

ئىنجىلى پادشايەتى خودا

چارەسەرە!

نايا دەزانىت كە عيسا فەرموۋى كۆتايى نايەت ھەتتا پادشايەتى خودا ۋەك شايەتى بۇ
جىھان رانەگەيەنرەيت؟

«گورگەكەش لەگەن بەرخەكە نىشتەجى دەبىت... لە ھەموو چىاي پىرۆزم نازار نادەن
و لەناونابەن، چونكە زەۋى پىر دەبىت لە ناسىنى يەزدان، ھەروەك چۆن ناو
دەريا دادەپۆشەيت.» (ئىشايە 11:6، 9).

لەلايەن

(Bob Thiel Ph.D)

ئىنجىلى پادشايەتى خودا چارەسەرە!

(Bob Thiel Ph.D)

Copyright ©2016/2017/2018/2019/2022/2025/2026 by Nazarene Books.
Edition 3.0. Booklet produced for the *Continuing Church of God and Successors*, a corporation sole. P.O. Box 109, Grover Beach, California, 93483, U.S.A. ISBN: 978-1-63660-113-7.

بۆجى مروفايەتى ناتوانىت كىشەكانى چارەسەر بىكات؟

ئايا دەزانىت كە يەكەم و دوايىن شت كە پەرتووكى پىرۆز نىشانى دەدات عىسا باسى ئىنجىلى
پادشايەتى خودا دەكات؟

ئايا دەزانىت كە پادشايەتى خودا جەختى لەسەر نىردراوان و ئەوانەى يەكەم كەس بوو كە
دواى ئەوان هاتن؟

ئايا پادشايەتى خودا كەسى عىساىە؟ ئايا پادشايەتى عىساى خودا ئىستا ژيانى خۆى لەگەل
ئىمەدا دەژىيت؟ ئايا پادشايەتى خودا جۆرىكە لە پادشايەتى راستەقىنەى داهاتوو؟ ئايا باوەر
بەو دەكەيت كە پەرتووكى پىرۆز فېرى دەكات؟

پادشايەتى چىيە؟ پادشايەتى خودا چىيە؟ پەرتووكى پىرۆز چى فېر دەكات؟ كلىساي مەسىحى
سەرەتايى چى فېر دەكرد؟

ئايا دەزانىت كە كۆتايى نايەت هەتا پادشايەتى خودا وەك شاىەت بە جىهان رانەگەيەنرەت؟

وتنەكە لەسەر بەركى بىشەووەى وتنەكە بەرخىك نىشان دەدات كە لەگەل گورگىك پالەكەوتووە وەك ئەووەى
لەلایەن Burdine Printing and Graphics دانراوە. وتنەكە لەسەر بەركى بىشەووەى وتنەكە بەشېكە لە
بىناى رەسەنى كلىساي خودا لە ئۆرشەلەيم كە لە سالى 2013 لەلایەن Dr. Bob Thiel گىراوە.

ناوه پړوک

1. ئايا مړوفايه تي چاره سهری هه يه؟
p. 4
2. عيسا چ ئينجيلينکي راگه ياند؟
لاپه ره 9
3. ئايا پادشايه تي خودا له پهيماني کوندا ناسراوه؟
لاپه ره 19
4. ئايا نيردراوان ئينجيلي پادشايه تيان فير کرد؟
لاپه ره 25
5. سهرچاوه کاني دهره وهی پهيماني نوی پادشايه تي خودا فير ده کهن.
لاپه ره 33
6. کئيساکاني يوناني و روماني فيري ئه وه ده کهن که پادشايه تي گرنگه،
به لام...
p. 50
7. بوچی پادشايه تي خودا؟
p. 56

p. 63

زانپاری به ردهنگ

تیبینی: ئهم کتیبه وه رگپرانیکه له وهشانی ئینگلیزی له لایه ن زیره کی ده سترکده وه، بویه له وانه يه هه نديک دهر بپن به ته وای په نگدانه وهی بنه رته نه بن، به لام هیوادارم نزيك بن. وهشانی ئینگلیزی به خورای له ئینته رنیت به ردهسته له www.ccog.org.

1. ئايا مۇۋاپىقەت چارەسەرى ھەيە؟

جىھان رووبەرووى زۆر كېشە دەپت.

خەللىكى زۆر برسېن. خەللىكى زۆر چەساونەتەو. خەللىكى زۆر رووبەرووى ھەئارى دەبنەو. زۆرىك لە نەتەوكان قەرزى گەورەيان ھەيە. مىندالان، لەوانەش مىندالانى لەدايك نەبوو، رووبەرووى ئازار دەبنەو. نەخۆشى بەرھەلستى دەرمان زۆر پزىشك نىگەران دەگات. شارە پىشەسازىيە گەورەكان ھەوايان زۆر پىسە و تەندروستيان نىيە. سىياسەتمەدارانى جۇراوچۇر ھەرەشەى جەنگ دەكەن. ھېرىشى تېرۇرىستى بەردەوامە.

ئايا سەرکردەكانى جىھان دەتوانن ئەو كېشە چارەسەر بکەن كە رووبەرووى مۇۋاپىقەت دەبنەو؟

زۆر كەس وا بېردەكەنەو.

ئەجىنداي نوپى گەردوونى

لە 25 ى ئەيلولى 2015، پاش وتارىكى سەرەكى پاپا فرانسىس لە فاتيكان، 193 ولاتى نەتەو ىە گگرتووەكان دەنگيان دا بە جىبەجىكردى "17 ئامانجى گەشەپىداني بەردەوام" كە ھەندىك جار پىي دەگوتىت ئەجىنداي نوپى جىھانى. ئەمانە 17 ئامانجى نەتەو ىە گگرتووەكانن:

ئامانجى يەكەم. كۆتاپى ھىنان بە ھەئارى بە ھەموو شىوكانى لە ھەموو شونىك

ئامانجى دووهم. كۆتاپى ھىنان بە برسېتى و بەدەستەپىنانى ئاسايشى خۆراك و باشتىركردنى خۆراك و پەرەپىداني كشتوكالى بەردەوام

ئامانجى سىيەم. دۇنيابوون لە ئىنانىكى تەندروست و پەرەپىداني خۆشگوزەرانى بۆ ھەموو كەسك لە ھەموو تەمەنەكاندا

ئامانجى چوارەم. دەستەبەركردنى پەرەردەى كوالىتى گشتگىر و يەكسان و پەرەپىداني دەرەفەتەكانى فېربوون بە درىژايى ئىيان بۆ ھەمووان

ئامانجى 5. بەدەستەپىنانى يەكسانى جىندەر و بەھىزىكردى ھەموو ئزان و كچان

ئامانجى شەشەم. دەستەبەربوون و بەرپەبەردى بەردەوامى ئاو و پاكخاوتى بۆ ھەمووان

ئامانجى ھەوتەم. دەستەبەركردنى دەستگەپشتن بە وزەى ھەزان، باوەرپىكراو، بەردەوام و مۆدېرن بۆ ھەمووان

ئامانجى ھەشتەم. پەرەپىداني گەشەى ئابوورى بەردەوام، گشتگىر و بەردەوام، دامەزراندنى تەواو و بەرھەمدار و كارى شايستە بۆ ھەمووان

ئامانچى 9. بىياتنانى ژىرخانى نەرم و پىشەسازىي گىشتگىر و بەردەوام و پەرەپىدانى داھىتان

ئامانچى 10. كەمكردنەۋەى ناھەكسانى لە نىۋولاتان و لە نىۋان ولاتاندا

ئامانچى 11. شار و نىشتەجىبوۋنى مروڧ گىشتگىر، سەلامەت و خۇراگرانە و بەردەوامى بىكەن

ئامانچى 12. دىلنابوۋن لە شىۋازەكانى بەكارھىتان و بەرھەمھىتانى بەردەوام

ئامانچى 13. ھەنگاۋى بەپەلە بۇ بەرھەنگارىۋونەۋەى گۇرپانى كەش و ھەوا و كارىگەرپەكانى

ئامانچى 14. پاراستن و بەكارھىتانى بەردەوامى زەريكان و دەريكان و سەرچاۋە دەريايىيەكان بۇگەشەپىدانى بەردەوام

ئامانچى 15. پاراستن، گەراندىنەۋە و پەرەپىدانى بەكارھىتانى بەردەوامى سىستەمى ژىنگەپى، بەرپەۋەردىنى بەردەوامى دارستانەكان، بەرھەنگارىۋونەۋەى بەبىبابىۋون، ۋەستاندى تىكچوۋنى زەۋى ۋە ۋەستاندى لەدەستاندى جۇراۋجۇرى جۇراۋجۇر

ئامانچى 16. برەۋدان بە كۆمەلگەي ئاشتىخۋاز و گىشتگىر بۇگەشەپىدانى بەردەوام، دەستەبەركردنى دەستگەپىشتن بە دادپەرۋەرى بۇ ھەموۋان و بىياتنانى دامەزراۋەى كارىگەر، بەرپرسىار و گىشتگىر لە ھەموۋ ئاستەكاندا

ئامانچى 17. بەھىزكردنى ئامرازەكانى جىبەجىكردن و بوژاندنەۋەى ھاۋبەشى جىھانى بۇ گەشەپىدانى بەردەوام

ئەم ئەجىندايە بىرپارە تا سالى 2030 بە تەۋاۋى جىبەجى بىكرىت و ھەرۋەھا پىي دەگوترىت ئەجىنداي 2030 بۇگەشەپىدانى بەردەوام. ئامانچى چارەسەركردنى ئەۋ نەخۇشيانەپە كە پروبەروۋى مروڧايەتى دەپتەۋە لە رىگەي ياسا و پەرۋەردە و ھاۋكارى نپودەۋلەتى و نپوان ئايىنەكانەۋە. ھەرچەندە زۆرىك لە ئامانجەكانى باشن، بەلام ھەندىك لە مېتۇد و ئامانجەكانى خراپن (پەيدابوۋن 3:5). ئەم ئەجىندايەش ھاۋتايە لەگەل پەيامى Laudato Si پاپا فرانسىس كۆچكردوۋ . پاپا لىۋى چۋاردەھەم ھەرۋەھا لىدۋانى بۇ پىشتىۋانى لەم ئەجىنداي 2030 دا.

ئەجىنداي جىھانى نوۋ دەتۋانرىت بە ئەجىنداي كاسۋلىكى نوۋ ناۋبىرىت چونكە ۋشەى كاسۋلىكى بە ماناي جىھانى دەگەپەنىت. پاپا فرانسىس بە پەسەندىكردنەكەى ناۋبىر بۇ ئەم ئەجىندايە نىشانەپە كى گىرنگى ھىۋايە.

وهك به دوداچوونيك بۇ رېڭكهوتنى نه تهوه يه كگرتووه كان، له كانوونى يه كه مى 2015 له پاريس كۆبوونه ويهك به رېتوچهوو (به فهرى ناوى 21 مين كونفرانسى لايه نه كانى رېڭكهوتنى چوارچيوه ي نه تهوه يه كگرتووه كان بۇ گوراني كه شوههوا). پاپا فرانسيس ههروهه ستايشى ئهو رېڭكهوتنه نيودهوله تيبه ي كرد و ئاموزگارى ولاتانى كرد "به ورياييه وه رېڭكى داهاتوو بگرنه بهر و به ههستى هاوسزيبه وه بهردهوام گه شه بكن."

نزىكه ي هه موو ولاتانى جيهان رازى بوون به رېڭكهوتنى پاريس كه ئامانجى ژينگه ي و پابه ندبوونى دارابى ديارىكراوى هه بوو. (سه رۆكى ئه وكاتى ئه مه ريكا باراك ئوباما له سالى 2016 به لنگه نامه يه كى واژو كرد بۇ پابه ندبوونى ئه مه ريكا بهم رېكهوتنه، به لام له سالى 2017 سه رۆكى ئه مه ريكا دؤنالد تره مپ رايگه ياند كه ئه مه ريكا رېكهوتنى پاريس قبول ناكات و ئه مه ريكا كشانده وه. ئه مه ش بووه هوى توربه ي نيودهوله تى و يارمه تيدهر بوو بۇ دابرابى ئه مه ريكا له هوروپا و زؤربه ي به شه كانى ديكه ي جيهان). پاپا فرانسيس گوتى مرؤفايه تى "ده روخيت" ئه گهر گورانكاريه كانى په يوه ست به كه شوههوا نه كات.

له كاتيكدا هيج كه سپك نايه ويت هه وائى پيس هه لمزيت، برسى بېت، هه ژار بېت، مه ترسى له سه ر بېت و هند، ئايا هه وله كانى مرؤف بۇ گه يشتن به ئامانجه كانى ئه جپنداى 2030 ي نه تهوه يه كگرتووه كان و/يان رېڭكهوتنى پاريس ئهو كيشانه چاره سه ر ده كات كه رووبه پرووى مرؤفايه تى ده بنه وه؟

تۆمارى نه تهوه يه كگرتووه كان

نه تهوه يه كگرتووه كان له 24 ي تشرينى يه كه مى 1945 دامه زرا دواى جهنگى جيهانى دووه م بۇ رېگرتن له ململانتيه كى ترى له و شيويه و هه ولدان بۇ به ره و پيشبردنى ئاشتى له جيهاندا. له كاتى دامه زرانديدا نه تهوه يه كگرتووه كان 51 ولاتى ئه ندامى هه بوو. ئيستا 193 ولاتى هه يه.

له سه ره تاي دامه زراندى نه تهوه يه كگرتووه كانه وه سه دان و هه زاران ناكوكى له سه رانسهرى جيهاندا روويداوه، به لام هيشتا شه رى جيهانى سنيهم رووينه داوه.

هه نديك له و باوه رهدان كه هاوكارى نيودهوله تى وهك نه تهوه يه كگرتووه كان بانگه شه ي بۇ ده كات، له گه ل ئهو جوړه ئه جپنداى نيوان ئايين و جيهانى كه پاپا ليوى چوارده هه م و زؤريك له سه ركرده ئاينيه كانى تر هه ول ده دن په رى پيبدن، ئاشتى و خو شگوزهرانى ده هيتيت.

له گه ل ئه وه شدا، تۆمارى نه تهوه يه كگرتووه كان بۇ ئه نجامدانى ئه م كاره باش نه بووه. سه ره راي چه ندين ململانتي چه كدارى له وه ته ي نه تهوه يه كگرتووه كان دامه زرانده وه، مليؤنان كه س برسى، په نابهر و/يان زؤر هه ژارن.

ده يان سال له مه ويهر، نه تهوه يه كگرتووه كان ئامانجى گه شه پيدانى هه زاره ي خوى جيبه جى كرد. هه شت ئامانجى گه شه پيدانى هه بوو، به لام سه ركه وتوو نه بوو، ته نانته به گوپره ي خودى نه تهوه

یە گەرتوووە کان. بۆیە لە سالی 2015، "17 ئامانجی گەشەپێدانی بەردەوام" پەسەند کرا. هەندیکیان گەشبین. هەندیکیان بە خەیاڵیکی یۆتۆپیا دادەنێن

سەبارەت بە یۆتۆپیا، لە 6 ی ئایاری 2016، پاپا فرانسس گوتی خەون بە یۆتۆپیا بە مەزنی مەزنی ئەوروپا دەبێت کە کۆمەڵەیە یارمەتی ئەو کیشوهرە بەدەستی بهێنێت. لەگەڵ ئەوەشدا، ئەو خەونە پاپا دەبێتە مۆتیکی ناخۆش (بینین 18).

لەوانەیە هەندیک هاوکاری و سەرکەوتن هەبێت، بەلام ...

فەرھەنگی مێریام ویستەر دەڵێت یۆتۆپیا شوێنێکی خەیاڵییە کە حکومەت و یاسا و ھەلومەرجی کۆمەڵایەتی تێدا تەواون. پەرتووکی پێرۆز فیۆی ئەو دەکات کە مەزنی نەتوانێت کێشەکانی خۆی بە تەنیا چارەسەر بکات:

²³ ئەو بەزدان، من دەزانم پێگی مەزنی لە خۆیدا نییە. مەزنی نییە کە ھەنگاوێکی خۆی ئاراستە بکات. (یەرەمیا 10:23، NKJV) لە سەرئاسەری مەگەر ئامازە (پێنەکرایت)

پەرتووکی پێرۆز فیۆی ئەو دەکات کە هاوکاری نیودەوڵەتی شکست دەھێنێت:

¹⁶ وێرانکاری و بەدبەختی لە پێگایانە. ¹⁷ پێگی ئاشتی کە نەیانناسیوە. ¹⁸ لەبەرچاویان ترس لە خودا نییە. (پۆما 3:16-18).

لەگەڵ ئەوەشدا، زۆریک لە مەزنیکان کار دەکەن بۆ تێڕوانینی خۆیان بۆ کۆمەڵگەیەکی یۆتۆپیا و تەنەت هەندیک جار ھەول دەدەن ئایین تێوگلاون. بەلام نێکیەکی ھێچیان ئامادە نین شوێن پێگی تاکە خودای راستەقینە بکەون. ئەو نییە کە ھێچ پێشکەوتنێک بەرھە ئامانجەکانی نەتەوہ یەگرتووہکان یان فاتیکان نابێت. هەندیک (و زۆریک لە ئامانجەکان باشن)، ھەرۆھا ھەندیک کۆسپ و تەگەرە دەبێت.

لە راستیدا، و لەوانەییە پاش مەملانییەکی گەرە، جۆریک لە پێکەوتنی ئاشتی نیودەوڵەتی پەسەند بکەیت و پەسەند بکەیت (دانیاڵ 9:27). کاتیک پوودەدات، زۆر کەس بە ھەڵە باوەر دەکەن کە مەزنی نەتوانێت کۆمەڵگەیەکی ئاشتیخوازتر و یۆتۆپیا دەھێنێت کایەوہ.

زۆر کەس سەرنام دەبن بەو پێشکەوتنە جیھانییە (حزقیال 13:10) و ھەرۆھا بە نیشانە و پەرچووہەکانی جۆراوجۆر (2 سالۆنیک 2-9:12). بەلام پەرتووکی پێرۆز دەڵێت ئەم ئاشتیە بەردەوام نابێت (دانیاڵ 9:27؛ 11:31-44)، سەرپای ئەوہی سەرکردەکان بانگەشەیی ئەوہ دەکەن (1 سالۆنیک 5:3؛ ئیشایا 59:8).

ئەو بیروکەییە کە بێجگە لە عیسا (یۆحەننا 15:5؛ مەتا 22-24:21)، مەزنی نەتوانێت یۆتۆپیا لەم سەردەمی خراپەیی ئێستادا بهێنێت کایەوہ، ئینجیلیکی ھەلەییە (گەلاتییەکان 1:3-10).

ئەگەر مرقۇياھەتى بەتەنیا نەتوانىت يۆتۆپيا بەئىنئىتە كايەو، ئايا ھىچ جۆرە يۆتۆپياھەك دەگونجىت؟

بەلى

پادشاھەتى خودا ئەم ھەسارەيە و دواتر، ھەموو ھەتاھەتايى، بە شىۋەيەكى خەيالى باشتر دەكات.

2. عیسا چ ئینجیلیکی مرگینی دا؟

په رتووی پیرۆز فیزی ئه وه ده کات که کۆمه لگایه کی یۆتۆپیا که یتیی ده وترت پادشایه تی خودا، جیگهی حکومه ته کانی مروّف ده گرته وه (دانیا ل 2:44؛ ئاشکراکردن 11:15؛ 19:1-21).

کاتیک عیسا دهستی به خزمه تی گشتی کرد، به ئینجیلی پادشایه تی خودا دهستی بیکرد. ئه مه ئه و شتانه یه که مه رقوقس باسی کرد:

¹⁴ باش ئه وه ی یۆحه ننا خرایه زیندانه وه، عیسا ها ته جه لیل و ئینجیلی پادشایه تی خودا راگه یاند، ¹⁵ و فه رمووی: «کات ته واو بوو، پادشایه تی خودا نزیکه. تۆبه بکه ن و باوه ر به په یامی ئینجیل بکه ن.» (مه رقوقس 15:1-14).

دهسته واژه ی ئینجیل له وشه ی یۆنانی ها تووه که به *euangelion* وه رگیراوه و به مانای په یامی باش یان هه وایی خۆش ده گه یه نیت. له په یمانی نوڤدا، وشه ی ئینگلیزی "kingdom" که په یوه ندی به پادشایه تی خودا وه هه یه، نزیکه ی 149 جار له NKJV و 151 جار له په رتووی پیرۆزی *Douay Rheims* ها تووه. له وشه ی یۆنانی وه رگیراوه که به *باسیلیا* وه رگیراوه که مانای فه رمانه وایی یان شانشی پادشایه تی ده گه یه نیت.

شانشینه کانی مروّف و پادشایه تی خودا، پادشایه کیان هه یه (ئاشکراکردن 17:14)، ناوچه یه کی جوگرافییان گرته وه (ئاشکراکردن 11:15)، یاسایان هه یه (ئیشایا 4:2-3؛ 30:9)، و ژێرده سته یان هه یه (لوقا 13:29).

ئه مه یه که م فیکردنی ئاشکرایه له عیسا وه که مه تتا تۆماری ده کات:

²³ عیسا به هه موو جه لیل گه را و له که نیسه کانیان فیزی ده کرد، ئینجیلی پادشایه تی ده دا (مه تتا 4:23).

ماتیو هه روه ها تۆماری ده کات:

³⁵ ئینجا عیسا به ناو هه موو شار و گونده کاند ده گه را و له که نیسه کانیان وانه ی ده گوته وه و ئینجیلی پادشایه تی ده دا (مه تتا 9:35).

په یمانی نو ی نیشانی ده دات که عیسا بۆ هه تاهه تایه فه رمانه وایه تی ده کات:

³³ هه تاهه تایه پادشایه تی بنه ماله ی یاقوب ده کات و پادشایه تی کۆتایی نابیت. (لوقا 1:33).

لوقا ده نووسیت که مه بهستی نێردراوی عیسا ئینجیلی پادشایه تی خودا بوو. سه رنج بده ن عیسا چی فیکرد:

⁴³ پیتی گوتن: «دەبن پادشایەتی خودا بۆ شارەکانی دیکەش رابگەیهنم، چونکە بۆ ئەم مەبەستە نێردراوم.» (لۆقا 4:43).

ئایا تا ئیستا گویت لەو مرگینیەیه بوو؟ ئایا هەرگیز زانیت کە مەبەستی عیسا لە ناردنی ئینجیلی پادشایەتی خودا بوو؟

لۆقا هەروەها دەنوسێت کە عیسا چوو و ئینجیلی پادشایەتی خودا دا:

¹⁰ کاتیک نێردراوەکان گەرانەو، هەموو کارەکانیان پێ راگەیان. ئینجا ئەوانی برد و بە نەپتی چوو بۆ شوێنیکی چۆل، کە خەلکی شارەکه بوو بە ناوی بیتسەیدا. ¹¹ بەلام کاتیک خەلکەکه زانیان، بەدوایدا هاتن. ئەویش پێشوازی لێکردن و دەربارەی پادشایەتی خودا قسەیی لەگەڵدا کرد. (لۆقا 9:10-11).

عیسا فێری کرد کە پادشایەتی خودا دەبێت ئەولەویەتی ئەوانە بیت کە بەدوایدا دین:

³³ بەلام سەرەتا داوای پادشایەتی خودا و راستدروستییه کە بکەن (مەتا 6:33).

³¹ بەلام داوای پادشایەتی خودا بکەن، هەموو ئەم شتانه بۆتان زیاد دەکری. ³² ئەو میگەلی بچووک مەترسن، چونکە باوکتان خۆشحاله کە پادشایەتیتان پێ ببەخشیت. (لۆقا 12:31-32).

مەسیحییەکان دەبێت سەرەتا بەداوای پادشایەتی خودا بگەڕێن. ئەوان ئەمە دەکەن بەوەی کە ئەمە دەکەن ئەولەویەتی خۆیان و بەو شتێوەیە دەژین کە مەسیح دەیهویت بژین و چاوەڕێی گەرانەو و پادشایەتی بکەن. لەگەڵ ئەوەشدا، زۆریە ئەوانە دان بە مەسیح دەنن ئەک تەنها یەكەم جار بەداوای پادشایەتی خودا ناگەڕێن، بەلکو تەنانەت نازانن چیه. هەروەها زۆر کەس بە هەڵە بریوان وایە کە تیوەگلان لە سیاسەتی دنیایی ئەو شتێوە کە خودا لە مەسیحییەکان چاوەڕوانی دەکات. بە تیگەیشتن لە پادشایەتی خودا، ئەوان نایزانن

ئێستا وەک پێویست بژین یان تێبگەن کە بۆچی مەروفایهتی ئەوەندە کەموکورییه.

هەروەها سەرنج بدەن کە پادشایەتییه کە دەدریت بە میگەلێکی بچووک (رۆما 11:5). بێفیزی دەویت بۆ ئەوەی بتهویت بەشیک بیت لە میگەلی بچووکێ راستەقینە.

هیشتا پادشایەتی خودا لەسەر زەوی جیگیر نەبوو

عیسا فێری کرد کە شوێنکەوتووانی بپارێنەو بۆ پادشایەتی داهاوو، لەبەر ئەوە ئەوان خاوەنی ئەو پادشایەتییه نین:

⁹ باوکمان لە ئاسمان، ناوی تۆ پیرۆزە. ¹⁰ پادشایەتی تۆ دیت. خواستی تۆ جێبەجێ دەبێت (مەتا 6:9-10).

عیسا قوتابییه کانی نارد بۆ ئەوێ ئینجیلی پادشایهتی خودا بدەن:

¹ ئینجا دوازده قوتابییه که ی کۆکردهوه و دهسهلات و دهسهلاتی بهسهه هه موو شهیتانه کاندای پیدان و نهخوشییه کان چارهسهه بکهه. ² ئەوانی نارد بۆ ئەوێ ئینجیلی پادشایهتی خودا بدەن. (لوقا 9:1-2).

عیسا فیری کرد که بوونی ئەو بهتهنها پادشایهتی نییه، چونکه پادشایهتییه که لهسهه زهوی جیگیر نه بوو، له بهر ئەوه شهیتانه کانی به ناوی خۆیهوه دهزنه کرد:

²⁸ بهلام ئەگهه به رۆحی خودا شهیتانه کان دهبریکهه، بێگومان پادشایهتی خودا بهسهه رتاندای هاتوه. (مهتا 12:28).

پادشایهتی راسته قینه له داهاتوهوه، نهک ئیستا وهک مهرفۆس نیشانی ده دات:

⁴⁷ ئەگهه چاوت وای لیکردیت گونا بهکیت، دهری بهینه. باشتره به یهک چاوت بهجیته ناو پادشایهتی خودا نهک دوو چاوت هه بێت و فیری بدیهت... (مهرفۆس 9:47).

²³ عیسا سهیری دهووبهیری کرد و به قوتابییه کانی گوت: «چهند قورسه بۆ دهوله مه نه ده کان بهجیه ناو پادشایهتی خودا! ²⁴ » قوتابییه کان به قسه کانی سهریان سوپما. بهلام عیسا وهلامی دایهوه و یی گوتن: «رۆلینه، چهند قورسه بۆ ئەوانه ی پشت به دهوله مه نه دی ده بهستن بهجیه ناو پادشایهتی خودا! ²⁵ و شتر به کونی ده رزیدا تیده به ریت له دهوله مه نه دیک که بهجیته ناو پادشایهتی خودا. » (مهرفۆس 10:23-25).

²⁵ به دنیاییهوه بێتان ده ئیم، چیر له بهروبوومی میو ناخۆمهوه هه تا ئەو رۆزه ی که له پادشایهتی خودا نوێ دهخۆمهوه. » (مهرفۆس 14:25).

⁴³ یوسفی ئهرماتیا، ئەندامی داری ئەنجومهن، که خۆی چاوه رپی پادشایهتی خودا بوو، هات و ئازایه تی وه رگرت... (مهرفۆس 15:43).

عیسا فیری کرد که پادشایهتی ئیستا به شیک نییه لهه جیهانه ی ئیستا:

³⁶ عیسا وهلامی دایهوه: «پادشایهتی من هی ئەم جیهانه نییه. ئەگهه پادشایهتی من هی ئەم جیهانه بوایه، خزمه تکاره کانم ده جهنگان، تاکو نه مده درینه ده ست جوله که کان. بهلام ئیستا پادشایهتی من لێره نییه. » (یۆهنا 18:36).

عیسا فیری کرد که پادشایهتی دوا ی گه رانه وه ی وهک پاشا دیت:

³¹ «کاتیک کوری مروف به شکۆمهندی خۆی دیته پێشهوه، هه موو فیرشته پیرۆزه کانی له که لیدا دین، ئەوا له سهه ته ختی شکۆمهندی داده نیشیت. ³² هه موو

نەتەوہ کان لەبەردەم ئەو کۆدەبنەوہ، ئەو یەکیان جیا دەکاتەوہ، وەک چۆن شوان مەرەکانی لە گیسکەکان جیا دەکاتەوہ. ³³ مەرەکان لەلای راستی دادەنێت، بەلام گیسکەکانیش لەلای چەپی. ³⁴ پاشا بە دەستە راستی دەنێت: "ئەو بەرەکەتداری باوکم، وەرێ ئەو پادشایەتیە بێنە میراتگری کە لە بنچینە جیھانەوہ بۆتان ئامادە کراوە. (مەتا 25:31-34)

لەبەر ئەوہی پادشایەتی خودا لێرە نییە، بۆتۆپیایەکی راستەقینە نابینن هەتا دواى دامەزراندنی نەبێت. چونکە زۆربەیان لە پادشایەتی خودا تێناگەن، ناتوانن تێبگەن کە حوکمی خۆشەویستی خودا چۆن کار دەکات.

پادشایەتی خودا نایەت «هەتا تەواوی نەتەوہکان نەهاتنە ناوہ» (رۆما 11:25) و هیشتا ئەمە رووی نەداوہ.

عیسا گوێ پادشایەتی چۆن بوو؟

عیسا چەند ڕوونکردنەوہیەکی بۆ پادشایەتی خودا پێشکەش کرد:

²⁶ فەرمووی: «پادشایەتی خودا وەک ئەوہ وایە مرۆف تۆنیک لەسەر زەوی بلاق بکاتەوہ، ²⁷ و بە شەو بخەوێت و بە ڕۆژ هەلدەستێت، تۆوہ کە دەرویت و گەشە دەکات، خۆی نازانێت. ²⁸ چونکە زەوی خۆی بەروبووم بەرھەم دەھێنێت: سەرەتا تیغەکە، پاشان سەر، پاشان دانەوێلە پێ لە سەر. ²⁹ بەلام کاتێک دەنکە پێدەگات دەستبەجی داسە کە دەکات، چونکە دروینە هاتوہ» (مەرقۆس 4:26-29).

¹⁸ ئینجا فەرمووی: «پادشایەتی خودا چۆنە؟ لەگەڵ چی بەراوردی بکەم؟ ¹⁹ وەک تۆوی خەردەلە وایە کە پیاوێک هەلیگرت و لە باخچەکەیدا. گەشە کرد و بوو بە درەختێکی گەورە، باندەکانی ئاسمان لە لاقەکانی هێلانەیان کرد.» ²⁰ دیسان گوئی: «پادشایەتی خودا بە چی بەراورد بکەم؟ ²¹ وەک هەویرترە وایە کە ژنێک بردی و لە سێ پێوانەیی ژەمدا شارەدبوویەوہ هەتا هەمووی هەویر بوو.» (لوقا 13:18-21).

ئەم نمونەیانە ئامازە بەوہ دەکەن کە لە سەرەتادا، پادشایەتی خودا زۆر بچووکی، بەلام گەورە دەبێت—لە کۆتاییدا بەسەر گەردوونیک بێسنووردا دەبێت.

لوقا هەرەوہا نووسیویەتی:

²⁹ لە ڕۆژەلات و ڕۆژئاواوہ و لە باکوور و باشوورەوہ دێن و لە پادشایەتی خودا دادەنیشن. (لوقا 13:29).

بەم شێوہیە، پادشایەتی خودا خەلک لە سەرانی جیھانەوہ دەبێت. تەنھا بۆ ئەوانە نابێت کە ڕەچەلەک ئیسرائیلیان هەبێ. خەلک لە هەموو لایەکەوہ لەم پادشایەتیەدا دادەنیشن.

لوقا 17 و پادشایه‌تی

لوقا 17:20-21 هه‌ندیک کهس سه‌رسام ده‌کات. به‌لام پیش ئه‌وه‌ی بگه‌ینه ئه‌و باب‌ه‌ته، سه‌رنج بده‌ن که خه‌نک له پادشایه‌تی خودا نان ده‌خۆن:

¹⁵ «خۆزگه ده‌خوازێ به‌و که‌سه‌ی له پادشایه‌تی خودا نان بخوات!» (لوقا 14:15).

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی خه‌نک (له داها‌توودا) له پادشایه‌تی خودا نان ده‌خۆن، ئه‌مه ته‌نها شتیک نیه که ئیستا له دلیاندا وه‌لاوه‌نرابیت، سه‌ره‌رای هه‌له وه‌رگێران و هه‌له تیگه‌یشتنه‌کانی لوقا 17:21 که پیچه‌وانه‌ی ئه‌وه ده‌رده‌خه‌ن.

وه‌رگێرانی ئه‌ی ئیف فی لوقا 17:20-21 له‌وانه‌یه یارمه‌تی هه‌ندیک کهس بدات بۆ تیگه‌یشتن:

²⁰ کاتیک فریسییه‌کان پرسیاران لیکردن که‌ی پادشایه‌تی خودا دیت، خودا وه‌لامی دایه‌وه و فه‌رمووی: «پادشایه‌تی خودا به‌چاودێری نایه‌ت. ²¹ هه‌روه‌ها نالین: "ئه‌وه‌تا لێ‌هیه!" یان: "ئه‌وه‌تا له‌وتیه!" چونکه ئه‌وه‌تا پادشایه‌تی خودا له‌نیوتاندا وه‌ستاوه.» (لوقا 17:20-21، AFV؛ هه‌روه‌ها سه‌یری وه‌رگێرانه‌کانی NASB و ESV بکه)

سه‌رنج بده‌ن که عیسا قسه‌ی له‌گه‌ل فریسییه نه‌گۆراوه‌کان، جه‌سته‌یی و دوورپوه‌کان ده‌کرد. عیسا «وه‌لامی دایه‌وه،» فریسییه‌کان بوون که پرسیاره‌که‌یان له عیسا کرد. ئه‌وان رەتیان کرده‌وه که عیسا بناسین.

ئایا ئه‌وان له‌کلێسا بوون؟ نه‌خێر!

عیسا باسی کلێسایه‌کی نه‌ده‌کرد که به‌م زووانه‌ رێک ده‌خریت. هه‌روه‌ها باسی هه‌سته‌کانی دڵ و مێشک نه‌کرد.

عیسا باسی پاشایه‌تییه‌که‌ی ده‌کرد! فریسییه‌کان ده‌رباره‌ی کلێسایه‌ک پرسیاران لێ نه‌کرد. هیچ شتیکیان ده‌رباره‌ی هیچ کلێسایه‌کی په‌یمانی نوێ نه‌ده‌زانی که به‌م زووانه ده‌ست پیده‌کات. پرسیاران ده‌رباره‌ی جوورێک له هه‌ستی جوان نه‌کرد.

ئه‌گه‌ر که‌سه‌یک پێی وابیت پادشایه‌تی خودا کلێسایه و پادشایه‌تی خودا له‌نیو فریسییه‌کاندا بوو، ئایا کلێسا له‌ناو فریسییه‌کاندا بوو؟ بێ‌گومان نه‌خێر!

ئه‌م ده‌ره‌نجامه تارا‌ده‌یه‌ک پێکه‌نیناویه، وانیه؟ له‌کاتیکدا هه‌ندیک له وه‌رگێرانه‌کانی پرۆتستانت به‌شیک له لوقا 17:21 وه‌رده‌گێرن وه‌ک «پادشایه‌تی خودا له نیو تۆدایه» (NKJV/KJV)، ته‌نانه‌ت په‌رتووکی پیرۆزی کاسۆلیکی رۆمانی ئورشلیم به‌ دروستی ئه‌وه وه‌رده‌گێرت وه‌ک «پادشایه‌تی خودا له‌نیوتاندا یه».

عیسا له نیتو فریسییه کاندای بوو، ده بوو بېتته پاشای ئه و پادشایه تی. ئیستا، فریسییه کان وایان ده زانی که چاوه رپي پادشایه تی خودا ده کهن. به لام به هه له لئیان تیگه یشتن. عیسا روونی کرده وه که ئه مه پادشایه تییه کی ناو خۆی و سنووردار نابیت ته نها بۆ جوله که کان، وه ک ئه وان بیران لیده کرده وه (ههروه ها کلتیسه ک نییه، وه ک هه ندیک ئیستا باوه ریان بیه تی). پادشایه تی خودا ته نها به کیک نابیت له چه ندین پادشایه تی مروّف و بیزاو که خه لک بتوانن ئاماژه یان پیکهن یان بیبینن، و بلین: «ئه مه لیڤه یه» یان «ئه وه پادشایه تییه، له وئ.»

عیسا خۆی له دایک بووه بۆ ئه وه ی بېتته پاشای ئه و پادشایه تی، وه ک به ئاشکرا به پیلاتوسی گوت (یۆحه ننا 36:18-37). تېبکه که په رتووی پیرۆز زۆرجار دهسته واژه ی «پاشا» و «پادشایه تی» به جیگورکی به کارده یه نیت (بۆ نمونه دانیا 17:7-23:18). پاشای پادشایه تی داها تووی خودا له و کاته دا له تنه یشت فریسییه کان وه ستابوو. به لام ئه وان ئه و یان وه ک پاشای خۆیان نه ناسییه وه (یۆحه ننا 21:19). کاتیک ئه و ده گه رتته وه، جیهان په تی ده کاته وه (ئاشکرا کردن 19:19).

عیسا له ئایه ته کانی خواره وه له لوقا 17 باسی هاتی دووه می خۆی کرد، کاتیک پادشایه تی خودا فه رمانه رپای هه موو زه وی ده کات:

22 به قوتابییه کانی گوت: «رۆژانیک دین که زۆر به په رۆش ده بن بۆ ئه وه ی یه ک رۆژیش له کوری مروّف به بن. 23 خه لک ده لین: "ئه وه تا!" "ئه وه تا!" به لام مه رۆنه ده ره وه و رامه کهن، 24 چونکه وه ک بروسکه یه ک که له ئاسمانه وه بۆ ئه و دیو ده ره وه شته وه، کوری مروّفیش له رۆژی خۆیدا ده بیت. 25 به لام سه ره تا ده بیت به رگه ی ئازاریکی گه وه بگریت و له لایه ن نه وه ی ئیستا وه په ت بگریته وه. (لوقا 22:17-25، موفات).

عیسا ئاماژه ی به بریسه که ی هه وه بروسکه کرد، هه ره وه که له مه تا 27:24-31 باسی هاتی دووه می بۆ فه رمانه رپایه تی هه موو جیهان ده کات. عیسا ناییت که گه له که ی ناتوانن ئه و ببینن کاتیک ده گه رتته وه به لکو ده یبینن (کردار 1:11).

له گه ل ئه وه شه دا، زۆریه ی خه لک ئه و وه ک پاشای خۆیان ناسنه وه (ئاشکرا کردن 15:11) و له دژی ئه و ده جه ننگن (ئاشکرا کردن 19:19)! زۆر که س وایر ده که نه وه که عیسا نوته رپایه تی دژه مه سیحه. عیسا نه یگوت که پادشایه تی خودا له نا و ئه و فریسیانه دایه، به لکو له شوینیکی تر پیی گوتن که ئه وان به هۆی دوو روویانه وه له پادشایه تیدا نابن (مه تا 13:23-14). عیسا نه یگوت که کلتیسه ده بیتته پادشایه تی.

پادشایه تی خودا شتی که که مروّف رۆژیک ده توانیت بچیتته ناوه وه، وه ک هه ستانه وه ی راستو دروستان! له گه ل ئه وه شه دا، ته نانه ت ئیبراهیم و باوکه کانی دیکه ش هیشتا له وئ نین (عیبرانییه کان 13:40-11).

قوتابییه کان ده یان زانی که پادشایه تی خودا له و کاته دا به تایبه تی له نیوانیاندا نییه، ده بوو به م شیوه یه ده ربکه ویت، که له دوا ی لوقا 21:17 هاتوه:

¹¹ کاتیک گوئیان لہم شتانه بوو، نمونہ یه کی تری گیرایه وه، چونکه له ئورشه لیم نزیك بوو، چونکه پئیان وابوو پادشایه تی خودا ده سته جی دهرده که ویت. (لوقا 19:11).

شانشیننه که به پروونی له داهاتوودا بوو

چۆن ده توانیت بزانیته پادشایه تی نزیکه؟ عیسا پرووداوه کانی پیغه مبهری خسته پروو (لوقا 21:8-28) و پاشان فیری کرد:

²⁹ سهیری دار هه نجیر و هه موو دره خته کان بکه ن. ³⁰ کاتیک چه که ره ده که ن، ده بین و ده زانن که هاوین نزیك بووه ته وه. ³¹ که واته ئیوه ش کاتیک ئەم شتانه ده بین، بزانه که پادشایه تی خودا نزیکه. (لوقا 21:29-31).

عیسا ده بیوست گه له که ی شوین پرووداوه کانی پیغه مبهر بکه ون بو ئه وه ی بزانی که ی پادشایه تی دیت. عیسا له شوینی تر به گه له که ی گوت که سهیری پرووداوه کانی پیغه مبهر بکه ون و سه رنجیان بده ن (لوقا 21:36؛ مرقس 13:33-37). سه ره پای قسه کانی عیسا، زور که س سهیری پرووداوه کانی جیهان ده که ن که به پیغه مبهر به ستراون.

له لوقا 22 و 23، عیسا دووباره نیسانی دا که پادشایه تی خودا شتی که له داهاتوودا به دی دیت، کاتیک فیری کرد:

15 «به ئاره زوویه کی زوره وه هزم ده کرد ئەم جه ئنی په سخه له گه ل ئیوه بخۆم پیش ئه وه ی ئازار بجیژم. ¹⁶ چونکه پیتان ده ئیم، چیتر لی ناخۆم، هه تا له پادشایه تی خودا ته واه نه بیت.» ¹⁷ جامه که ی هه لگرت و سوپاسی کرد و گوتی: «ئهمه بیه و به سه ر خۆتاندا دابه شی بکه ن. ¹⁸ چونکه پیتان ده ئیم: هه تا پادشایه تی خودا نه یه ت، له به رو بوومی میو ناخۆمه وه.» (لوقا 18:22-15).

³⁹ به لام یه کیک له و به دکارانیه ی له گه لیدا له خاچ درابوو کفری کی پی دها و گوتی: «ئه گه ر تو مه سیحیت، خۆت رزگار بکه و ئیمه ش رزگار بکه.» ⁴⁰ یاوه ره که ی سه رزه نشتی کرد و پی گوت: «ئایا له خودا ناترسیت؟ چونکه تۆش له گه لیدا نه فره ت لیکراویت. ⁴¹ ئیمه به دادپهروه ری واده که ی، چونکه شایسته ی ئه وه ی، چونکه به گویره ی کرده وه کانمان پاداشتمان ده رتینه وه، به لام ئەم هه یچ خراپه یه کی نه کردوه.» ⁴² به عیسا ی گوت: «گه وره م، کاتیک هاتینه ناو پاشایه تی که ت.» ⁴³ به لام عیسا پی گوت: «ئامین، پیت ده ئیم ئەمرو له به هه شت له گه ئەم ده بیت.» (لوقا 23:39-43، ئارای به ئینگلیزیه کی ساده)

پادشایه تی خودا هه ر که عیسا کوژرا نه هات، وه ک مرقس و لوقا نشانمان ده ده ن:

⁴³ یوسفی ئه رماتیا، ئەندامی دیاری ئه نجومه ن، که خۆی چاوه ری پادشایه تی خودا بوو، هات و ئازایه تی وه رگرت... (مرقس 15:43).

⁵¹ خەلکی ئەریماتیا بوو، شاری جولە کەکان، کە ئەویش چاوەڕێی پادشایەتی خودا بوو. (لوقا 23:51).

پاش ھەستانەو ھە (1 کۆرنسۆس 15:55) مەسیحییەکان دووبارە لەدایک دەبنەو ھە بۆ چوونە ناو پادشایەتی خودا، وەک یۆحەننا دەنووسیت:

³ عیسا وەلامی دایەو ھە و پێی گوت: «بە دُنیا یی ھەو پێت دەلێم، ئەگەر مرۆف دووبارە لەدایک نەبیت ھە، ناتوانیت پادشایەتی خودا ببینیت.» ⁴ نیکودیمۆس پێی گوت: «چۆن مرۆف لە پیریدا لەدایک دەبێت؟ ئایا دەتوانیت جارێکی تر بچیتە ناو سکی دایکی ھەو ھە لەدایک ببیت؟» ⁵ عیسا وەلامی دایەو ھە: «بە دُنیا یی ھەو پێت دەلێم، ئەگەر مرۆف لە ئاو و رۆچی پیرۆز لەدایک نەبیت، ناتوانیت بچیتە ناو پادشایەتی خودا. (یۆحەننا 3:3-5).

تەنھا گەلی خودا شانیشینی کوتای پاش ھەزارە ی خودا دەبینن.

تکایە زیاتر لەو تێبگەن کە پاش ئەو ھە عیسا ھەستایەو دیسان دەربارە ی پادشایەتی خودا فێری کرد:

³ ھەرو ھە پاش ئازارەکانی بە بەلگە ی بۆ ھەلە خۆی بە زیندووی نیشان دا، بۆ ماو ھە چل رۆژ لەلایان بینرا و باسی ئەو شانە ی کرد کە بەیو ھەستن بە پادشایەتی خودا. (کردار 1:3).

یە کەم و دواین وتاری عیسا دەربارە ی پادشایەتی خودا بوو! عیسا وەک نێردراو ھات بۆ ئەو ھە دەربارە ی ئەو پادشایەتی ھە فێر بکات.

ھەرو ھە عیسا داوای لە یۆحەننا کرد کە دەربارە ی پادشایەتی ھەزارە ی خودا بنووسیت کە لەسەر زەوی دەبێت. سەرنج بدەن کە وای لە یۆحەننا کرد چی بنووسیت:

⁴ رۆچی ئەوانەم بینی کە لە پیناوی شاھەتیدانیان بۆ عیسا و وشە ی خودا سەربەردابوون، ئەوانە ی دڕندە کە و پەیکەرە کە یان نەپەرستبوو، نیشانە ی ئەویان لەسەر ناوچەوان و دەستیان نەبوو. ھەزار سال لەگەل مەسیح ژیاون و فەرمانەرەوا یەتیان کرد. (ئاشکراکردن 20:4).

مەسیحییە سەرەتاییەکان فێریان دەکرد کە پادشایەتی ھەزارە ی خودا لەسەر زەوی دەبێت و چینگە ی حکومەتە کانی جیھان دەگرتە ھەو ھەک پەرتووکی پیرۆز فێری دەکات (بینین 5:10، 11:15).

بۆچی، ئەگەر پادشایەتی خودا ئەو ھەندە گرنگە، زۆربەیان زۆر لەبارە ی ئەو ھەو نەبیستوون؟

بەشیک ی لەبەر ئەو ھە عیسا ئەمە ی بە نھیتی ناو برد:

¹¹ پېی فەرموون: «نەهینی پادشایەتی خودا بە ئیوە دراوه. بەلام بۆ ئەوانە ی لە دەرەو، هەموو شتیک بە نموونە دیت. (مەرڤۆس 4:11).

هەتا ئەمڕۆش پادشایەتی راستەقینە ی خودا بۆ زۆربەیان نەهینی و زۆربە ی پلانەکانی خودا (هەرەها سەیری پەرتووکی خۆراییمان بکە، لەسەر ئینتەرنێت لە www.cocog.org بەناو نیشانی: نەهینی یلانی خودا بۆچی خودا شتیک ئافران دوو؟ بۆچی خودا تۆی دروستکرد؟).

هەرەها سەرنج بدەن کە عیسا فەرمووی کۆتایی دیت پاش ئەو ی ئینجیلی پادشایەتی لە هەموو جیهاندا وەک شایەت رادەگەیەنیت:

¹⁴ ئینجیلی پادشایەتی لە هەموو جیهاندا وەک شایەتی بۆ هەموو نەتەوکان رادەگەیەنیت، ئیتر کۆتاییەکی دیت. (مەتا 24:14).

راگە یاندنی ئینجیلی پادشایەتی خودا گرنگە و لەم کۆتاییەدا بەدی دیت. ئەمە بەیامیکێ باشە چونکە هیوای راستەقینە بۆ نەخۆشییەکانی مەرفایەتی دەبەخشیت، سەرەرای ئەو ی سەرکردە سیاسییەکان فێری دەکەن.

ئەگەر وشەکانی عیسا لەبەرچاو بگرین، دەبیت ڕوون بێت کە کڵیسیای مەسیحی راستەقینە دەبیت ئیستا ئینجیلی پادشایەتی رابگەیهنیت. ئەمە دەبیت ئەولەویەتی کڵیسا بێت. بۆ ئەو ی ئەم کارە بە دروستی ئەنجام بدەن، دەبیت چەند زمانیک بەکار بهێنیت. ئەمە ئەو شتە یە کە کڵیسیای بەردەوامی خودا هەوڵی بۆ دەدات. لەبەر ئەو ئەم نامیکە وەرگێڕدراوە بۆ دەیان زمان.

عیسا فێری کرد کە زۆربەیان ڕیگی ئەو قبوڵ ناکەن:

¹³ «لە دەروازە تەسکەو بەچۆرە ژوورەو. چونکە دەروازە کە فراوانە و ڕیگاکە ی بەرەو لەناوچوون دەروات، خەلکیکی زۆر هەن کە لێیەو دەچنە ژوورەو. ¹⁴ چونکە دەروازە کە تەسکە و ڕیگاکە ی زیان سەختە، کەم کەس دەیدۆزێتەو. (مەتا 14:13-7:14).

ئینجیلی پادشایەتی خودا بەرەو زیان دەبات!

لەوانە یە سەرنج راکیش بێت کە هەرچەندە زۆربە ی مەسیحییەکان بێنێگ دەردەکەون لەو ی کە جەختی مەسیح لەسەر ئینجیلی پادشایەتی خودا بوو، بەلام ئایینناسان و مێژووناسان زۆر جار لەو تێگەشتوون کە پەرتووکی پیرۆز ئەمە فێری دەکات.

لەگەل ئەو هەشدا، عیسا خۆی چاوەڕێ ئەو دەکرد کە قوتاییەکانی ئینجیلی پادشایەتی خودا فێر بکەن (لوقا 9:2، 60). لەبەر ئەو ی پادشایەتی داهااتو لەسەر بنەمای یاساکانی خودا دەبیت، ناشتی و خۆشگوزەران دەهینیت و گوێڕایەلی ئەو یاسایانە لەم سەردەمەدا دەبیتە هۆی ناشتی راستەقینە (زەبوور 172، 165، 119؛ ئەفەسۆس 2:15).

ئەم ھەوالە خوشەى پاشايەتییە كە لە پەرتووکی پیرۆزی پەیمانی كۆندا ناسراوە.

3. ئايا پادشايه تي له پهيماني كوندا ناسراوه؟

يه كه كم و دوايېن وتاري تو ماركراوى عيسا برېتي بوو له راگه ياندى ئېنجيلي پادشايه تي خدا (مەرقوس 1:14-15؛ كدرار 1:3).

پادشايه تي خدا شتيكه كه جووله كه كاني سهرده مي عيسا دهبوو شتيك بزاني وهك ئه وهى له پهرتووكي پېرؤزياندا باسكراوه، كه ئېستا پي ده ئېن پهيماني كون.

دانيال دهرباره ي شانسي ني وتوته وه

دانيالي پېغه مېهر نووسيويه تي:

40 پادشايه تي چوارهم وهك ئاسن به هيز ده بېت، وهك ئاسن پارچه پارچه ده بېت و ههموو شتيك ده شكېنېت. وهك ئاسن كه ورد و خاش دهكات، ئه و پادشايه تيه پارچه پارچه ده بېت و ههموو پادشايه تيه كانېش ورد و خاش دهكات. 41 كاتيک قاچ و په نجه كاننان بيبي، به شيكي له قوري گلكار و به شيكي له ئاسن، پادشايه تيه كه دابه ش ده بېت. به لام هيزي ئاسن تييدا ده بېت، ههروهك چون ئاسنه كه تان بيبي كه به قوري سیراميكي تيكه له كرابوو. 42 ههروهك په نجه ي پنيه كان به شيكي له ئاسن و به شيكي له قور بوون، پادشايه تيه كه به شيكيان به هيز و به شيكي ناسك ده بېت. 43 وهك بينيتان ئاسن له گه له قوري سیراميكي تيكه له بوو، له گه له نه وهى مرؤف تيكه له ده بېن، به لام په كتر نانووسن، ههروهك چون ئاسن له گه له قور تيكه له نابېت. 44 له سهرده مي ئه م پادشايانه، خوداي ئاسمان پادشايه تيه كه دادمه زرينيت كه هه رگيز له ناوناچيت، پادشايه تيه كه بو گه لاني ديكه ناهي لېته وه، پارچه پارچه ده بېت و ههموو ئه م پادشايه تيه ده سوو تي ني ت و هه تاهه تايه ده مي ني ته وه. (دانيال 2:40-44).

18 به لام پېرؤزه كاني خوداي هه ره به رز پادشايه تي وهرده گرن و بو هه تاهه تايه خاوه ندراتي ده كه ن. (دانيال 7:18).

21 «من سه یرم ده كرد. هه مان شاخ له دژي پېرؤزه كان ده جه نگا و به سه یراندا زال دهبوو، 22 هه تا سهرده مي كون هات، حوكم له به رژه وهندي پېرؤزه كاني خوداي هه ره به رز درا، ئيتر كاتي ئه وه هات كه پېرؤزه كان بېنه خاوه ني پادشايه تيه كه. (دانيال 7:21-22).

له دانياله وه فير ده بين كه ئه و كاته ديت كه پادشايه تي خدا شانسي نه كاني ئه م جيهانه له ناو ده بات و بو هه تاهه تايه ده مي ني ته وه. هه روه ها فير ده بين كه پېرؤزه كان به شي خو يان ده بېت له وه رگرتي ئه م پادشايه تيه.

به شيكي زوري پېشېنييه كاني دانيال بو سهرده مي ئيمه يه له سه ده ي بيست و په كدا.

سهرنجی هه‌ندیک برێگه له په‌یمانی نوی بدهن:

¹² «ئهو ده‌شاخه‌ی که بینیت ده‌ پاشا بوون که هه‌شتا پاشایه‌تیان وهرنه‌گرتوو، به‌لام بۆ ماوه‌ی یه‌ک کاتژمێر وه‌ک پاشا له‌گه‌ڵ درنده‌که ده‌سه‌لاتیان وهرگرتوو. ¹³ ئه‌مانه‌ یه‌ک بیرن و هه‌یز و ده‌سه‌لاتیان ده‌دنه‌ درنده‌که. ¹⁴ ئه‌مانه‌ له‌گه‌ڵ به‌رخه‌که ده‌جه‌نگن و به‌رخه‌که به‌سه‌ریاندا زāl ده‌بێت، چونکه ئه‌و گه‌وره‌ی گه‌وره‌کان و پاشای پاشایه‌، ئه‌وانه‌ی له‌گه‌ڵیدا ده‌بن بانگ ده‌کری‌ن و هه‌ل‌بێژدراون و د‌س‌ۆزن.» (ئاشکراکردن 14-17:12).

که‌واته‌، ئیمه‌ له‌ هه‌ردوو په‌یمانی کۆن و نوێدا ئه‌و بیرۆکه‌یه‌ ده‌بینین که پادشایه‌تی کۆتایی زه‌مان له‌سه‌ر زه‌وی ده‌بێت که ده‌ به‌ش پیکدیت و خودا له‌ناوی ده‌بات و پادشایه‌تی خۆی داده‌مه‌زێنیت.

ئیشایا ده‌رباره‌ی پادشایه‌تی فیری کرد

خودا ئیله‌های ئیشایا دا که ده‌رباره‌ی به‌شی یه‌که‌می پادشایه‌تی خودا بنووسیت، فه‌رمانه‌روایی هه‌زار سا‌له‌ که به‌ هه‌زاره‌ ناسراوه‌، به‌م شێوه‌یه‌:

¹ گۆچانیک له‌ قه‌دی یه‌سا د‌ی‌ته‌ ده‌روه‌ و لقنیک له‌ ره‌گه‌ کانیه‌وه‌ ده‌رده‌که‌ویت. ² رۆچی یه‌زدان له‌سه‌ری داده‌نیشیت، رۆچی دانایی و تیگه‌یه‌شتن، رۆچی راوێژ و توانا، رۆچی زانین و ترسی یه‌زدان.

³ د‌ل‌خۆشی له‌ ترسی یه‌زدایه‌ و به‌ چاوی خۆی حوکم نادات و به‌ گوێی خۆی بریار نادات. ⁴ به‌لام به‌ راستدروستی حوکمی هه‌زاران ده‌دات و دادپه‌روه‌رانه‌ بریار ده‌دات

بۆ د‌ل‌سۆزانی زه‌وی، به‌ گۆچانی ده‌می له‌ زه‌وی ده‌دات و به‌ هه‌ناسه‌ی لێوه‌کانی خراپه‌کاران ده‌که‌وتیت. ⁵ راستدروستی پش‌تی‌نی پش‌تی‌ ده‌می له‌ زه‌وی ده‌دات و د‌ل‌سۆزی پش‌تی‌نی ناوقه‌دی ده‌بێت.

⁶ «گورگه‌که‌ش له‌گه‌ڵ به‌رخه‌که‌ نیشته‌جی ده‌بێت، پ‌ل‌نگه‌که‌ش له‌گه‌ڵ گیسکه‌که‌ و گوێره‌که‌ و شێره‌ بچووکه‌که‌ و قه‌له‌وه‌که‌ پ‌یکه‌وه‌ راده‌کشیت. مندالێکی بچووکه‌ش پ‌یشه‌نگایه‌تیان ده‌کات. ⁷ مانگا و ورچه‌که‌ ده‌له‌وه‌رێن، ب‌ی‌چووکه‌کانیان پ‌یکه‌وه‌ پ‌الده‌که‌ون. شێره‌که‌ش وه‌ک گا پ‌ووش ده‌خوات. ⁸ منداله‌ شیرده‌ره‌که‌ له‌لای کونی کۆبرا یاری ده‌کات، منداله‌ له‌ شیر براوه‌که‌ش ده‌ستی ده‌خاته‌ ناو چالێ ماره‌که‌. ⁹ له‌ هه‌موو چیای پ‌ی‌رۆزم ئازار ناده‌ن و له‌ ناونا‌به‌ن، چونکه‌ زه‌وی پ‌ر ده‌بێت له‌ زانیی یه‌زدان، هه‌روه‌ک چۆن ئاو ده‌ریا داده‌پۆشیت.

¹⁰ «له‌و رۆژه‌دا ره‌گی یه‌سا ده‌بێت، که وه‌ک ئالایه‌ک بۆ گه‌ل راده‌وه‌ستیت. چونکه‌ نه‌ته‌وه‌کان به‌دوای ئه‌ودا ده‌گه‌رێن و شوێنی حه‌وانه‌وه‌که‌ی شکۆدار ده‌بێت.» (ئیشایا 10-11:1).

ھۆكاری ئەۋەى كە من ئەمەم بە بەشى يەكەم يان قۇناغى يەكەمى پادشاھىتى خودا ئاۋىرد، ئەۋەىە كە ئەمە كاتىكە كە جەستەپى دەبىت (پېش ئەۋ كاتەى شارى پىرۋز، ئۆرشەلىم نۆى، لە ئاسمانەۋە دادەبەزىت، ئاشكراردن 21) و ھەزار سال دەخايەنئىت. ئىشايالايەنى جەستەپى ئەم قۇناغى پىشتراستكردەۋە كاتىك بەردەۋام بوو:

¹¹ لەو رۆژەدا يەزدان بۇ جارى دوۋەم دەستى دادەنئىتەۋە بۇ ئەۋەى پاشماۋەى گەلەكەى رىگار بگات، لە ئاشور و مىسر، لە پاترۇس و كوش، لە ئىلام و شىنار، لە ھەمات و دوورگەكانى دەريا.

¹² ئالايەك بۇ نەتەۋەكان دادەنئىت و دەركرانى ئىسرائىل كۆدەكاتەۋە، پەرتەۋازەى يەھودا لە ھەر چوار گۆشەى زەۋىيەۋە كۆدەكاتەۋە. ¹³ ھەرۋەھا ئېرەپى ئەفرايم نامىنئىت و دوژمىنانى يەھودا دەبردېن. ئەفرايم ئېرەپى بە يەھودا ئابا، يەھودا ئەفرايم ھەراسان ناكات. ¹⁴ بەلام لەسەر شانى فەلەستىيەكان بەرەو رۆژئاۋا دەفرن. پېكەۋە گەلى رۆژھەلات تالان دەكەن. دەستيان بۇ ئەدۆم و مۇئاب دىژ دەكەن. گەلى عەمۇنىش گوتراپايەلىان دەبن. ¹⁵ يەزدان زمانى دەرياي مىسر بە تەۋاۋى لەناۋدەبات. بە باى بەھىزى خۆى مستى بەسەر روۋبارەكەدا دەلەرزىنئىت و لە ھەۋت جۆگەكە دەدات و خەلك بە پىلاۋى وشك دەپەرتەۋە. ¹⁶ رېگايەك دەبىت بۇ پاشماۋەى گەلەكەى كە لە ئاشورەۋە دەمىننەۋە، ھەرۋەك چۆن بۇ ئىسرائىل بوو لەو رۆژەى كە لە خاكى مىسرەۋە ھاتە دەرەۋە. (ئىشايالايە 16-11:11)

ھەرۋەھا ئىشايالايە ۋەرگرت بۇ ئەۋەى بنووسىت:

² ئىستاش لە رۆژانى دواتردا كىۋى مالى يەزدان لەسەر لووتكەى چىكان جىگىر دەبىت و لەسەر چىكان بەرز دەبىتەۋە. ھەموو نەتەۋەكان بەرەو ئەۋ كىۋە دەرۆن. ³ خەلكىكى زۆر دىن و دەلئىن: «ۋەرن با سەرىكەۋىن بۇ كىۋى يەزدان، بۇ مالى خوداى ياقوب. ئەۋ فېرى رېگاكانى خۆى دەكات، ئىمەش بە رېگاكانى ئەۋ دەرۆن.» چونكە تەۋرات و فەرمايشتى يەزدان لە ئۆرشەلىمەۋە لە سىيۇنەۋە دىتە دەرەۋە. ⁴ لەنىۋان نەتەۋەكان دادۋەرى دەكات و خەلكىكى زۆر سەرزەنشت دەكات. شمشىرەكانيان دەكەن بە گاسن و رەمەكانيان دەكەنە قولاپ. نەتەۋە شمشىر لە دژى نەتەۋە بەرز ناكاتەۋە، چىتر فېرى جەنگ نابن. ¹¹ روۋخسارە بەرزەكانى مروف نزم دەبىتەۋە، لووتبەرزى خەلك كېنۇش دەبات، لەو رۆژەدا تەنھا يەزدان بەرز دەبىتەۋە. (ئىشايالايە 2:2-4، 11)

كەۋاتە، كاتىكى يۆتۇپپاي ئاشتى لەسەر زەۋى دەبىت. لە كۇتايدە، ئەمە بۇ ھەتاهەتايە دەبىت، عىسا فەرمانەۋاپى دەكات. بە پىشتەبەستىن بە پەرتوۋكى پىرۋزى جۆراۋجۆر (زەۋور 4:90؛ 1:92؛ ئىشايالايە 2:11؛ ھوش 6:2)، تەلمودى جۈلەكە فېرى ئەۋە دەكات كە ئەمە 1000 سال دەخايەنئىت (تەلمودى بابلى: Tractate Sanhedrin Folio 97a).

ئىشايالايە ۋەرگرت بۇ نووسىنى ئەمەى خوارەۋە:

⁶ چونکه مندائیکمان بۆ له دایک ده بێت، کوریکمان پێ ده به خشریت. فرمانه وایی له سهر شانی ده بێت. ناوی نایاب و راوێژکار و خودای هه ره بهرز و باوکی هه تا هه تایی و شازادهی ئاشتی ده بێت.⁷ زیادهوونی حوکمرانی و ئاشتی کو تایی نابێت له سهر ته ختی داود و پاشایه تیه که ی، فرمان بدات و به دادوهری و دادبه روهری جیگیر بکات له و کاته وه به داووه، هه تا هه تا هه تابه. دڵگهرمی یهزدانی له شکرێ ئه مه ده کات. (ئیشایا 6:7-9).

سه رنج بدن که ئیشایا فره مووی عیسا دیت و پادشایه تیه که به حکومه تیک داده مه زرینیت. له کاتیکدا زۆریک له وانه ی که دان به مه سیح ده نین ئه م برگه یه ده گیر نه وه، به تابه تی له مانگی کانوونی یه که می هه موو سائیکدا، به لام ئه وه پشتگو ی ده خه ن که پیشبینی ده کات زیاتر له وه ی که عیسا له دایک ده بێت. په رتووی پرۆز نیشانی ده دات که پادشایه تی خودا حکومه تیک هه یه که یاسا به سهر خه لکدا هه یه، عیسا ده بێته پاشای ئه و. ئیشایا و دانیال و ئه وانی تر پیشبینیان کرد.

یاساکانی خودا ریگای خۆشه و یستین (مه تا 22:37-40؛ یۆحه ننا 15:10) و پادشایه تی خودا له سهر بنه مای ئه و یاسایانه به یۆه ده چیت. له بهر ئه وه پادشایه تی خودا، سه ره رای ئه وه ی زۆر کهس له جیهاندا ده بینن، له سهر خۆشه و یستی دامه زراوه.

زه بوور و زیاتر

ته نها دانیال و ئیشایا نه بوون که خودا ئیله می دا بۆ نووسین ده رباره ی داها تووی پادشایه تی خودا.

حزقیال ئیله می وه رگرت بۆ ئه وه ی بنووسی ت که هه موو هۆزه کانی ئیسرا ئیل (نه ک ته نها جوله که کان) که له کاتی ته نگانه دا په رته وازه بوون، له شان شیخی هه زاره دا کو ده بنه وه:

¹⁷ له بهر ئه وه بلین: "یهزدانی پهروهردگار ئاوا ده فره مویت: "له نێو گه لان کو تان ده که مه وه، له و خاکنه ی که تینیدا په رته وازه بوون، کو تان ده که مه وه، خاکی ئیسرا ئیل تان پێ ده به خشم." ¹⁸ ئه وان ده چنه ئه و ی و هه موو شته قیزه ون و قیزه ونه کانی له و ی لاده بن. ¹⁹ ئینجا به ک دنیان پێ ده به خشم و رۆحیک نو پیان ده خه مه ناوه وه، دله به ردینه که له جه سته یان ده رده هینم و دلیکی گوشتیان پێ ده به خشم، ²⁰ تا کو به گوێره ی یاسا کنم په ی ره و ی بکه ن و حوکمه کنم جیه جی بکه ن، ئه وانی ش ده بنه گه لی من، منیش ده بمه خودایان. ²¹ به لام ئه وانه ی دنیان ئاره زووی شته قیزه ون و قیزه ونه کانیان ده گرێ ته وه، من له سهر سه ری خویان پاداشتی کرده وه کانیان ده ده مه وه. » (حزقیال 21:11-17).

ئه وه ی هۆزه کانی ئیسرا ئیل چیت په رته وازه نابن، به لکو گو تریه ئی یاسا کانی خودا ده بن و واز له خواردنی شته قیزه ونه کان ده هینن (لافی 11؛ دواو تاری موسا 14).

سه رنجی ئه م شتانه ی خواره وه بدن که له زه بووردا ده رباره ی هه وایی پادشایه تی خودا ها تووه:

²⁷ ھەموو ئەوپەرى جیھان یەزدان بەبیر دینەو و ڕوو دەکەنە لای یەزدان، ھەموو بنەمالەى نەتەووەکان لەبەردەمت کړنۆش دەبەن. ²⁸ چونکە پادشایەتی ھى یەزدانە، ئەو فەرمانرەوايەتی نەتەووەکان دەکات. (زەبوور 28:22-27).

⁶ ئەى خودایە، تەختی تۆ بۆ ھەتاهەتایە و ھەتاهەتایە دەبێت. گۆچانی راستودروستی گۆچانەکەى پادشایەتییە کەتە. (زەبوور 45:6).

¹ ئای، سروودیکی نوێ بۆ یەزدان بێ! ھەموو زەوى بۆ یەزدان گۆرانی بێن. ² گۆرانی بۆ یەزدان بێن، ناوی بەرەکەتدار بکەن، ڕۆژ بە ڕۆژ مژدەى ڕرگارى ئەو رابگەيەنن. ³ شکۆمەندى خۆى لەنیو نەتەووەکاندا، سەرسورھێنەرەکانى لەنیو ھەموو گەلان رابگەيەنن. (زەبوور 96:1-3؛ ھەروەھا 1 مېژوو 23:16-24).

¹⁰ ئەى یەزدان، ھەموو کارەکانى ستایش دەکەن، پێرۆزەکانى بەرەکەتدار دەکەن. ¹¹ باسى شکۆمەندى پادشایەتییە کەت دەکەن، باسى ھێزى دەکەن، ¹² بۆ ئەوێ کردارە مەزنەکانى بە ڕۆلەکانى مەرۆف و شکۆمەندى پادشایەتییە کەى بزائن. ¹³ پادشایەتە کەت پادشایەتییە کى ھەتاهەتایى و دەسەلاتە کەت بە درێژایى نەووەکان دەمینیتەو. (زەبوور 145:10-13).

ھەروەھا نووسەرانی جۆراوجۆر لە پەیمانى کۆندا دەربارەى لایەنەکانى پادشایەتییە کە نووسیویانە (بۆ نموونە حزقیال 20:33؛ عوبەدیا 21؛ میخا 4:7).

کەواتە، کاتیک عیسا دەستى کرد بە فێرکردنى ئینجیلی پادشایەتی خودا، گونگراى نزیکى ئاشنایان بە چەمکە بنچینەییە کە ھەبوو.

4. ئايا نېردراوان ئىنجىلى پادشاھىيەتتىن ئايرىلدى؟

لە كاتىكدا زۆر كەس ۋا رەفتار دەكەن كە ئىنجىل تەنھا ھەۋانىكى خۆشە دەربارەى كەسايەتى عيسا، بەلام راستىيە كە ئەۋەپە كە شۆپىنكەۋتوۋانى عيسا ئىنجىلى پادشاھىيەتى خۇدايان ئايرىلدى. ئەمە ئەۋ پەيامەنە كە عيسا ھىنەى.

پۇلىسى نېردراۋ دەربارەى پادشاھىيەتى خۇدا ۋ عيسا فېرى كىرد:

⁸ چوۋ بۇ ناۋ كەنيسە كە ۋ بۇ ماۋەى سى مانگ ئازايانە قسەى كىرد، دەربارەى كارەكانى پادشاھىيەتى خۇدا قسەى كىرد. (كىردار 19:8).

²⁵ لە راستىدا، ئېستىدا دەزانم كە ئىۋە ھەموۋتان، كە لەنئويناندا چوۋم بۇ ئىنجىلى پادشاھىيەتى خۇدا. (كىردار 20:25).

²³ كاتىك رۇژىكىيان ديارى كىرد، زۆر كەس ھاتنە لاي بۇ لاي ۋ بە فەرمى شاھىيەتى لەسەر پادشاھىيەتى خۇدا بۇ گېراپەۋە ۋ لە بەيانى ھەتا ئىۋارە دەربارەى عيسا فېرى كىرد. ³¹ بە دۇنياپەۋە ئىنجىلى پادشاھىيەتى خۇدا ۋ فېركىردنى ئەۋ شتەنەى كە پەيۋەندى بە عيسا مەسىحى خاۋەن شىكۋە ھەپە، كەس رېگىرى لى ناكات. (كىردار 28:23، 31).

سەرنج بەدن كە پادشاھىيەتى خۇدا تەنھا دەربارەى عيسا نېپە (ھەرچەندە ئەۋ بەشېكى سەرەكپىيەتى)، چونكە پۇلىس بە جيا دەربارەى عيسا فېرى كىرد لەۋەى دەربارەى پادشاھىيەتى خۇدا فېرى كىرد.

ھەرۋەھا پۇلىس ناۋى لېنا ئىنجىلى خۇدا، بەلام ئەۋە ھىشتا ئىنجىلى پادشاھىيەتى خۇدا بوۋ:

⁹ ... ئىنجىلى خۇدامان پېراگەياندىن ... ¹² تاكو شاپىستەى خۇدا بېرۇن كە بانگتان دەكات بۇ پادشاھىيەتى ۋ شىكۋى خۇى. (1 سالۋىنىكى 2:9، 12).

پۇلىس ھەرۋەھا ناۋى لېنا ئىنجىلى مەسىح (رۇما 1:16). پەيامى باشى عيسا، ئەۋ پەيامەى كە عيسا فېرى كىرد.

ئەۋە لەبەرچاۋ بىگرن كە ئەمە تەنھا ئىنجىلىك نەبوۋ دەربارەى كەسايەتى عيسا مەسىح يان تەنھا دەربارەى رېگارى كەسى. پۇلىس گوتى ئىنجىلى مەسىح گوتراپەلى عيسا ۋ گەرانەۋەى ۋ حوكمى خۇدا بوۋ:

⁶ ... خۇدا بە تەنگانە ۋەلامى ئەۋانە بىزارتان دەكەن، ⁷ ھەرۋەھا ئەۋانەى نېگەرەنن لەگەلمان بەسپنەۋە، كاتىك عيسا خاۋەن شىكۋ لەگەل فرىشتە بەھېزەكانى لە ئاسمانەۋە دادەبەزىت، ⁸ لە ئاگرى گېرگوتوۋا تۆلە لەۋانە دەكاتەۋە كە خۇدا ناناسن ۋ ئەۋانەى گوتراپەلى ئىنجىلى عيسا مەسىحى خاۋەن شىكۋمان نابن. ⁹ ئەمانە بە لەناۋچوۋنى ھەتاھەتاپى لەبەردەم مەسىحى خاۋەن شىكۋ ۋ شىكۋى ھېزەكەيدا

سزا دهرن،¹⁰ کاتیک ئەو رۆژه دیت تاكو له لای پیرۆزه کانیوهوه شکۆدار بێت و له نێو هه موو باوه رداراندا سه رسامی بکرتیت، چونکه شایه تی ئیمه له نێو ئیوه دا باوه ری پیکراوه. (2 سالۆنیکي 10:6-1).

په یمانی نوێ نیشانی ده دات که پادشایه تی شتیکه که ئیمه وه ریده گرین، نه ک ئەوه ی که ئیستا به ته وای خوا وه ندریتی بکه ین:

²⁸ ئیمه پادشایه تیبه ک وه رده گرین که ناله رزیت. (عیبرانییه کان 12:28).

ئیمه ده توانین ئیستا بینه به شیک له پادشایه تی خودا، به لام هیشتا به ته وای نه چووینه ته ناوه وه.

پۆلس به تایبه تی دووباتی کرده وه که مرۆف به ته وای ناچیته ناو پادشایه تی خودا وه ک مرۆفیکي مردوو، وه ک ئەوه ی دوا ی هه ستانه وه که رووده دات:

⁵⁰ برایان، ئیستا ئەمه ده ئیم، گوشت و خوین ناتوانن بینه میراتگری پادشایه تی خودا. گهنده لیش نابیته میراتگری گهنده لی.⁵¹ ئەوه تا نه ئینییه کتان بۆ باس ده که م: هه موومان ناخه وین، به لکو هه موومان ده گۆرین،⁵² له یه ک ساتدا، له چاو تروکاندنیکدا، له دوا یین که ره نادا. چونکه که ره نا لیده دریت و مردووون به بێ گهنده لی هه لده ستیندرینه وه، ئیمه ش ده گۆرین (1 کۆرنسۆس 15:50-52).

¹ له بهر ئەوه له بهر ده م خودا و عیسا ی مه سیحی خاوه ن شکۆ فره ماننان بێ ده که م، که زیندووون و مردووون له ده رکه وتن و پادشایه تیبه که ی حوکم ده دات.

(2 تیمۆساوس 4:1).

پۆلس نه ک ته نها ئەمه ی فیکرد، به لکو ئەوه ی که عیسا پادشایه تی به خودای باوک ده گه یه نیت:

²⁰ به لام ئیستا مه سیح له نێو مردووون هه ستا وه ته وه و بووه به یه که م به ره ه می ئەوانه ی که خه وتوون.²¹ چونکه له بهر ئەوه ی مردن به مرۆف ها تووه، به مرۆف هه ستانه وه ی مردوو انیش ها تووه.²² چونکه هه ره وه ک چۆن هه مووان به یه کبوون له گه ل ئاده م ده مرن، به یه کبوون له گه ل مه سیح دا هه مووان زیندوو ده بنه وه.²³ به لام هه ریبه که به ریزی خۆی: مه سیح یه که مین به ربوو مه کانه، پاشان ئەوانه ی که له ها تی مه سیح ن.²⁴ ئینجا کۆتای دیت، کاتیک پادشایه تی راده ستی خودای باوک ده کات، کاتیک کۆتای به هه موو فره مان په وای و ده سه لات و هێژیک ده هینیت.²⁵ چونکه ئەو ده بیت فره مان په وایه تی بکات هه تا هه موو دوژمنه کان ده خاته ژیر پی خۆی. (1 کۆرنسۆس 15:20-25).

هه ره وه ها پۆلس فیری کرد که خرا په کاران نابنه میراتگری پادشایه تی خودا:

⁹ ئايا نازانن كه خراپه كار نابنه ميرانگري پادشايه تي خودا؟ هه لمه خه له تين. نه داوئنيپيس، نه بته پرست، نه داوئنيپيس، نه هاوره گه زباز، نه هاوره گه زباز، نه هاوره گه زباز، ¹⁰ نه دز، نه چاوچنوك، نه سه رخوش، نه جنيودان و نه تالانكه ر نابنه ميرانگري پادشايه تي خودا. (1 كورنوس 9: 6-10).

¹⁹ ئيستا كرداره كانى جهسته ئاشكران، له وانه: داوئنيپيس، داوئنيپيس، گلاوى، به درپه وشى، ²⁰ بته پرستى، جادووگه رى، رقى، ناكوكى، ئيره ي، هه لچوونى توورپى، ئاره زووى خوپه رستى، ناكوكى، كوفر، ²¹ چاوپيسى، كوشتن، سه رخوشى، خوشى و شتى له و بابه ته. پيشوه خت پيتان ده ليم، ههروهك چون له رابردوودا پيم گوتن، ئه وانه ي ئه م جوړه كارانه ده كه ن نابنه ميرانگري پادشايه تي خودا. (گه لاتييه كان 19: 5-21).

⁵ له بهر ئه وه ده زانن كه هيچ داوئنيپيس و گلاو و چاوچنوكيك كه بته پرست بيت، هيچ ميرانيكى له شانشيني مه سيح و خودا نيه. (ئه فه سوس 5: 5).

خودا پتيوانه ي هه به و داواى توبه كردن له گونا ده كات تاكو بتوانيت بجيته ناو پادشايه تيه كه به وه. گوپرايه لى خودا بو وه رگرتنى روى پيروز و رزگارى پتيويسته:

²⁹ ... به تروس و نيردراوان ... گوپيان: «ئيمه ناچارين گوپرايه لى خودا بين نه ك مروف. ... ³² ئيمه شايه تي ئه وين له سهر ئه م شتانه، ههروه ها روى پيروز، كه خودا به ئه وانه به خشيوه كه گوپرايه لى ئه و بوون.» (كردار 29: 5، 32)

⁵ مه سيح ... ⁸ هه رچه نده كور بوو، به لام گوپرايه لى فير بوو به هوى ئه و شتانه ي كه چه شتوويه تي. ⁹ پاش ته و او بوونى، بوو به داهينه رى رزگارى هه تاهه تاي بو هه موو ئه وانه ي گوپرايه لى بوون، (عيبرانيه كان 8، 5: 9-9).

پولسى نيردراو هو شدارى دا كه هه نديك كه س فيرى ئه وه ناكه ن كه ئينجيلي عيسا وه لامه، به لام ريگيه كى تر به سه نده:

³ نعيمه ت و ئاشتى له خوداى باوك و عيساى مه سيحى خاوه ن شكومان، ⁴ ئه وه ي خوى له پيناوى گونا هه كانمان به خشى، تاكو رزگارمان بكات له م سه رده مه خراپه ي ئيستا، به گوپره ي خواستى خودامان و باوكمان، ⁵ كه هه تاهه تايه شكومه ندى بو ئه وانه بيت. ئامين. ⁶ من سه رسامم كه ئيه به م زووانه له و كه سه هه لده كه ون كه به نعيمه تي مه سيحه وه بانگى كردن، بو ئينجيليكى جياواز، ⁷ كه ئينجيليكى تر نيه. به لام كه سانيك هه ن يزارتان ده كه ن و ده يانه وت ئينجيلي مه سيح لابه دن. ⁸ به لام ئه گه ر ئيمه يان فريشته يه ك له ئاسمانه وه جگه له وه ي كه پيمان راگه ياندوون، مرگينيتان پي رابگه يه نين، با نه فره ت ليبركيت. ⁹ وهك پيشتر گوتمان، ئيستاش ده ليم، ئه گه ر كه سيك جگه له وه ي كه پيتان گه يشتووه ته ئينجيليكى ديكه تان پي راگه ياند، با نه فره ت ليبركيت. (گه لاتييه كان 3: 1-9).

³ به لّام دترسم نه وهک ماره که به فیلبازی حهواى هه لّخه له تاند، میشتکان گه ندهل بیت لهو ساده بی که له مه سیحدا هه یه. ⁴ چونکه نه گهر نه وهی دیت عیسایه کی دیکه مزگینى بدات که ئیمه مزگینیمان نه داوه، یان رّوحیکی جیاوازان وهگرته که وهرتان نه گرتووه، یان ئینجیلیکی جیاواز که وهرتان نه گرتووه، ئهوا له وانه یه بهرگه ی نه وه بگرن! (2 کۆرنسۆس 3:11-4).

ئینجیلی «ئهوانی تر» و «جیاواز» چی بوو؟

ئینجیلی درّو چه ند به شیکی جیاوازی هه یه.

به شیوه یه کی گشتی، ئینجیلی درّو باوه رکردنه به وهی که پتیبست ناکات گوتراپه لی خودا بیت و هه ولّ بدیه ت به راستی به رّیگی خودا بژیت و بانگه شه ی ناسینی بکه یت (مه تتا 21:7-23). ئه مه خو په رستانه ئاراسته ده کات.

ماره که حهواى فریودا بۆ نه وهی نزیکه ی 6000 سالّ له مه وه بهر بیته خو شه ویستی ئینجیلیکی درّو (په یدابوون 3) و مرّو فقه کان باوه ریان وابوو که ئهوان له خودا باشترده زانن و ده بیت بریاری چاکه و خراپه بۆ خو یان بدن. به لّی، دواى هاتنی عیسا، ناوی نهو زور جار به ئینجیلی درّوی جوراوجوره وه ده به ستر، ئه مه ش به رده وام بوو و هه تا سه رده می دژه مه سیح به رده وام ده بیت.

ئیتسا له سه رده می پۆلسی نێردراودا، ئینجیلی درّو له بنه رته دا تیکه له یه کی گنۆستیک و سو فیه گهری بوو له راستی و هه له. گنۆستییه کان له بنه رته دا باوه ریان وابوو که زانینی تایه ت نهو شته یه که پتیبسته بۆ گه یشتن به تیگه یشتنی رّوحی، له وانه رزگاری. گنۆستییه کان باوه ریان وابوو که نه وهی جه سته ده یكات هه چ کاریگه ریه کی تایه تی نییه و دژی گوتراپه لی خودا بوون له باب ته کانی وهک رّوژی شه ممه ی حه وته م. په کتیک لهو سه رکرده درّوزانه شیمۆن مه جووس بوو، که له لایه ن په ترۆسی نێردراوه وه سه رزه نشت کرابوو و ئاگادار کرایه وه (کردار 18:8-21).

به لّام ئاسان نییه

په یمانی نوێ نیشانی ده دات که فیلیپ پادشایه تی خودا فیر ده کات:

⁵ ئینجا فیلیپ هاته خواره وه بۆ شاری سامیره و ئینجیلی مه سیحی بۆ راگه یاندن. ¹² باوه ریان به فیلیپ هینا، هه ره که چۆن نهو ئینجیل ده رباره ی پادشایه تی خودا ده دا... (کردار 5:8، 12).

له گه لّ نه وه شدا، عیسا و پۆلس و قوتابییه کان فیریان کرد که چوونه ناو پادشایه تی خودا ئاسان نییه:

²⁴ کاتیک عیسا بیی زور خه مبار بووه، گوئی: «چهند قورسه بۆ دهوله مهنده کان بچنه ناو پادشایه تی خودا!»²⁵ چونکه وشر به کونی دهرزیدا تیده په ریت له دهوله مهنه دیک که بچیته ناو پادشایه تی خودا.»

²⁶ ئهوانه ی گوئیان لیبوو گوئیان: «کهواته کی پرگاری ده بیت؟»

²⁷ به لام فهرمووی: «ئهو شتانه ی که لای مروف مه حالن، لای خودا ده گونجیت.» (لوقا 27-18:24)

²² «دهی به کوسپیکی زور بچینه ناو پادشایه تی خودا.» (کردار 14:22)

³ برایان، ئیمه هه میسه سوپاسی خودا ده کهین، چونکه باوه رتان زور گه شه ده کات و خۆشهویستی هه مووتان بۆ یه کتری زوره، 4 تاکو خۆمان له ئیو کلیساکانی خودا شانازیتان بپوه بکهین بۆ ئارامگرتن و باوه رتان به هه موو چه وساندنه وه و ناخۆشییه کانتان،⁵ ئه مه به لگه ی ئاشکرایه له سه ر حوکی راستودروستی خودا، تاکو شایسته ی پادشایه تی خودا بن که ئیوه ش ئازاری پیده چیژن. ⁶ له بهر ئه وه ی لای خودا کارێکی راستودروسته که به ته نگانه وه لای ئهوانه بده نه وه که بیزارتان ده کهن،⁷ و ئهوانه ی نیگه رانن له گه ئمان به سه ئنه وه، کاتیک عیسا ی خاوه ن شکۆ له گه ل فریشته به هیژه کانی له ئاسمانه وه داده به ریت (2 سالوئیکی 7-1:3)

به هۆی سه ختییه کانی ئه م سه رده مه، ئیستا ته نها هه نه دیکیان بانگ ده کړن و هه لده بژێردین بۆ ئه وه ی ببنه به شیک له و سه رده مه (مه تتا 14-22:1؛ یۆحه ننا 6:44؛ عیبرانییه کان 6-6:4) . ئه وانی تر دواتر بانگ ده کړن، چونکه په رتووی پیرۆز نیشانی ده دات که «ئهوانه ی له رۆی پیرۆزا گومرا بوون تیده گه ن و ئهوانه ی گله ی ده کهن فیری فیرکردن ده بن» (ئیشایا 29:24)

په ترۆسی نێردراو فیری ئه وه ی کرد که پادشایه تی هه تاهه تایی و ده بیت به دلسۆزی گوئیایه لی ئینجیلی خودا بگه ریت ئه گینا حوکم ده دریت:

¹⁰ له بهر ئه وه برایان، زور ورده کاربن بۆ ئه وه ی بانگه وازتان و هه لپژاردنتان دنیایا بکه نه وه، چونکه ئه گه ر ئه م کارانه بکهن هه رگیز ناکه ونه خواره وه. ¹¹ له بهر ئه وه ی به م شپۆیه چوونه ژووره وه ی که زورتان بۆ شانیشینی هه تاهه تایی عیسا ی مه سیحی خاوه ن شکۆ و رزگارکه رمان دا بین ده کړیت. (2 په ترۆس 11-1:10)

¹⁷ چونکه کاتی ئه وه هاتووه که دادوه ری له مالی خودا ده ست پێبکات. ئه گه ر سه ره تا له ئیمه وه ده ست پێبکات، ئه ی ئهوانه ی گوئیایه لی ئینجیلی خودا نین چی ده بیت؟ (1 په ترۆس 4:17)

دوا بین په رتووه کانی په رتووی پیرۆز و پادشایه تی

پەرتووکی پیرۆز فیری ئەو دەکات که «خودا خۆشه‌ویستییه» (1 یۆحه‌ننا 16، 4:8) و عیسا خودایه (یۆحه‌ننا 1:1، 14) — پادشایه‌تی خودا پاشایه‌کی ده‌بیت که خۆشه‌ویستییه و یاساکی پشگیری خۆشه‌ویستی ده‌کەن، نه‌که رِق (بینین 14:22-15).

هه‌روه‌ها پەرتووکی پیرۆز نیشانی ده‌دات که خودا فریسته‌یه‌ک ده‌نێرت بۆ ئەو‌ی ئینجیلی هه‌تاهه‌تای پادشایه‌تی خودا رابگه‌یه‌نێت (ئاشکراکردن 6:14-7) و پاشان فریسته‌یه‌کی تر بۆ ئەو‌ی ئاماژه به‌وه بکات که سه‌ره‌رای ده‌رکه‌وتی مه‌زن، به‌لام بابل ده‌که‌وێت (ئاشکراکردن 8:14-9). ئەم په‌یامانه پشتراستکردنه‌وه‌ی سه‌رووی سروشتی ئەو په‌یامه‌ مرگینییه‌ن که جیهان پێشتر وه‌ک شایه‌تی وه‌ریگرتوه‌ و وا ده‌رده‌که‌ون که ببنه‌ هۆکاریک بۆ ئەو خه‌لکه‌ زۆره‌ی که له‌ کۆتاییدا دێنه‌ لای خودا (ئاشکراکردن 9:7-14). به‌ پێچه‌وانه‌ی دوایین هێزی بابلی که سه‌ره‌لده‌دات و ده‌روات (بینین 1:18-18)، قۆناغی کۆتای پادشایه‌تی خودا بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ ده‌مینیته‌وه‌ :

¹⁵ ئینجا فریسته‌ی چه‌وته‌م ده‌نگی لێدا و له‌ ئاسمانه‌وه‌ ده‌نگێکی به‌رز هه‌بوو، گوته‌یان: «شانشینە کانی ئەم جیهانه‌ بوونه‌ شانیشینی گه‌وره‌مان و مه‌سیحه‌که‌ی، ئەو بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ پاشایه‌تی ده‌کات!» (ئاشکراکردن 11:15).

عیسا له‌ پادشایه‌تیدا فه‌رمانه‌روایه‌تی ده‌کات! پەرتووکی پیرۆز دوو نازناوی ئاشکرا ده‌کات:

¹⁶ له‌سه‌ر که‌واکه‌ی و رانی ناوێکی نووسراوه‌: پاشای پاشاکان و گه‌وره‌ی گه‌وره‌کان. (ئاشکراکردن 16:19).

به‌لام ئایا عیسا تاکه‌ که‌سه‌ که‌ فه‌رمانه‌روایه‌تی ده‌کات؟ سه‌رنجی ئەم بره‌گه‌یه‌ بده‌ن:

⁴ ته‌خته‌کانم بونی و له‌سه‌ریان دانیشتبوون و حوکم به‌سه‌ریاندا درا. ئینجا رۆجی ئەوانه‌م بینی که له‌ پیناوی شایه‌تیان بۆ عیسا و وشه‌ی خودا سه‌ربرداریبوون، ئەوانه‌ی درنده‌ و په‌یکه‌ره‌که‌یان نه‌په‌رستبوو، نیشانه‌ی ئەویان له‌سه‌ر ناوچه‌وان و ده‌ستیان نه‌بوو. هه‌زار ساڵ له‌گه‌ڵ مه‌سیح ژیاون و پاشایه‌تییان کرد...⁶ خۆزگه‌ ده‌خوازی و پیرۆزه‌ ئەو که‌سه‌ی که له‌ هه‌ستانه‌وه‌ی یه‌که‌مدا به‌شداریوو. مردنی دووهم ده‌سه‌لاتی به‌سه‌ر ئەوانه‌دا نییه‌، به‌لکو ده‌بنه‌ کاهینی خودا و مه‌سیح و هه‌زار ساڵ له‌گه‌ڵیدا پاشایه‌تی ده‌کەن. (ئاشکراکردن 4:20).

مه‌سیحیه‌ راسته‌قینه‌کان زیندوو ده‌کرنه‌وه‌ بۆ ئەو‌ی هه‌زار ساڵ له‌گه‌ڵ مه‌سیح فه‌رمانه‌روایه‌تی بکەن! پادشایه‌تییه‌که‌ بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ ده‌مینیته‌وه‌ (ئاشکراکردن 11:15)، به‌لام پاشایه‌تی له‌گه‌ڵ یه‌که‌م پیرۆزه‌ زیندووکراره‌کان که له‌ بینین 6:20 باسکراوه‌ ته‌نها هه‌زار ساڵ بوو. له‌به‌ر ئەوه‌ پێشتر ئاماژه‌م به‌وه‌ کرد که قۆناغی یه‌که‌می پادشایه‌تییه‌که‌ که قۆناغی جه‌سته‌یی و هه‌زاره‌یه‌، به‌ پێچه‌وانه‌ی قۆناغی کۆتایی، رۆحیت.

چەند رووداوێک له‌ پەرتووکی بینیدا تۆمار کراون که له‌ نیوان قۆناغی هه‌زاره‌ و قۆناغی کۆتایی پادشایه‌تی خودا رووده‌ده‌ن:

7 کاتیک هزار سال به سهرده چیت، شهیتان له زیندانه که ی نازاد ده کریت⁸ و ده چیتته دهره وه بۆ هه لئه تانندی نهو گه لانه ی که له ههر چوار گوشه ی زهون، گوگ و مه گوگ، بۆ نه وه ی کو یان بکاته وه بۆ جهنگ، که ژماره یان وه ک لمی دهریایه. 11 ئینجا تهختیکی سپی گهره م بین و نه وه ی له سهری دانیشتیوو، زهوی و ئاسمان له رووی نهو هه لاتن. هیچ شویتیکیان بۆ نه دۆزرایه وه. 12 بینیم مردووه کان، بچووک و گه وره، له بهرده م خودا راوه ستابوون، په رتووکه کان کرانه وه. په رتووکی دیکه ش کرایه وه، نه ویش په رتووکی ژایانه. مردووه کان به گویره ی کاره کان یان حوکم دهران و به پیتی نهو شتانه ی که له په رتووکه کاند نووسراون. 13 دهریا مردووه کانی له ناویدا بهردا و مردن و هادیس مردووه کان یان که له ناویدا بوون رزگاریان کرد. ههریه که یان به گویره ی کاره کانی حوکم درا. 14 ئینجا مردن و دۆنه یس فریدرانه ناو دهریاچه ی ئاگره وه. نه مه مردنی دووه مه. 15 ههرکه سیک له په رتووکی ژایاندا نه دۆزرایه وه فریدراییه ناو دهریاچه ی ئاگره وه. (ئاشکراکردن 8-20:7، 15-11).

په رتووکی بینین نیشانی دهادات که قوناغیکی دواتری پادشایه تییه که دیت، که له دوا ی هزار سال پاشایه تی و مردنی دووه می نه وانه دیت که به هه تاهه تای تۆبه و ینگکانی خودا رهنده که نه وه:

1 ئیستا ئاسمانیکی نو ی و زهوییه کی نو یم بین، چونکه ئاسمانی یه که م و یه که م زهوی به سه رجوون. هه ره وه ها دهریا نه مابوو. 2 ئینجا من بینیم شاری ئورشه لیم نو ی، له ئاسمانه وه له خودا وه دپته خواره وه، وه ک بووک بۆ میژده که ی ئاماده کرابوو. 3 گو یم له دهنگیکی بهرز بوو له ئاسمانه وه ده یگوت: «نه وه تا چادره که ی په رستی خودا لای خه لکه، له گه لیان نیشه جی ده بیت و نه وانیش ده بن به گه له که ی. خودا له گه لیان ده بیت و ده بیتته خودایان. 4 خودا هه موو فرمیسکیک له چاویان دهرپته وه، ئیتر مردن و خه م و گریان نابیت. ئیتر ئازار نامینیت، چونکه شته کانی پيشوو به سه رجوون.» (ئاشکراکردن 4-21:1).

1 رووبارنکی پاک له ئاوی ژیان نیشانم دا، روون وه ک کریستال، له تهختی خودا و بهرخه که وه هه لده قولیت. 2 له ناوه راستی کۆلانه که ی، له هه ردوو لای رووباره که، درهختی ژیان هه بوو، دوازه میوه ی هه بوو، ههر درهختیک مانگانه به رووومی دهادا. گه لاکانی درهخته که بۆ چاکبوونه وه ی نه ته وه کان بوو. 3 ئیتر نه فره ت نابیت، به لکو تهختی خودا و بهرخی تیدا ده بیت و بهنده کانی ده یه رستن. 4 روخساری ده بین و ناوی له سه ر ناوچه وانیان ده بیت. 5 له و ی شه و نابیت، نه چرایان هه یه و نه رووناکی خۆر، چونکه یه زدانی پهروه ردگار رووناکییان دهادتی. نه وان بۆ هه تاهه تایه و هه تاهه تایه فه رمان په وایه تی ده که ن. (ئاشکراکردن 5-22:1).

سه رنج بدن که نه م پاشایه تییه، که باش هه زار ساله، بهنده کانی خودا ده گرته وه و بۆ هه تاهه تایه ده مینیتته وه. شاره پیروژه که، که له ئاسمان ئاماده کراوه، ئاسمان به جی ده هیلیت و دپته سه ر زهوی. نه مه سه ره تای قوناغی کۆتایی پادشایه تی خودایه. کاتی ئازار و ئازار نه ماوه!

دلفيز دەبىتە مىراتگرى زەوى (مەتتا 5:5) و ھەموو شتىك (ئاشكراکردن 21:7). زەوى، بە شارە پىرۆزەكەشەو ھەلەسەرى دەبىت، باشتەر دەبىت، چونكە رىگاكانى خودا جىبەجى دەكرىن. ئەو ھەبزانن:

7 زىادبوونى ھۆكمرانى و ئاشتى كۆتايى نايىت (ئىشاي 9:7).

بە روونى دوای دەستپىکردنى قۇناغى كۆتايى پادشاھىتى خودا گەشە دەكات چونكە ھەمووان گوتىرايەلى فەرمانرەوايى خودا دەبن.

ئەمە كاتتىكى زۆر شكۆدار دەبىت:

9 بەلام ھەك نووسراوھ: «ئەو شتانەى كە خودا بۆ ئەوانە ئامادەى كىردووه كە ئەويان خۆشەوئىت نەبىنىوھ، گوئى نەبىستووھ، نەچووھ ناو دلى مرؤفەوھ.»¹⁰ بەلام خودا بە پۇجى خۆى بۆمان دابەزاندووھ. (1 كۆرنسۆس 2:9-10).

ئەمە كاتى خۆشەوئىستى و خۆشى و ئاسوودەى ھەمىشەيە. كاتتىكى ناياب دەبىت! پادشاھىتى خودا ئەبەدى زۆر باشتەر دەكات. ئايا ناتەوئىت پۇلى خۆت تىدا ھەبىت؟

5. سەرچاوه کانی دهره وهی پهیمانی نوی پادشایه تی خودا فیږ ده کهن

ئایا باوهرداره سهره تاییه کانی مه سیح وایان ده زانی که ده بیت ئینجیلی پادشایه تی خودا رابگه یهن؟

به ئی

سالنیک له مه وهبر، پروفیسور بارت ئیرمان له زانکوی نورث کارولینا له وتاریکیدا که پیشکشی کرد، دووباره ی کرده وه و به دروستی جهختی له وه کرده وه که به بیجه وانه ی زوریه ی مه سیحیه کانی ئه مرۆ، عیسا و شوینکه وتووایی پادشایه تی خودا راده گه یهن. هه رچه نده تیگه یشتنی گشتی دکتور ئیرمان بۆ مه سیحیه ت زۆر جیاوازه له گه ل تیگه یشتنی کلێسای به رده وای خودا، به لام ئیمه هاویراین له سهر ئه وه ی که ئینجیلی پادشایه تی ئه و شته یه که عیسا خۆی رابگه یاندوو و شوینکه وتوو کانی باوه ریان یی هه یه. ههروه ها هاویراین له سهر ئه وه ی که زۆریک له وانه ی ئه مرۆ بانگه شه ی مه سیحیه ت ده کهن له وه تیناگه ن.

کۆنترین نووسین و وتاری پاش پهیمانی نوی که پارێزراوه

پادشایه تی خودا به شیکی گرنگ بوو له وه ی که بانگه شه ی ئه وه ده کرت که «کۆنترین وتاری مه سیحی ته واکه ماونه ته وه» (Holmes M.W. Ancient Christian Sermon. The Apostolic Fathers: Greek Texts and English Translations, 2nd ed. Baker Books, Grand Rapids, 2004, p. 102). ئه و وتاره مه سیحیه کۆنه ئه م لیدوانانه ی سه باره ت به پادشایه تی له خو ده گرت:

^{5:5} ههروه ها برابان، ئیوه ده زانن که مانه وه مان له جیهانی جه سته دا بیبا به خه و کاتییه، به لام به ئینی مه سیح مه زن و سه رسور هینه ره و له پادشایه تی داها توو و زانی هه تاهه تایی پشوو بدهن.

ئه م وتاره ی سه ره وه نیشانی ده دات که پادشایه تی ئیستا نییه، به لکو دیت و هه تاهه تایی ده بیت. له گه ل ئه وه شه دا، ئه م وتاره کۆنه ده لیت:

^{6:9} ئیستاش ئه گهر ته نانه ت پیاوایی راستدروستی وه ک ئه مانه نه توان به کرده وه ی راستدروستی خو یان منداله کانیا ن رزگار بکه ن، چ دنیاییه کمان هه یه له چونه ناو پادشایه تی خودا ئه گهر له ئا وه لکیشانمان پاک و پاک نه هیلینه وه؟ یان کێ پارێزهرمان ده بیت، ئه گهر نه دۆزرایه وه که کرداری پیرو ز و راستدروستمان هه یه؟ ^{9:6} که واته با یه کترمان خوشبو ی، تا کو هه موومان بجینه ناو پادشایه تی خودا. ^{11:7} که واته، ئه گهر بزانی چ له لای خودا راسته، ده چینه ناو پادشایه تییه که و ئه و به ئینانه وه رده گرین که «گویی و چا و نه ییینه وه و دلی مرۆف خه یالی نه کردوو.»

12:1 کهواته با کاترمپر به کاترمپر چاوه‌رئ بکه‌ین بۆ پادشایه‌تی خودا به خۆشه‌ویستی و راستودروستی، چونکه ئیمه رۆزی ده‌رکه‌وتنی خودا نازانین. 12:6 فرمووی: پادشایه‌تی باوکم دیت.

ئهم وتانه‌ی سه‌روهه‌ ئه‌وه‌ ده‌رده‌خه‌ن که خۆشه‌ویستی له‌ رینگه‌ی ژبانیکه‌ی گونجاوه‌وه‌ پێویسته‌، که ئیمه‌ هه‌شتا نه‌چووینه‌ناو پادشایه‌تی خودا، ئه‌مه‌ش له‌ دوا‌ی رۆزی ده‌رکه‌وتنی خودا رووده‌دات، واته‌ پاش گه‌رانه‌وه‌ی عیسا. پادشایه‌تی باوک و پادشایه‌تی ته‌نها عیسا نییه‌.

سه‌رنج راکتیشه‌ که کۆنترین وتاری مه‌سیحی که خودا رینگه‌ی پێداوه‌ بمینیتته‌وه‌ هه‌مان پادشایه‌تی خودا فی‌ر ده‌کات که په‌یمانی نو‌ی فی‌ری ده‌کات و کلێسای به‌رده‌وامی خودا ئیستا فی‌ری ده‌کات (ده‌شیت له‌ کلێسای راسته‌قینه‌ی خودا بیت، به‌لام زانیاری سنوورداری یۆنانی توانای من بۆ راگه‌یانندنیکه‌ به‌هێزتر سنووردار ده‌کات).

سه‌رکرده‌کانی کلێسای سه‌ده‌ی دووهم و ئینجیلی پادشایه‌تی

پێویسته‌ ئاماژه‌ به‌وه‌ بک‌رت که له‌ سه‌ره‌تای سه‌ده‌ی دووهمدا پاپیاس، گو‌نگیری جۆن و هاو‌رپی پۆلیکارپ بوو و له‌لایه‌ن کاسۆلیکه‌کانی رۆمانه‌وه‌ به‌ قه‌شه‌ داده‌نریت، شانشین هه‌زاره‌ی فی‌ر کرد. یوسابیوس تۆماری کرد که پاپیاس فی‌ری ده‌کرد:

... هه‌زاران سال پاش هه‌ستانه‌وه‌ی مردووان ده‌بیت، کاتیک فه‌رمانه‌وایی تایبه‌تی مه‌سیح له‌سه‌ر ئهم زه‌ویه‌ جینگیر ده‌بیت. (پارچه‌کانی پاپیاس، VI. هه‌روه‌ها بروانه‌ یوسابیوس، میژووی کلێسا، په‌رتووک 3، 12، XXXIX)

پاپیاس فی‌ری کرد که ئهمه‌ کاتیک زۆر فراوان ده‌بیت:

به‌هه‌مان شێوه‌، ده‌نکه‌ گه‌نمیک ده‌ به‌رهم ده‌هینیت

هه‌زار گو‌له‌ (گه‌نم)، و هه‌ر گو‌له‌یه‌ک ده‌ هه‌زار ده‌نک ده‌بیت، و هه‌ر ده‌نکیک ده‌ پاوه‌ند ئاردی پاک و پاک به‌رهم ده‌هینیت؛ سیو و تۆو و گژوگیا به‌ هه‌مان رێژه به‌رهم ده‌هین؛ هه‌موو ئاژه‌له‌کان، که ئه‌و کاته ته‌نها له‌ به‌رهمی زه‌وی ده‌خۆن، ئاشتیخواز و هاونا‌هه‌نگ ده‌بن، و به‌ ته‌واوی ملکه‌چی مرۆف ده‌بن. » [پاپیاس، بیاوئیک کۆن، که گو‌ی له‌ یۆحه‌ننا و هاو‌رپی پۆلیکارپ بوو، له‌ چواره‌مین په‌رتووکه‌ که‌یدا شایه‌تی ئهم شتانه‌ ده‌نوو‌ست؛ چونکه‌ پینج په‌رتووک له‌لایه‌ن خۆیه‌وه‌ نووسراوه‌...] (پارچه‌کانی پاپیاس، چواره‌م)

پۆستی په‌یمانی نو‌ی بۆ کۆرنسۆس ده‌لێت:

3-42:1 نێردراوان ئینجیلیان له‌ عیسا‌ی مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆوه‌ بۆ ئیمه‌یان وه‌رگرت. عیسا‌ی مه‌سیح له‌لایه‌ن خوداوه‌ نێردرا. که‌واته‌ مه‌سیح له‌ خوداوه‌ و نێردراوه‌کانیش له‌

مەسىحەۋەن. كەۋاتە ھەردوۋوكيان بە خىۋاستى خۇدا و بە پىزىبەندى دىيارىكراۋ ھاتىن. لەبەر ئەۋە راسپاردەيەك ۋەرگىرا و بە ھەستانەۋى عىساي مەسىحى خاۋەن شىكۋمان دىنپا بون و بە وشەى خۇدا بە دىنپاي تەۋاۋ لە رۇچى پىرۋزەۋە چەسپىنران، بە مۇدەدانى ھاتىن پادشاھى تى خۇدا بە پىكەۋتەن.

پۇلىكارپى سىمىرنا سەركردەيەكى مەسىحى سەردەتاپى بوۋ، ھەروھە قوتاپى يۇھەننا بوۋ، كە دوايىن نىردراۋە رەسەنەكان بوۋ كە مرد. پۇلىكارپ ج. 120-135 ز فىركرا:

خۇزگە دەخۋازى بە ھەژاران و ئەۋانەى لە پىناۋى راستودروستىدا دەچەۋسپىرنەۋە، چونكە پادشاھى تى خۇدا بۇ ئەۋانە. (پۇلىكارپ. نامەيەك بۇ فلىپپەكان، بەشى دوۋەم. لە باۋكانى پىش نىقىا، بەرگى 1 كە لەلەين ئەلىكساندەر رۇپىرتس و جەيمس دۇنالدسۇن دەستكارى كراۋە. چاپى ئەمىرىكى، 1885)

كەۋاتە بە زانىنى ئەۋەى كە «گالتە بە خۇدا ناكىرت»، دەپ شايستەى فەرمان و شىكۋمەندى ئەۋ بىرۋىن... چونكە باشە كە ئەۋان لە ئارەزوۋەكانى جىھان دابىردىن، چونكە «ھەموۋ ئارەزوۋىك لە دىرى رۇچ دەجەنگىت» و «نە داۋىنپىس، نە ئافىرەت، نە دەستىرنىرى كىردنە سەر خۇيان لە گەل مەۋف، نابنە مىراتگىرى پادشاھى تى خۇدا»، نە ئەۋانەى كارى ناپىك و ناشايستە دەكەن. (ھەمان سەرجاۋە، بەشى پىنجەم)

كەۋاتە با بە ترس و پىزەۋە بىپەرستىن، ھەروەك چۈن خۇى فەرمانى پى كىردىن، ھەروھە ۋەك ئەۋ نىردراۋانەى كە مەگىنپان بۇ راگەياندىن و ئەۋ پىغەمبەرانەى كە پىشۋەخت ھاتىن مەسىحى خاۋەن شىكۋيان راگەياند. (ھەمان سەرجاۋە، بەندى شەشەم)

ۋەك ئەۋانى تر لە پەيمانى نوتىدا، پۇلىكارپ فىرى كىرد كە راستودروستان، نەك راسپاردەكان دەبنە مىرانگىرى پادشاھى تى خۇدا.

ئەمەى خۋارۋە ھەروھە بانگەشەى ئەۋە كراۋە كە پۇلىكارپ فىرى كىردۋە:

لە رۇژى شەممەى دواتردا فەرمۋى: "ئەى رۇلە خۇشەۋىستەكانى خۇدا، گۋى لە ئامۇزگارپىيەكەم بگرن. كاتىك قەشەكان ئامادە بوۋن، من سۋىندم پىدان، ئىستاش ئامۇزگارپى ھەموۋتان دەكەم كە بە جوانى و شايستەپى لە رىگى مەسىحى خاۋەن شىكۋدا بىرۋن... تەماشا بىكەن و دوۋبارە ئامادە بن، با دىتان قورس نەبىت، راسپاردە نوتىكە سەبارەت بە خۇشەۋىستى يەكەرى بۇ بەكەرى، ھاتىن ئەۋ لەناكاۋ ۋەك بروسكە دەردەكەۋىت، ھوكى گەۋرە بە ئاگر، ژيانى ھەتاھەتاپى، شانشىنى نەمر. ھەموۋ ئەۋ شتانەى كە لە خۇدا فىردەكەرن دەيزانن، كاتىك بە پەرتۋوكى پىرۋزدا دەگەرتىن، بە قەلەمى رۇچى پىرۋز لەسەر دىتان ھەلگۋىن، تاكو راسپاردەكان لە ئىۋەدا نەسرانەۋە." (ژيانى پۇلىكارپ، بەشى 24. جەى بى لايتفوت، باۋكە نىردراۋەكان، بەرگى 3.2، 1889، لاپەرە 506-488)

میلیتوی ساردیس، که رابه‌ری کلیسای خودا بوو، نیزیکه‌ی سالی 170 زایی، فیری کرد:

چونکه به‌راستی ئەو تهراته‌ی له ئینجیلدا دەرچوو، کۆن له نوێ، هەردووکیان له سییۆن و ئۆرشەلیمەوه پیکەوه هاتنە دەرەوه؛ راسپاردەکه به نیعمەت دەرچوو، جۆرەکه‌ی به‌رهه‌می تەواوکراو، به‌رخه‌که له کورەکه‌دا، مەر له مەرۆفدا، پیاوه‌که له خودا...

به‌لام ئینجیل بوو به لیکدانەوه‌ی شه‌ریعەت و

به‌ده‌یه‌یان، له کاتیکدا که‌نیسه بوو به کۆگای راستی...

ئەمه ئەو که‌سه‌یه که ئیمه‌ی له کۆیلایه‌تی رزگار کرد بۆ ئازادی، له تاریکی بۆ رووناکی، له مردن بۆ ژیان، له سته‌مکاری بۆ شانشینی هه‌تا هه‌تایی. (میلیتۆ. وتاری جه‌ژنی به‌سخه . ئایه‌ته‌کانی 7، 40، 68 . وه‌رگێران له کێرۆکس: گو‌فاری ئایزانی ئۆنلاین. <http://www.kerux.com/documents/KeruxV4N1A1.asp>)

که‌واته، پادشایه‌تی خودا شتیکی هه‌میشه‌یی بوو، نه‌ک ته‌نها کلیسای مه‌سیحی یان کاسۆلیکی رۆمانی ئیستا، و شه‌ریعەتی خودای له‌خۆ گرتبوو.

نووسینیکی تری ناوه‌راستی کۆتایی سه‌ده‌ی دووهم هانی خه‌لک ده‌دات که سه‌یری شانشینه‌که بکه‌ن:

له‌به‌ر ئەوه، با هیچ که‌سیک له ئیوه‌ چیت‌ر خۆی هه‌لنه‌داته‌وه و ئاورێک له دواوه‌ نه‌دات، به‌لکو به‌ ئاره‌زووی خۆی نزیک ببیت‌ه‌وه له ئینجیلی پادشایه‌تی خودا. (رۆمان کلیمێنت. ناسینه‌وه‌کان، په‌رتووکی X، به‌شی XLV. وه‌رگێراوه له باوکانی پێش نیقیه، به‌رگی هه‌شته‌م. ده‌ستکاری کراوه له‌لایه‌ن ئەلیکسانده‌ر رۆبیرتس و جه‌یمس دۆنالدسن. چاپی ئەمریکی، 1886)

له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا، هه‌رچه‌نده‌ وادیاره له‌لایه‌ن یه‌کیک له کلیسای راسته‌قینه‌وه نه‌نوسراوه، به‌لام نووسینی ناوه‌راستی سه‌ده‌ی دووهم به‌ ناوێشانی *شوانی هیرماس* له وه‌رگێرانی رۆبیرتس و دۆنالدسۆن چواره‌ جار ده‌سته‌واژه‌ی "پادشایه‌تی خودا" به‌کاره‌ێناوه.

مه‌سیحیه‌ راسته‌قینه‌کان، ته‌نانه‌ت زۆرێک له‌وانه‌ی که ته‌نها دانیان به مه‌سیحدا ده‌دا، له سه‌ده‌ی دووهمدا هه‌ندێک شتیان ده‌رباره‌ی پادشایه‌تی خودا ده‌زانی.

ته‌نانه‌ت کاسۆلیکی رۆمانی و قه‌شه‌ی ئۆرسۆدۆکسی رۆژه‌لاتی ئیرینایۆس تیگه‌بشتبوو که دوا‌ی زیندوو بوونه‌وه، مه‌سیحیه‌کان ده‌چنه‌ ناو پادشایه‌تی خودا. سه‌رنج به‌دن که ئەو نووسیه‌تی، نیزیکه‌ی سالی 180 زایی:

چونکه باوه‌پداران ئاوايه، چونكه رۆجى پيرۆز به بەردەوامى لەناوایندا دەمێتێتەوه كه له ئاو هەلکێشاندا پێدراوه و وەرگره‌كه دەپارێزێت، ئەگەر به راستى و پیرۆزى و راستودروستى و ئارامگرتن بروات. چونكه ئەم رۆحه هەستانه‌وهى هەيه له‌وانه‌ى كه باوه‌ريان هەيه، جەسته دووباره رۆح وەرده‌گرێتەوه، له‌گەڵ ئەوه‌شدا، به هێزى رۆجى پيرۆز، هەل‌دەستێتەوه و دەجێتە ئاو پادشایه‌تى خودا. (ئیريناپۆس، قەشه، قەشه‌ى لیۆن. وەرگیردراو له ئەرمەنیه‌یه‌وه له‌لایه‌ن ئارمیتاز رۆبنس. نیشاندانى مژگینی نێردراو، بەشى 42. ویلز، سۆمه‌رست، تشرینی یه‌كه‌ى 1879. وه‌ك له‌ كۆمه‌لگه‌ى به‌ره‌وپی‌ش‌بردنى زانیارى مه‌سیحى بلاو‌كراوه‌ته‌وه. نیویۆرك: كۆمپانیای ماك‌میلان، 1920)

تیۆفیلوسى ئەنتاكى فېرى كرد:

من ته‌نها باسى چاكه‌ى ئەوم ده‌كه‌م؛ ئەگەر من پێى ده‌لێم پادشایه‌تى، ته‌نها باسى شكۆى ئەو ده‌كه‌م... چونكه ئەگەر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ نه‌مرى كردبا، ده‌يكردە خودا. ... كه‌واته‌ نه‌ نه‌مرى و نه‌ هێشتا نه‌مرى دروستى نه‌كردوو، به‌لكو، وه‌ك له‌سه‌ره‌وه‌ گوتمان، توانای هه‌ردوو‌كیان هه‌يه. تاكو ئەگەر ئاره‌زووى نه‌مرى بكات و فه‌رمانه‌كانى خودا جێبه‌جێ بكات، ئەوا پاداشتى نه‌مرى له‌ خودا وەرده‌گرێت و ده‌بیته‌ خودا. (تیۆفیلوس، بۆ ئۆتۆلیكۆس، 1:3، 2:27)

قەشه‌ى كاسۆلیكى رۆمانى، هېیۆلیتۆس، له‌ سه‌ره‌تای سه‌ده‌ى سی‌یه‌مدا، نووسیبوه‌تی:

ئەى ئێوه‌ كه‌ له‌م ژيانه‌دا نیشته‌جێ بوون، پاشای ئاسمان ده‌ناسى. ئێوه‌ ده‌بنه‌ هاوه‌لى خوداوه‌ند، و میراتگرى مه‌سیح، چیتى كۆيله‌ى ئاره‌زوو و ئاره‌زوو نابن، هه‌رگیز به‌هۆى نه‌خۆشیه‌یه‌وه به‌فیرۆ ناچن. چونكه تۆ بوویته‌ خودا، له‌بهر هه‌ر ئازاریك كه‌ له‌ مرۆفایه‌تیدا توشى بوویت، پێیبه‌خشین، چونكه ئێوه‌ له‌ قالى مرۆف بوون، به‌لام ئەوه‌ى كه‌ خودا پێى ده‌به‌خشیت، خودا به‌لێنى داوه‌ پێت به‌به‌خشیت، چونكه تۆ خواوه‌ند بوویت و بۆ نه‌مرى له‌دايك بوویت. (هېیۆلیتۆس . به‌درۆخستنه‌وه‌ى هه‌موو هه‌لبه‌سته‌كان، په‌رتووکی ده‌یه‌م، به‌ندى 30).

ئامانجى مرۆف ئەوه‌یه‌ كه‌ له‌ پادشایه‌تى داها‌تووى خودا، وه‌ك رۆله‌ى خودا ببنه‌ خودا.

ها‌تى پادشایه‌تى خودا فێركردنێكى كلیسای كاسۆلیكى ره‌سه‌ن بوو (هه‌روه‌ها سه‌یری كتیبی ئەلیكترۆنى خۆراییمان بکه، له ccog.org به‌رده‌سته، به‌ناونیشانى [باوه‌ره‌كانى كلیسای كاسۆلیكى ره‌سه‌ن: ئایا گروپێكى یاشماوه‌ ده‌توانیت به‌دواداچوونى به‌رده‌وامى نێردراوى هه‌بێت؟](#)) .

كێشه‌كانى سه‌ده‌ى دووهم و سی‌یه‌م

سه‌ره‌پای په‌سه‌ندکردنى فراوانى شان‌شینه‌كه، له‌ سه‌ده‌ى دووهمدا، سه‌ركرده‌یه‌كى دژه‌ یاسا به‌ ناوى مارسپۆن سه‌ره‌ه‌لدا. مارسپۆن دژى یاسای خودا و شه‌ممه‌ و شان‌شینی راسته‌قینه‌ى خودا فێرى

دەکرد. ھەرچەندە لەلایەن پۆلیکارپ و ئەوانی ترەو تاونبار کرا، بەلام ماوەیەکى زۆرە پەيوەندى لەگەل کلتىسای رۆما ھەبوو و پێدەچوو کاریگەرییەکی زۆرى لەسەر کلتىسای رۆم ھەبیت.

لەسەدەکانى دووھم و سێیەمدا، ھىماکان لەئەسکەندەریە (میسر) دامەزراندن. زۆرێک لە ھىماکان دژى بیروباوەرى شانشینی وشەى خودا بوون. سەرنجى راپۆرتەکە بەدەن دەربارەى ھەندیک لەو ھىمایانە:

دیۆنسیوس لە خێزانیکى بێتەرست و دەولەمەند لەئەسکەندەریە لەدایک بوو و لە فەلسەفەى ئەوان پەرورەدە بوو. ئەو قوتابخانە بێتەرستەکانى جێھێشت بۆ ئەوێ بێتە قوتابى ئۆریگن، کە چینگى گرتەو لە بەرپرسی قوتابخانەى ئایینى ئەسکەندەریە ...

کلیمێنت و ئۆریگن و قوتابخانەى گنۆستیک رێبازەکانى فالتچیکارە پێرۆزەکانیان گەندەل دەکرد بە لیکدانەوێ خەیاڵى و ھىمایەکانیان... ئەوان ناوی "ھىماکان" بۆ خۆیان پەیدا کرد. نیپۆس بە ئاشکرا بەرەنگارى ئەلیگۆریسەکان بوو، و سوور بوو لەسەر ئەوێ کە فەرمانرەوایەتى مەسیح لەسەر زەوى دەبیت...

دیۆنسیوس مشتومرێ لەگەل شوێنکەوتوانى نیپۆس کرد، و بەگوێرەى قسەکانى... «دۆخیکى ئاوا کە ئیستا لە پادشایەتى خودا ھەبێ.» ئەمە یەکەم باسکردنە بۆ بوونى پادشایەتى خودا لە دۆخى ئیستای کلتىساکاندا...

نیپۆس ھەلەى ئەوانى سەرزنەشت کرد، نیشانى دا کە شانشینی ئاسمان ھىمای نییە، بەلکو شانشینی ھاتنى مەسیحى گەرەمانە لە ھەستانەوێ ژيانى ھەتاهەتاییدا...

کەواتە بێرۆکەى ھاتنى پادشایەتى لە دۆخى ئیستای شتەکاندا لە قوتابخانەى گنۆستیک لە میسر، 200 بۆ 250 زایینى، سەدەبەکی تەواو پێش ئەوێ قەشەکانى ئیمپراتۆریەتەکە وەک داگیرکەرى تەخت تەماشای بکێن.

کلیمێنت بێرۆکەى پادشایەتى خودا وەک حالەتیکى ناسینى عەقلى راستەقینە بۆ خودا دانا. ئۆریگن وەک مانایەکی پۆحى شاردارووتەو کە لە نووسراوى سادەى پەرتووکی پێرۆزدا شاردارووتەو (وارد، ھینرى دانا. ئینجیلی پادشایەتى: پادشایەتیەک کە ھى ئەم جیھانە نییە؛ نەک لەم جیھانە؛ بەلکو بۆ ھاتن لە ولاتى ئاسمانى، ھەستانەوێ مردووان و گەراندنەوێ ھەموو شتێک. بلاقراوتەو لەلایەن کلاکتۆن، ریمسەن و ھافلفینگەر، 1870، لاپەرە 124-125)

کەواتە، لەکاتێکدا کە قەشە نیپۆس ئینجیلی پادشایەتى خودا فێر دەکرد، ھىماکان ھەولیان دا تیگەیشتنیکى ھەلە و کەمتر وشەى بۆ ئەو بەدۆزنەو. قەشە ئەپۆلیناریس لە ھیراپۆلیسیش ھەولێ دا لە ھەمان کاتدا بەرەنگارى ھەلەکانى ھىماکان بێتەرستەو. ئەوانەى بەراسەى لە کلتىسای خودا بوون بە درێژایى مێژوو پشەتگیری راستى پادشایەتى خودا دەکەن.

هېرېرت ده بلیو ئارمسترونګ ئینجیلی پادشاهی تی وتوتهوه، ههروهه

له سدهی بیسته مەدا، هېرېرت ده بلیو ئارمسترونګ کۆچکردوو، یه کهم سەرکردهی سەردهی فیلادلفیای هاوچه رخی کلیسای خودا (ناشکرکردن 3:7-13)، نوو سیویه تی:

له بهر ئه وهی ئینجیلی مه سیحیان رنکرده وه، جیهان ده بوو شتیکی تر له جینگه ی ئه و بگوریت. پتویست بوو ساخته یه ک دابهینن! که واته گوتمان له پادشاهی تی خودا بوو که ته نها قسه یه کی جوان بوو، هه ستیکی جوان له دلی مرؤفدا، که کورتی ده کاته وه بۆ هېچ شتیکی ئاسمانی و ناراسته قینه! هه ندیکی تر به هه له باسی ئه وه یان کردوه که «کلیسا» پادشاهی تییه... دانایلی پیغه مبه ر، که 600 سال پېش مه سیح ئیا، ده یزانی که پادشاهی تی خودا پادشاهی تییه کی راسته قینه یه، حکومه تیک فه رمانه وایی خه لکی سهر زهوی ده کات...

لېره دا ... روونکردنه وهی خودا بۆ پادشاهی تی خودا چیه: «له سهردهی ئه م پاشایانه دا...» لېره دا باس له ده په نجه ی په نجه ده کات، که به شیک له ئاسن و به شیکیش له قوری ناسک بوو. ئه مه، به به ستنه وهی پیشینییه که به دانیال 7 و بینین 13 و 17، ئاماژه یه بۆ ویلایه ته یه کگرتووه کانی نوێ ئه وروپا که ئیستا دروست ده بێت... له پېش چاوتدا! ناشکرکردن 17:12 ئه و ورده کارییه روون ده کاته وه که یه کیتی ده پاشا یان شانشینه که ئیمپراتۆریه تی رۆمی کۆن زیندوو ده کاته وه...

کاتیک مه سیح دیت، وه ک پاشای پاشاکان دیت و فه رمانه وایه تی هه موو زهوی ده کات (بینین 16-19:11). و پادشاهی تی ئه و، پادشاهی تی خودا، دانیال فه رمووی، هه موو ئه م شانشینه جیهانیانه له ناوده بات. ناشکرکردن 11:15 به م وشانه ده فه رمویت: «شانشینه کانی ئه م جیهانه بوونه شانشین گه وره مان و مه سیح، ئه و بۆ هه تاهه تایه فه رمانه وایه تی ده کات!» ئه مه پادشاهی تی خودایه. ئه مه کۆتایی حکومه ته کانی ئیستایه، به ئی، ته نانه ت ویلایه ته یه کگرتووه کان و نه ته وه کانی به ریتانیا. ئینجا ده بنه پاشاهی تی عیسی مه سیحی خاوه ن شکۆ، پاشان پاشای پاشاکانی هه موو زهوی. ئه مه ئه و راستیه به ته وای روون ده کاته وه که پادشاهی تی خودا حکومه تیکی وشه ییه. هه روه ک چۆن ئیمپراتۆریه تی کلدانی شانشین بوو—ته نانه ت وه ک ئیمپراتۆریه تی رۆم شانشین بوو— به هه مان شپۆه پادشاهی تی خودا حکومه ته. بۆ ئه وهی ده ست به سه ر حکومه تی نه ته وه کانی جیهاندا بگریت. عیسی مه سیح له دایک بووه بۆ ئه وهی ببێته پاشا— فه رمانه و!...

هه مان عیسی مه سیح که زیاتر له 1900 سال له مه وه بهر به سه رگرده کان و دۆله کانی خاکی پیرۆز و شه قامه کانی ئۆرشه لیم پیاسه ی کرد، دووباره دیته وه. ئه و گوتی که دووباره دیته وه. پاش ئه وهی له خاچ درا، خودا پاش سێ رۆژ و سێ شه وه له مردوووان هه ئیستانده وه (مه تا 12:40؛ کردار 2:32؛ 1 کۆرنا 3:15-4). ئه و له سه ر ته ختی

خودا سەرکەوت. بارەگای ھوکمرانی گەردوون (کردار 1:9-11؛ عیبرانییەکان 1:3؛ 8:12؛ 10:12؛ بێنێن 3:21).

ئەو «خانەدان» ی نموونە کە، کە چوو سەر تەختی خودا کە «ولاتی دوور» بوو، تاکو ھەک پاشای پاشاکانی ھەموو نەتەووەکان تاجی لەسەر دابنرێت، پاشان بگەرێتەووە سەر زەوی (لوقا 12:19-27).

دیسان ئەو لە ئاسمانە ھەتا «کاتی قەرەبووکردنەووە ھەموو شتێک» (کردار 3:19-21). قەرەبووکردنەووە واتە گەراندنەووە بۆ دۆخێکی پێشوو. لەم ھالەتدا گەراندنەووە ھوکمرانی خودا لەسەر زەوی، بەمەش گەرانەووەی ناشی جیھان و بارودۆخی یۆتوپیا.

ئازاوەی ئیستای جیھان و جەنگ و ناکۆکیەکان لە تەنگەییەکی جیھانیدا دەگاتە لوتکە کە ئەگەر خودا دەستیوەردان نەکات، هیچ مەسحێک بە زیندووپی رزگاری نابێت (مەتا 24:22). لە لوتکەدا، کاتێک دواکەوتن دەبێتە ھۆی لەناوبردنی ھەموو ژيانیک لەسەر ئەم ھەسارە، عیسی مەسح دەگەرێتەووە. ئەمجارە ھەک خودای پیرۆز دێت. ئەو بە ھەموو ھێز و شکۆمەندی ئافەریدگاری فەرمانرەوای گەردوونەووە دێت. (مەتا 24:30؛ 25:31). ئەو ھەک «پاشای پاشاکان و گەورە گەورەکان» دێت (بێنێن 19:16)، تاکو ھوکمرانی جیھانی دابمەزرێنێت و فەرمانرەوایی ھەموو نەتەووەکان بکات «بە گۆچانیکی لە ئاسن» (بێنێن 19:15؛ 12:5).

مەسح بەخێر نەھاتووە؟

بەلام ئایا مەسحیەتی بە خۆشییەووە ھاوار دەکات، و بە جۆش و خروشتیکی شێتانی پێشوازی لێدەکات— ئایا تەنانەت کڵێساکی مەسحییە تەقلیدیەکانیش دین؟

ئەوان نایکەن! ئەوان باوەر دەکەن، چونکە خزمەتکارە درۆزنەکانی شەیتان (2 کۆرنسا 11:15-11) ھەڵیانخە ئەتاندوووە کە ئەو دژە مەسحە. کڵێساکان و نەتەووەکان بە ھاتنی توورە دەبن (بێنێن 11:15 لەگەڵ 11:18)، ھێزە سەربازییەکان ھەول دەدەن شەری لەگەڵ بکەن بۆ لەناوبردنی (بێنێن 17:14)!

نەتەووەکان لە جەنگی لوتکە جەنگی جیھانی سییەمدا بەشدار دەبن، لەگەڵ بەرە جەنگ لە ئۆرشەلیم (زەک. 1:14-2) و پاشان مەسح دەگەرێتەووە. بە ھێزێکی سەرروو سروشتی «لە دژی ئەو نەتەوانە دەجەنگێت» کە لە دژی ئەو دەجەنگن (ئایەتی 3). بە تەواوی دیانە زینتی (بێنێن 17:14)! «پێیەکانی لەو پۆژەدا لەسەر کیتی زەیتون پادەووستن»، کە دوورە لە پۆژەلانی ئۆرشەلیم (زەک. 4:14). (ئارمسترونگ ئیچ دەبلیو. نەپتی سەردەمەکان، 1984)

پەرتووکی پیرۆز ڕایدەگەیەنێت کە عیسا دەگەرێتەووە و سەردەکەوت، بەلام زۆر کەس لە گەرانەووەی عیسا لە دژی دەجەنگن (ئاشکراکردن 19:19). زۆر کەس دەلێن (لەسەر بنەمای

هه‌له تیگه‌یشتن له پێشبینییه‌کانی پەرتووکی پێرۆز، بە‌لام بە‌شێکی بە‌هۆی پێغه‌مبەر و سۆفیگەرە درۆنە‌کانەوه) که عیسا‌ی گە‌راوه‌ دژە مه‌سیحه!

ئە‌مه‌ی خواره‌وه له هێ‌زێ‌رت ئارمسترونگ هاتوو:

ئایینی راسته‌قینه—پاستی خودا به‌هێ‌ز کراوه به‌ خۆشه‌ویستی خودا که پێ‌رۆز پێ‌ی به‌خشیوه... خۆشی باس نا‌کرێ‌ت له ناسینی خودا و عیسا‌ی مه‌سیح—له ناسینی راستی—و گه‌رمی خۆشه‌ویستی خودایی خودا! ...

فێ‌زکردنه‌کانی کلێ‌سای راسته‌قینه‌ی خودا به‌ ساده‌یی ئە‌وانه‌ن که «به‌هه‌موو وشه‌یه‌ک ده‌ژین» له پە‌رتووکی پێ‌رۆز...

مرو‌ف له‌ رێ‌گی «وه‌رگرتن» ده‌روات بۆ رێ‌گی «به‌خشین» که رێ‌گی خۆشه‌ویستی خودایه

شارستانییه‌تیکی نو‌ی ئێ‌ستا زه‌وی ده‌گرێ‌ت! (ibid)

شارستانییه‌تی نو‌ی پادشایه‌تی خودایه. را‌گه‌یاندنی ئە‌وه‌ی که شارستانییه‌تی نو‌ی دێ‌ت و له‌سه‌ر بنه‌مای خۆشه‌ویستی دامه‌زراوه، به‌شێ‌کی سه‌ره‌کییه‌ له‌وه‌ی که ئێ‌نجیلی راسته‌قینه‌ی پادشایه‌تی که عیسا و شۆ‌نیکه‌وتوووه‌کانی فێ‌ریان کرد. ئە‌مه‌ شتێ‌که که ئێ‌مه له کلێ‌سای به‌رده‌وامی خودا مر‌گینی ده‌ده‌ین.

هێ‌زێ‌رت ئارمسترونگ بۆی ده‌رکه‌وت که عیسا فێ‌ری ئە‌وه ده‌کات که کۆمه‌لگای مرو‌فایه‌تی، ته‌نانه‌ت کاتیک پێ‌ی وایه ده‌یه‌ویت گو‌ن‌رایه‌لی بێ‌ت، رێ‌که پێ‌دانی ژ‌یان و رێ‌گی خۆشه‌ویستی په‌تکردوووه‌ته‌وه. وا دیاره هێ‌چ که‌سێ‌ک به‌ باشی له‌ گرنگی ئە‌و شتانه‌ تێ‌ناگات که عیسا فێ‌ری ده‌کرد.

رێ‌گاری له‌ رێ‌گه‌ی عیساوه به‌شێ‌که له‌ ئێ‌نجیل

ئێ‌ستا هه‌ندێ‌ک له‌وانه‌ی که تا ئێ‌ستا خو‌ندنی‌وانه‌ته‌وه له‌وانه‌یه سه‌رسام بن ده‌رباره‌ی رۆ‌لی مر‌دنی عیسا له‌ رێ‌گاری. به‌ئێ‌، مر‌دنی ئە‌و به‌شێ‌که له‌و ئێ‌نجیله‌ی که په‌یمانی نو‌ی و هێ‌زێ‌رت ده‌بلیو ئارمسترونگ هه‌ردووکیان نو‌وسیی‌وانه.

په‌یمانی نو‌ی نیشانی ده‌دات که ئێ‌نجیل رێ‌گاری له‌ رێ‌گه‌ی عیساوه له‌خۆ ده‌گرێ‌ت:

¹⁶ چونکه من شهرم له ئێنجیلی مه‌سیح ناکه‌م، چونکه هێ‌زی خودایه بۆ رێ‌گاری هه‌موو ئە‌وانه‌ی باوه‌ردارن، یه‌که‌م جار بۆ جوله‌که و هه‌روه‌ها بۆ یۆنانیه‌کان (رۆ‌ما 1:16).

⁴ له‌به‌ر ئە‌وه ئە‌وانه‌ی به‌رته‌وازه‌ بوون بۆ هه‌موو شۆ‌نیک چوون و په‌یامیان را‌گه‌یاند.⁵ ئێ‌نجا فی‌لیپ دابه‌زی بۆ شارێ‌ سامیره و ئێ‌نجیلی مه‌سیحی بۆ دا.¹² به‌لام کاتیک باوه‌ریان به‌ فی‌لیپ هێ‌نا که ئێ‌نجیل ده‌رباره‌ی پادشایه‌تی خودا و ناوی عیسا‌ی مه‌سیح ده‌دا، ژ‌ن

و پیاو له ئاو هه لکیشران. ²⁵ کاتیک شایه تیان دا و په یامی یه زدانپان راگه یاند، گه رانه وه ئورشه لیم و له زور له گونده کانی سامیرییه کان مرکزینی ددها. ²⁶ فریشته یه کی یه زدان له گهل فیلیپ قسه ی کرد... ⁴⁰ فیلیپ له ئازوؤس دوزرایه وه. به هه موو شاره کاندایه تپه یری و مرکزینی ددها هه تاگه یشته قه یسه ریا. (کردار 4: 8، 5، 12، 25، 26، 40).

¹⁸ عیسا و هه ستانه وه ی پ راگه یاندن. (کردار 17: 18).

³⁰ ئینجا پؤلس دوو سالی ته واو له ماله به کریگه راره که ی خوی نیشته جی بوو، هه موو نه وانه ی دههاته لای پېشوازی لیده کرد، ³¹ ئینجیلی پادشایه تی خودا ددها و به دننیا ییه وه نه و شتانه ی فیژ ده کرد، که په یوه ندی به عیسا ی مه سیجی خاوه ن شکووه هیه ، که س ریگری ئ نه کرد. (کردار 28: 30-31).

سه رنج بدنه که مرکزینیدانه که عیسا و پادشایه تی له خو ده گرت. به داخه وه، تیگه یشتنیک گونجاو له ئینجیلی پادشایه تی خودا له فیژ کردنه کانی کلنساکانی یوانی و رومانیدا دیار نییه.

له راستیدا، بۆ نه وه ی یارمه تیمان بدات ببینه به شیک له و پادشایه تییه، خودا مرؤفی نه وهنده خو شویست که عیسا ی نارد بۆ نه وه ی له پناو ماندا بمریت (یوحنا 16: 3-17) و هه روه به نه نیعمه تی خوی رزگارمان کرد (نه فه سؤس 2: 8). نه مهش به شیکه له هه واله خو شه که (کردار 20: 24).

ئینجیلی پادشایه تی نه و شته یه که جیهان بئویستی پئییه تی، به لام ...

کارکردن بۆ ناشی (مه تا 9: 5) و چاکه کردن ئامانجیک شایسته ن (گه لاتیا 10: 6). له گهل نه وه شدا، زۆریک له سه رکرده کانی جیهان، به ئاینیشه وه باوه ریان وایه که هاوکاری مرؤفایه تی نیوده وه له تی ناشی و خو شگوزهرانی ده هینیت، نه ک پادشایه تی خودا. هه رچه نده هه ندیک سه رکه وتنی کاتیان به ده ست ده هین، به لام نه ک ته نها سه رکه وتوو نابن، به لکو هه ندیک له هه وه له مرؤیه کانپان له کو تاییدا زه وی ده گه به ننه نه و راده یه ی که ژبان ناجیگیر ده کات نه گه ر عیسا نه گه رننه وه بۆ دامه زراندنی پادشایه تی خوی (مه تا 21: 24-22). مرؤف زه وی به ئ خودا چاک ده کاته وه ئینجیلیکی بووچ و درؤیه (زه بوور 1: 127).

زۆر کهس له جیهاندا هه ول ده دهن پلانیک نیوده وه له نیمچه ئایینی بابلی دابریژن بۆ دامه زراندنی سیسته میکی نو ئی جیهان له سه ده ی بیست و یه کدا. نه مه شتیکه که کلنسا ی به رده وای خودا له سه رته ای دامه زراندنه وه سه رکۆنه ی کردوو و به نیازه به رده وای بیت له سه رکۆنه ی کردن. له و کاته وه شه یان حه وای فریودا بۆ نه وه ی ببیته داوی ئینجیله که ی نزیکه ی 6000 سال له مه و به ر (په یدا بوون 3)، زۆریک له مرؤفه کان باوه ریان وابوو که نه وان له خودا باشت ده زانن چی نه وان و جیهان باشت ده کات.

به گو ئیره ی په رتووی پیرۆز، کو مه لیک سه رکرده ی سه ربازی له نه وروپا (پنی ده ورتیت پاشای باکوور، هه روه ها پنی ده ورتیت درنده ی ئاشکرا کردن 1: 13-10) له گهل سه رکرده یه کی ئایینی (پنی

دەوتریت پىغەمبەرى درۆزن، ھەرۈھە يېنى دەوتریت دژە مەسىح و درىندەى دوو شاخى ئاشىراكرىدن 13:11-17) لە شارى ھەوت گىردە كە (ئاشىراكرىدن 18:9، 17) بۇ ھىنانەدى سىستەمىكى جىھانى بابلى (ئاشىراكرىدن 17 و 18). ھەرچەندە مەرفاھەتى پىئوستى بە گەرانەۋەى مەسىح و دامەزاندنى پادشاھەتى ھەبە، بەلام زۆر كەس لە جىھاندا لە سەدەى بىست و يەكدا گوى بەم پەيامە نادەن، ئەوان بەردەوام دەبن لە باۋەركىدن بە ئىزىنە جۆراۋجۆرەكانى ئىنجىلى درۆ و شەيتان. بەلام جىھان شاھەتى ۋەردەگىرت.

بەبىرى بەئىننەۋە كە عىسا فىرى كىرد:

¹⁴ ئىنجىلى پادشاھەتى لە ھەموو جىھاندا ۋەك شاھەتى بۇ ھەموو نەتەۋەكان رادەگەيەنرەت، ئىتر كۆتايىيە كەى دىت. (مەتتا 24:14).

سەرنج بدەن كە ئىنجىلى پادشاھەتى ۋەك شاھەتتىك دەگاتە جىھان، ئەۋكاتە كۆتايى دىت. ئەو «كۆتايىيە» سەرەتاي «تەنگانە گەۋرەكە.

چەند ھۆكارىك ھەبە بۇ ئەمە.

يەكەمىيان ئەۋەبە كە خدا دەپەۋىت جىھان گوى لە ئىنجىلى راستەقىنە بگىرت پىش دەستپىكرىدى تەنگانە گەۋرەكە (كە لە مەتتا 24:21 دەست پىدەكات). كەۋاتە، پەيامى ئىنجىل شاھەتەتال و ئاگداركرىدەۋەبە (حىقياىل 3؛ ئامۇس 3:7). پىش ئەۋەى عىسا بگەرىتەۋە، دەپتە ھۆى ھەلگەرانەۋەى زىاتر لە نەتەۋەكان (رۇما 11:25) و ھەلگەرانەۋەى نانەتەۋەكان (رۇما 9:27).

ھۆكارىكى تر ئەۋەبە كە ناۋەرۇكى پەيامە كە پىچەۋانەى بىرۋچۈنەكانى پاشاى سەرھەلدانى ھىزى درىندەكانى باكۋور، لەگەل پىغەمبەرى درۆزنە، دژە مەسىحى كۆتايىيە. ئەو دوۋانە لە بنەرەتدا بەئىنى ئاشتى دەدەن لە رىگەى ھەۋلى مەرفاھەتى و سازانى ئايىنەۋە، بەلام ئەمە دەپتە ھۆى كۆتايى (مەتتا 24:14-22) و لەناۋچۈن (1 سالۇنىكى 5:3).

ھەرچەندە پەرتۋوكى پىرۆز دەلتىت ملەلانى لەسەر باۋەرى راستەقىنەى بنەرەتى بگەبن (بەھوزا 3)، كە ۋشەى خدا راستىيە (پۇھننا 17:17)، ھەرۈھە مەسىحىيە راستەقىنەكان دەپت جىا بىنەۋە لەۋانەى كە سازش لەگەل بىپەرسى دەكەن (2 كۆرنسۇس 6:14-17)، بەلام زۆر كەس جەخت لەۋە دەكەنەۋە كە «ئىنجىل» (ھەۋالى خۆش) سازش دەكات بۇ ئەۋەى ئاشتى و يەكپىزى ھەبىت. بەداخەۋە، زۆرپىك لەۋانەى كە بانگەشەى ئەجىندى جىھانى و نىۋان ئايىنەكانى درىندە و پىغەمبەرى درۆزن دەكەن (دژە مەسىحى كۆتايى) ئىنجىلى راستەقىنەى خدا بە ئىنجىلىكى درۆ دادەنرەت.

بەھۆى نىشانە و پەرجوۋەكانى درۆكە پەبىۋەستە بە ئەۋان (2 سالۇنىكى 2:9)، زۆربەى خەلكى جىھان باۋەر بە درۆ دەكەن (2 سالۇنىكى 9:2-12) لە جىاتى پەيامى ئىنجىل. بەھۆى نادروستى ئىدانەى شانشىنى ھەزارسالەى خدا لەلەين كاسۆلىكەكانى رۇمان، ئۆرسۆدۆكسى رۆژھەلتى،

لوتهریه‌کان و ئەوانی تر، زۆر کەس بە ھەڵە بانگەشەیی ئەوە دەکەن کە پەیمانی ئینجیلی ھەزاران ساڵە پادشایەتی خودا ئینجیلی درۆیە کە پەیوەستە بە درێندە و دژە مەسیحەو.

پیش دەستپیکردنی تەنگانە گەورە کە، مەسیحییە باوەردارەکانی فیلادلفیا (ئاشکراکردن 13-3:7) دەگەنە جیھان (مەتا 24:14) و ئینجیلی ھەزارە پادشایەتی رادەگەیەنن و بە جیھان دەلێن کە ھەندیک سەرکردەیی جیھان (لەوانە درێندە و پیغەمبەری درۆزن) چی دەکەن.

ئەوان پشنگیری ئەوە دەکەن کە ئەو پەیمام بە جیھان بلێن کە درێندە کە، پاشای ھیزی باکوور، لە گەڵ پیغەمبەری درۆزن، دژە مەسیح، لە کوتاییدا ئەمریکا و نەتەووەکانی ئینگلیز لە شانیشینی یەگرتوو، کەنەدا، ئوسترالیا و نیوزلەندا لەناو دەبن (دانیال 11:24، 39) و دواي ماوھەیی کورت کۆنفیدراسیۆنی عەرەب و ئیسلام لەناو دەبن (دانیال 11:40-43)، وەک نامرازی شەیتانەکان کار دەکەن (ئاشکراکردن 16:13-14)، و لە کوتاییدا لە کاتی گەرانیوھە عیسا مەسیح دەجەنگن (ئاشکراکردن 16:14؛ 19:19-20). فیلادلفیە باوەردارەکان (ئاشکراکردن 13-3:7) رابەدەگەیەنن کە شانیشینی ھەزارەیی خودا بەم زووانە دیت.

ئەمە لەوانە پەرومانیکی زۆر لە میدیاکان دروست بکات و یارمەتیدەر بێت بۆ بەدھێنانی مەتا 24:14. ئیمە لە کلیسای بەردەوامی خودا ئەدەبیات نامادە دەکەین (بە چەند زمانیک)، مالبەرەکان زیاد دەکەین، و ھەنگاوی تر دەگرنە بەر بۆ نامادەکاری بۆ «کارە کورتەکان» (رؤما 9:28) کە یارمەتیدەر دەبێت بۆ بێاردانی خودا کە مەتا 24:14 وەک شاھەتیک بۆ کوتای داھاتوو.

رابەرانی جیھان کە بانگەشەیی ئینجیلی درۆ دەکەن (لەوانە پەسەرکردەیی کۆنی ئەوروپا لە گەڵ پاپایەکی سازش کراو کە بانگەشەیی جۆریک لە کاسۆلیکی دەکات) حەزیان لەو نەییە کە بانگەشەیی ئەوە بکەن—ئەوان نایانەوێت جیھان فێری ئەوە بێت کە ئەوان بە راستی چی دەکەن (و لەوانە پەسەرەتادا خۆیان باوەری پێنە کەن) (سەیری ئیشایا 5:10-7 بکە). ھەر وەھا ئەوان و لایەنگرانیان لەوانە پەسەر بە ھەڵە فێری ئەوە بکەن کە مەسیحییە باوەردارەکانی فیلادلفیا لایەنگری بیروباوەریکی توندرووی دژە مەسیحی داھاتوو دەکەن. ھەر نارەزایەتیە کە ئەوان و شوێنکەوتوووەکانیان بەرامبەر باوەردارانی فیلادلفیا و کلیسای بەردەوامی خودا بکەن دەبێتە ھۆی چەوساندنەو (دانیال 11:29-35؛ ئاشکراکردن 12:13-15). ئەمە دەبێتە ھۆی کوتای، سەرھتای تەنگانەیی گەورە (مەتا 24:21؛ دانیال 11:39؛ سەیری مەتا 14:24-15؛ دانیال 11:31) ھەر وەھا 3 ساڵ و نیو بۆ پاراستنی مەسیحییە باوەردارەکانی فیلادلفیا (ئاشکراکردن 3:10؛ 12:14-16).

درێندە و پیغەمبەری درۆزن ھەولی زۆرەملی و ھەرەشەیی ئابووری و نیشانە و سەرسورھێنەری درۆ و کوشتن و فشارەکانی تر دەدەن (ئاشکراکردن 10:17-13؛ 14:16؛ دانیال 7:25؛ 2 سەلۆنیکیی 2:10-10) بۆ ئەوێ دەسەلاتیان ھەبێت. مەسیحییەکان دەپرسن:

¹⁰ «ئەی یەزدان، پیرۆز و راست، ھەتا ھەتا حوکم دەکەیت و تۆلەیی خۆتیمان لە دانیشتووانی سەر زەوی دەکەیتەو؟» (ئاشکراکردن 6:10).

به دريژايي سهردهمه كان، گهلي خودا سهریان سورماوه و دهپرسن: «چهندی دهخایه نیت تا عیسا ده گهر یتیه وه؟»

هه رچه نده ئیمه رۆژ و کاتژمێر نازانین، به لām چاوه رپێ گه رانه وهی عیسا ده کهین (و شانیشینی هه زاره ی خودا دامه زرا) له سه ده ی بیست و یه کدا به پشتبه ستن به چه ندین په رتووکی پیرۆز (بۆ نمونه مه تا 34-24:4؛ زه بوور 90:4؛ هۆشع 6:2؛ لۆقا 36-21:7؛ عیبرانییه کان 2-1:1؛ 4:4,11؛ 2 په ترۆس 8-3:3؛ 1 سالۆنیکی 5:4)، که ئیستا ده بینین هه ندیک له به شه کانیا ن به دی دین.

ئه گهر عیسا ده ست تیوه رنه دات، مرۆفایه تی هه موو ژیا ن له ناوده بات:

²¹ چونکه ئهو کاته تهنگه یه کی گه وه ره رووده دات، وه ک ئه وه ی له سه ره تای جیهانه وه هه تا ئهم کاته ره وی نه داوه، نه خێر و هه رگیز نابێت. ²² ئه گهر ئهو رۆژانه کورت نه که رتیه وه، هه یچ جه سه ته یه ک پرگاری نابێت. به لām له به ر خاتری هه لپژێردراوان ئهو رۆژانه کورت ده که رتیه وه. (مه تا 22-24:21).

²⁹ ده سه ته به جێ پاش ته نگانه ی ئهو رۆژانه خۆر تاریک ده بێت و مانگ ره وونا کی نادات، ئه سه تپه ره کان له ئاسمانه وه ده که ونه خواره وه و هه یزه کانی ئاسمان ده له رزین. ³⁰ ئینجا نیشانه ی کوری مرۆف له ئاسمان ده رده که ویت، ئینجا هه موو هۆزه کانی سه ر زه وی شیوه ن ده گیرن، کوری مرۆف ده بینن که به هه یز و شکۆمه ندییه کی گه وه ره ده یتیه سه ر هه وه ره کانی ئاسمان. ³¹ فره شته کانی به دنگی که ره نایه کی به هه یزه وه ده نپرت و هه لپژێردراوه کانی له هه ر چوار بایه که وه کۆده که نه وه، له ئه وه سه ری ئاسمانه وه هه تا ئه وه سه ری دیکه. (مه تا 31-24:29).

پادشایه تی خودا ئه وه شته یه که جیهان پتویستی پێیه تی.

بالیۆزه کانی شانیشینه که

رۆلی تو له پادشایه تییه که جیهی؟

له ئیستادا، ئه گهر تو مه سیحیه کی راسته قینه یه، ده بێت بیه ته بالیۆزی عیسا و پادشایه تی خودا. سه رنج بدن که بۆلسی نێردراو چی نووسیویه تی:

²⁰ ئیستاش ئیمه بالیۆزی مه سیحین، وه ک ئه وه ی خودا له رێگه ی ئیمه وه به رپرتیه وه: له پیناوی مه سیح لیتان ده پارتینه وه، له گه ل خودا ئاشت بینه وه. (2 کۆرنسۆس 5:20).

¹⁴ له به ر ئه وه به وه سه، که مه رت به راستی به سه تووه، پشتینه ی راستو دروستی له سه ر کردووه، ¹⁵ و پێیه کانت به ئاماده کردنی ئینجیلی ئاشتی، ¹⁶ له سه رووی هه موو شتیکه وه، قه لغانی باوه ره له بگره و هه موو تیره ئاگرینه کانی به دکاره که ی پێ بکوژنیه ته وه.

¹⁷ کلاوی پرزگاری و شمشیری رۆچی پیروژ ببه، که وشه‌ی خودایه. ¹⁸ هه‌میشه به هه‌موو پارانه‌وه و پارانه‌وه به رۆچی پیروژه‌وه ده‌پاریمه‌وه، بۆ هه‌موو دانبه‌خۆداگرتن و پارانه‌وه بۆ هه‌موو پیروژه‌کان ئاگدار ده‌بم، ¹⁹ هه‌روه‌ها بۆ من، تاكو قسه‌م پج بکرت، تاكو ئازایانه ده‌مم بکاته‌وه و نه‌پنی ئینجیل ئاشکرا بکه‌م، ²⁰ که من بآلیۆزی کۆت و زنجیرم بۆی. تاكو ئازایانه قسه‌ بکه‌م، هه‌روه‌ک پتویسته قسه‌ بکه‌م. (ئه‌فه‌سۆس 14: 20-6).

بآلیۆز چییه؟ مێریام وتیسته‌ر ئه‌م پیناسه‌یه‌ی خواره‌وه‌ی هه‌یه:

1: نێردراوی فه‌رمی؛ به‌تابه‌تی: نوێنه‌ری دیپلۆماسی به‌رزترین پله‌ که‌ متمانه‌پێدراو بێت بۆ حکومه‌تیکی بیانی یان سه‌روه‌ریک وه‌ک نوێنه‌ری نیشته‌جێی حکومه‌ت یان سه‌روه‌ری خۆی یان بۆ ئه‌رکیکی دیپلۆماسی تایبه‌ت و زۆرجار کاتی دانراوه

2 a: نوێنه‌ر یان نێردراویکی رینگه‌پێدراو

ئه‌گه‌ر تۆ مه‌سیحیه‌ی راسته‌قینه‌یت، ئه‌وا نێردراوی فه‌رمیت، بۆ مه‌سیح! سه‌رنج ده‌ن که‌ په‌تروسی نێردراو چی نووسیویه‌تی:

⁹ به‌لام ئیوه‌ نه‌وه‌یه‌کی هه‌ل‌بژێردراون، کاهینییته‌یه‌کی شاهانه، نه‌ته‌وه‌یه‌کی پیروژن، گه‌لی تاببه‌تی ئه‌ون، تاكو ستایشی ئه‌و بکه‌ن که‌ له‌ تاریکییه‌وه‌ بانگی کردن، بۆ ناو رووناکی سه‌رسوره‌ینه‌ری خۆی. ¹⁰ ئه‌وانه‌ی پێشتر گه‌ل نه‌بوون، به‌لام ئیستا گه‌لی خودان، که‌ به‌زه‌ی پێنه‌گه‌یشته‌وون، به‌لام ئیستا به‌زه‌ی پێگه‌یشته‌وون. (1 په‌تروسی 9: 2-10).

وه‌ک مه‌سیحی، ئیمه‌ ده‌بێت به‌شیک بین له‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کی پیروژ.

کام نه‌ته‌وه‌ ئیستا پیروژه؟

باشه، به‌ دنیاییه‌وه‌ هه‌چ کام له‌ شانشینه‌کانی ئه‌م جیهانه‌ نین، به‌لام له‌ کۆتاییدا ده‌بنه‌ به‌شیک له‌ پادشایه‌تی مه‌سیح (ئاشکراکردن 11: 15). ئه‌وه‌ نه‌ته‌وه‌ی خودایه، پادشایه‌تی ئه‌و پیروژه.

وه‌ک بآلیۆز، ئیمه‌ به‌ شیوه‌یه‌کی ئاسایی به‌شداری سیاسه‌تی راسته‌وخۆی نه‌ته‌وه‌کانی ئه‌م جیهانه‌ ناکه‌ین. به‌لام ئیمه‌ ئیستا ده‌بێت به‌ شیوازی ژیا‌نی خودا بژین (هه‌روه‌ها سه‌یری په‌رتووکی ئه‌لیکترۆنی خۆرا‌پی بکه‌ که‌ له‌ www.ccog.org به‌رده‌سته‌ به‌ ناوێشان: مه‌سیحیه‌کان: بآلیۆزی پادشایه‌تی خودا، رێنماییه‌کانی په‌رتووکی پیروژی بۆ ژیا‌ن وه‌ک مه‌سیح). به‌ ژیا‌ن به‌ شیوازی ژیا‌نی خودا له‌ ئیستادا، با‌شتر فێرده‌بین که‌ بۆچی رینگاکانی خودا با‌شترن، تاكو له‌ پادشایه‌تی ئه‌و دا‌توانین ببینه‌ پاشا و کاهین و له‌ گه‌ل مه‌سیح له‌ سه‌ر زه‌وی فه‌رمان‌پروایه‌تی بکه‌ین:

⁵ بۆ ئه‌و که‌سه‌ی ئیمه‌ی خۆشویست و گونا‌هه‌کانمان به‌ خۆپنی خۆی شوست، ⁶ ئیمه‌ی کرد به‌ پاشا و کاهینی خودای و باوکی، شکۆ و ده‌سه‌لات بۆ هه‌تا‌هه‌تایه‌ بێت. ئامین. (ئاشکراکردن 5: 1-6).

¹⁰ ئىمەى كرده پاشا و كاهين بۆ خودامان، ئىمەش لەسەر زەوى فەرمانرەوايەتى دەكەين. (ئاشكراردن 5:10).

يەككە لە لاىەنەكانى داها تووى بوون بە پاشا و كاهين فێركردنى مرۆفەكانە كە بە ڕىگای خودا برۆن:

¹⁹ چونكە گەل لە سىيۆن لە ئۆرشەليم نىشتەجى دەبن. چىتر ناگرىت. بە دەنگى هاوارەكەت زۆر مېهرەبانان لە گەلدا دەبێت. كاتىك گوێى لىيەتى، وەلامتان دەداتەو. ²⁰ هەرچەندە يەزدان نانى ناخۆشى و ئاوى تەنگانەتان دەدات، بەلام مامۆستاكانتان چىتر ناجوئىنرێن، بەلكو چاوەكانتان مامۆستاكانتان دەبين. ²¹ گوێيەكانت لە پشتتەو دەبىستن كە دەتێت: «ئەمە ڕىگايە، پى برۆ،» هەر كاتىك ئاورى دايەو لە راست يان هەر كاتىك بەلاى چەپدا ئاوردايەو. (ئىشاي 21-30:19).

هەرچەندە ئەمە پىشېنبىيە كە بۆ شاننى هەزارە، بەلام لەم سەردەمەدا مەسىحىيەكان پىوستە ئامادە بن بۆ فێركردن:

¹² ... لەم كاتەدا دەبى مامۆستا بن (عىرانيەكان 5:12).

¹⁵ بەلام يەزدانى پەرورەدگار لە دلتاندا پىروژ بکەن و هەميشە ئامادە بن وەلامى هەر پياوێك بەدەنەو كە بە نەرمى و ترسەو پرسارى ئەو هيوايەى لە ئىو دەهەيه: (1 پەترۆس 3:15).

پەرتووكى پىروژ نىشانى دەدات كە زۆرىك لە مەسىحىيە باوەردارەكان، پيش دەستپىكردنى تەنگانە گەورەكە، زۆر كەس فێر دەكەن:

³³ ئەوانەى لە گەل تىدەگەن زۆر كەس فێر دەكەن (دانىال 11:33)؛

كەواتە، فېرپوون و گەشەكردن لە نىعمەت و زانیندا شتىكە كە پىوستە ئىستا بىكەين. عىسا فەرمووى: «ئىو لە ئۆرشەليم و لە هەموو يەهودا و سامىرە و هەتا كۆتايى زەوى شاىەتى من دەبن» (كردار 1:8). بەشىك لە ڕۆلى تۆ لە پادشاىەتى خودا ئەوێه كە بتوانىت فێر بکەيت.

هەر وەها بۆ باوەردارتر، مەسىحىيەكانى فىلادلفيا (ئاشكراردن 3:7-13)، ئەمە پشتگىرى شاىەتى ئىنجىلى گرنگ پيش دەستپىكردنى شاننى هەزارەى خودا دەگرێتەو (مەتا 24:14).

پاش دامەزراندنى پادشاىەتى خودا، گەلى خودا بە كاردەهێنرێن بۆ يارمەتيدانى نۆژەنكردەوێ هەسارەيهكى وێران:

¹² ئەوانەى لەنىو ئىو شوتنە كۆنەكان بنیاد دەنن، بناغەى چەندىن نەوێتان بەرز دەكەنەو. بە چاككەرەوێ درزەكە و چاككەرەوێ شەقامەكان ناودەبرن بۆ نىشتەجىبوون. (ئىشاي 58:12).

کهواته، گهلی خودا که له م سهردهمه دا ږنگی خودا ژیاون ئاسانتر ده بن بۆ خه لک بۆ نیشته جیبوون له شاره کان (و شوینه کانی تر) له م سهرده می نوژه نکرده وه یه دا له هه زاره ی سالد.

جیهان به راستی شونینکی باشر ده بیت. ئیمه ده بیت ئیستا بالیوژی مه سیح بین، تاکو بتوانین له پادشایه تی ئه ودا خزمه ت بکهین.

په یامی ئینجیلی راسته قینه گۆرانه

عیسا فرمووی: «ئه گهر به وشه ی من بمیننه وه، ئیوه به راستی قوتای من. 32 راستی ده زانن و راستی ئازادتان ده کات» (یوحه ننا 31:8-32). زانیی راستی ده رباره ی ئینجیلی پادشایه تی خودا رزگارمان ده کات له داوی هیوا درۆزنه کانی ئه م جیهانه. ئیمه ده توانین ئازایانه پشتگیری پلانیک بکهین که سه کره وتوو بیت، پلانی خودا! شهیتان هه موو جیهانی هه لئه تاندوو (ئاشکراکردن 12:9) و پادشایه تی خودا چاره سه ری راسته قینه یه. ئیمه پتویسته به رگری له راستی بکهین و داکوکی لی بکهین (یوحه ننا 18:37).

په یامی ئینجیل زیاتر له رزگاری که سیه. هه وایی خوژی پادشایه تی خودا ده ی مروف له م سهرده مه دا بگۆریت:

² له گه ل ئه م جیهانه دا مه گونجین، به لکو به نوێکرده وه ی میشکتان بگۆرن، تاکو بیسه لمینیت که خواستی باش و په سه ندرکراو و ته وای خودا چییه. (رۆما 12:2).

مه سیحیه راسته قینه کان ده گۆردرین بۆ خزمه تکردنی خودا و ئه وانی تر:

²² ئه ی بنده کان، گوێرایه لی گه وره کانتان بن له هه موو شتیکدا، به گوێره ی جهسته، نه ک به چاو، به لکو به دلسۆزی و له خودا بترسن. ²³ هه ریچی ده بکهین، به دله وه بیکهین، بۆ مه سیحی خاوه ن شکۆ نه ک بۆ خه لک، ²⁴ بزنان که پاداشتی میراته که له مه سیحی خاوه ن شکۆ وه وهرده گرن، چونکه ئیوه یه زدانی مه سیح ده په رستن. (کۆلوسی 3:22-24).

²⁸ کهواته، له بهر ئه وه ی ئیمه پادشایه تییه ک وهرده گرین که ناله رزینیت، با نیعمه تمان هه بیت، تاکو به ریز و ترسی له خواتره وه به شیوه یه کی په سه ندرکراو خودا به رستن. (عیبرانییه کان 12:28).

مه سیحیه راسته قینه کان جیاواز له جیهان ده ژین. ئیمه پتوانه کانی خودا له سه رووی جیهانه وه قبول ده کهن بۆ راست و هه له. راستودروستان به باوه ر ده ژین (عیبرانییه کان 10:38)، چونکه له م سهرده مه دا باوه ری ده ویت بۆ ئه وه ی ږنگی خودا بژین. مه سیحیه کان زۆر جیاواز بوون له و جیهانه ی که تئیدا ده ژیان، که شیوازی ژیا نیان له په یمانی نوێدا به «ږنگ» ناوده برا (کردار 9:2؛ 19:9؛ 24:14، 22). جیهان خو په رستانه ده ژی، له ژیر کاریگه ری شهیتان هه لئه تینراوه، به و شیوه یه که پتی ده گوتریت «ږنگی قاینه وه» (به هوزا 11).

ئىنجىلى پادشاھىيەتى خۇدا پەيامى راستودروستى و خۇشى و ئاشتىيە (رۇما 14:17). وشەى پىغەمبەر، ئەگەر بە باشى تىبگەين، دلنەواپى دەكات (1 كۆرنسۇس 14:3؛ 1 سالۇنىكى 4:18)، بەتايىيەتى كاتىك سەيرى تىكچوونى جىهان دەكەين (لۇقا 8:21-36). شىۋازى ژيانى راستەقىنەى مەسىحى دەبىتتە ھۆى فراوانى رۇچى و بەرەكەتى جەستەپى (مەرقۇس 10:29-30). ئەمە بەشيكە لەو ھۆكارانەى كە ئەوانەى دەژىن تىدەگەن كە جىهان پىۋىستى بە پادشاھىيەتى خۇدا ھەيە. مەسىحىيە كان بالىۋزى پادشاھىيەتى خودان.

مەسىحىيە كان ھىوامان بە رۇچى دادەننن نەك جەستەپى، ھەرچەندە ئىمە لە جىهانىكى فىزىكى دەژىن (رۇما 8:5-8). ئىمە «ھىۋاى ئىنجىل» مان ھەيە (كۆلۇسى 1:23). ئەمە شتىكە كە مەسىحىيە سەرەتايىيە كان تىگەيشتوون و زۆرىك لەوانەى ئەمرو دان بە عىسا دەننن بە راستى لىي تىناگەن.

6. کلتیساکانی یونانی و رۆمانی فیری ئەو دەکەن کە پادشایەتی گرنگە، بەلام...

کلتیساکانی یونانی-رۆمانی لەو باوەڕەدان کە هەندیک لایەنی پادشایەتی خودا فیر دەکەن، بەلام کیشەیان هەبە لە تیگەیشتن لە راستی پادشایەتی خودا بۆ نموونە، ئینسایکۆپیدیای کاسۆلیکی ئەمە دەربارەی پادشایەتی فیر دەکات:

هی مەسیح... لە هەموو قۆناغەکانی فیرکردنە کەیدا هاتنی ئەم پادشایەتییه، لایەنە جۆراوجۆرهکانی، مانای دروستی، ئەو ڕینگایە کە بە دەست دەهێنرێت، بنچینهی وتارەکانی پێکدههێنن، بە پادەیهک کە وتارەکی پیتی دەگوترێت «ئینجیلی پادشایەتی»... ئەوان دەستیان کرد بە قسەکردن لەسەر کلتیسا وەک «پادشایەتی خودا»؛ پڕوانە کۆلۆنیک، 13، 1؛ 1 تیس، 2، 12؛ ئاپۆک، 9، 6، 1؛ 10، v، هتد... واتە کلتیسا وەک ئەو دامەزرێوە خوداییه... (Pope, H). پادشایەتی خودا. ئینسایکۆپیدیای کاسۆلیکی، بەرگی هەشتەم. 1910)

هەرچەندە ئەوانە ی سەرەو ئەماژەیان بەویدا «کۆلۆن، 1، 13؛ 1 تیس، 2، 12؛ ئاپۆک، 1، 6، 9؛ 10، v»، ئەگەر سەیریان بکەیت، دەبینیت کە هیچ کام لەو ئایەتانە هیچ شتیک باس لەو ناکات کە کلتیسا پادشایەتی خودایه. ئەوان فیری باوەڕداران دەکەن کە بەشیک دەبن لە پادشایەتی خودا یان ئەو پادشایەتی عیسیایه. بەرتووکی پیرۆز هۆشدارێ دەدات لەوێ کە زۆر کەس ئینجیلە کە دەگۆرن یان دەگەڕێنەو بۆ ئینجیلیکی تر، کە نایاستە (گەلاتییه کان 3:1-9). بەداخهوه، ژمارەیهکی زۆر کەس ئەوهیان کردووه.

عیسا فیری کرد: «من ڕینگ و راستیم و ژیانم. کەس نایەت بۆ لای باوک جگە لە ڕینگە منەوه» (یۆحەنا 14:6). بەترووس فیری کرد: «ڕزگاری لە هیچ شتێکی دیکەدا نییه، چونکە لە ژێر ئاسماندا هیچ ناوێکی دیکە نییه کە لە ئێو مرقۆفەکاندا بە هۆیهوه ڕزگار بکړن» (کردار 4:12). بەترووس بە جوله کەکانی گوت کە هەموو کەسێک دەبێت باوەڕی هەبێت بۆ تۆبەکردن و قبوولکردنی ڕزگاریبوونی عیسا (کردار 2:38).

بە پێچەوانهوه، پاپا فرانسیس فیری ئەو دەکات کە بێباوەڕان بەبێ عیسا دەتوانن بە کاری باش ڕزگار بن! هەر وهه فیری ئەو دەکات کە جوله کەکان دەتوانرێت ڕزگار بکړن بەبێ ئەوهی عیسا قبول بکەن! سەرەرای ئەوهش، ئەو و هەندیک لە یونانی و رۆمانەکانیش پێیان وایه کە وهشانی ناپه‌رتووکی مەریه‌م کلبلی ئینجیلە و هەر وهه کلبلی به‌کریزی جیهانی و نیوان ئایینه‌کانه. بەداخهوه، ئەوان و ئەوانی تر لە گرنگی عیسا و ئینجیلی راسته‌قینه‌ی پادشایه‌تی خودا تێناگەن. زۆر کەس بانگه‌شه‌ی ئینجیلی درۆ ده‌کەن.

زۆر کەس ده‌یان‌ه‌و‌یت به‌ بێنێن بڕۆن و باوه‌ریان به‌ جیهان هەبێت. پەیمانی نوێ فیری ئەو ده‌کات کە مەسیحیه‌کان ده‌بێت سەیری سەر وهه بکەن:

² بیرت له شته کانی سه ره وه دابځی، نهک له سه ره ئه و شتانه ی له سه ره زه وین. (کولوسی 3:2).

⁷ چونکه ئیمه به باوه ده رۆین نهک به بینین. (2 کورنوس 5:7).

له گه له ئه وه شدا، پاپا پیوسی یازده یه مه له بنه رته دا فیری رۆیشتن به بینینی کلێساکه ی کرد:

... کلێسای کاسۆلیکی ... شانیشینی مه سیحه له سه ره زه وی. (په یامی پیوس *Quas Primas*).

مالپه ری *Catholic Bible 101* ده لیت: «پادشایه تی خودا له لایه ن عیسی مه سیحه وه له سه ره زه وی دامه زرا له سالی 33 زایینی، له شتیه ی کلێساکه ی، به سه رکردایه تی په ترۆس ... کلێسای کاسۆلیک..» له گه له ئه وه شدا پادشایه تی هه زاره ی خودا لێره نییه و کلێسای رۆما نییه. کاتیک دیت، له سه ره زه وی ده بێت. هه رچه نده کلێسای راسته قینه ی خودا «کلیلی پادشایه تی» ی هه یه (مه تتا 16:19)، به لام ئه وانه ی ده لێن کلێسا پادشایه تی خودایه، «کلیلی زانیان لێسه ندووه» (لوقا 11:52).

کلێسای رۆما ئه وه نده به توندی له دژی شانیشینی هه زاره ی زه وی فیر ده کات که له بنه رته دا تا که «فیرکردنی دژه مه سیحه» یه که له فه رمی ئایینی کلێسای کاسۆلیکی *تۆمار کراوه*:

676 هه لئه له تاندنی دژه مه سیح له جیهاندا ده ست پنده کات هه ر کاتیک بانگه شه که ده کرت بۆ درکێکردنی ئه و هیوا مه سیحیه له مێژوودا که ته نها له ده ره وه ی مێژوو له ریگه ی حوکی ئیسکه تۆلۆژیا وه به دی ده هینریت. کلێسا ته نانه ت شتیه گۆرا وه کانی ئه م ساخته کردنی پادشایه تی ره تکردۆته وه بۆ ئه وه ی بێته ژیر ناوی هه زاره (فیرکردنی ئایینی کلێسای کاسۆلیکی. *Imprimatur Potest + Joseph Cardinal Ratzinger*. ده بده دی، نیویۆرک 1995، لاپه ره 194)

به داخه وه، ئه وانه ی له گه له ئه و بۆچوونه دا ها وران، له کۆتاییدا کیشه ی گه وره یان ده بێت له راگه یاندنی ئینجیلی پادشایه تی خودا. هه ندیکیان هه نگاوی خراب ده گرته به ر دژی ئه وانه ی که بانگه وازی ده که ن (دانیا ل 7:25؛ 11:30-36). به لام له وانه یه بیرکه یته وه، ئایا هه موو ئه وانه ی عیسا به مه سیحی خا وه شکۆ ده زانن له پادشایه تیدا نابن؟ نه خیر، نابن. سه رنج بده ن عیسا چی فه رموو:

21 «هه رکه سه یک پیم بلیت: "یه زدان، یه زدان،" ناچیتته ناو شانیشینی ئاسمانه وه، به لکو ئه وه ی خواستی باوکم له ئاسمان جێبه جێ بکات. ²² زۆر که س له و رۆژده دا پیم ده لێن: "ئه ی یه زدان، ئه ی یه زدان، ئایا ئیمه به ناوی تۆوه پێشبینیمان نه کردوو، شه ی تانه کانمان به ناوی تۆوه ده رنه کردوو و زۆر سه رسوره ی نه رمان به ناوی تۆوه نه کردوو؟" ²³ ئینجا پێیان ده لێم: "من ئیوه م نه ناسیوه. ئه ی ئه و سه ره پێچیکارانه ی که سه ره پێچی ده که ن، لیم دوور بکه و نه وه!" (مه تتا 23:7-21).

پۆلسی نێردراو ئاماژەى بەوەدا کە «نهیئى بێ یاسای» لە سەردەمى ئەودا دەستى پیکردوو (2 سالوونیکى 2:7). ئەم سەرپێچیکردنە پەيوەندى بە شتیکەووە هەیه کە پەرتووکی پیرۆز لە کۆتاییدا ئاگاداری دەکاتەووە کە پێی دەگوترێت «نهیئى، بابلی مەزن» (ئاشکراکردن 3:17-5).

نهیئى بێ یاسای پەيوەندى بە ئەو مەسیحیانەى هەیه کە باوەریان وایە پتویست ناکات هەول بەدەن یاسای دە راسپاردەى خودا جێبەجێ بکەن، هتد و/یان زۆر جیاوازی قبوڵکراو هەیه بۆ شکاندنی شەریعەتى خودا، کەواتە لەکاتیکیدا ئەوان وایە بێرەکەنەووە کە جۆریک لە شەریعەتى خودایان هەیه، بەلام جۆریک لە مەسیحیەت ناپارێژن کە عیسا یان نێردراوەکانى بە شەرى بزانن.

زۆریک لەوانەى کە بانگەشەى مەسیحیەتیان دەکەن وەک فریسییهکان وایە کە راسپاردەکانى خودا پێشێل دەکەن، بەلام دەلێن داوونەریتەکانیان ئەمەیان قبول کردوو، عیسا ئەو بۆچوونەى رەتکردوو (مەتا 3:15-9)! هەروەها ئیشایا ھۆشدارى دا لەوێ کە ئەو کەسانەى بانگەشەى ئەو دەکەن کە ھى خودان، لە شەریعەتى ئەو یاخى دەبن (ئیشایا 30:9). بەداخەووە، ئەم یاخیبوونە نایاساییە شتیکە کە تا ئەمڕۆش دەیبینن.

نهیئییەکی تر لەو دەردەکەوت کە کلێسای رۆما باوەرى وایە کە ئەجێندای جیهانى و نێوان ئایینەکانى دەبێتە ھۆى ئاشتی و وەشانیکى ناپەرتووکی پادشایەتى خودا لەسەر زەوى. پەرتووکی پیرۆز ھۆشدارى دەدات لە یەگەرتنیکى جیهانى کە فێرى دەکات بۆ چەند سالتیک سەرکەوتوو دەبێت (تیبی: پەرتووکی پیرۆزى ئۆرشەلیم نوێ، وەرگێرانیکى پەسەندکراوى کاسۆلیکی رۆمانى نیشان دەراو):

4 لەبەر دەم ئەژدیهاکەدا کەرنۆشیان برد، چونکە دەسەلاتى بە درندەکە داو. لەبەر دەم درندەکە کەرنۆشیان برد و گوتیان: "کى بەراورد بە درندەکە دەکات؟ کى دەتوانیت شەرى لەگەڵدا بکات؟" 5 درندەکە ڕینگەى پێدرا کە شانازی و کفرەکانى بکات و چل و دوو مانگ چالاک بێت. 6 کفرەکانى لە دژی خودا و ناوى و چادری ئاسمانى و ھەموو ئەوانەى لەوێ بەنايان بردوو، دەمى کرد. 7 ڕینگەى پێدرا لە دژی پیرۆزەکان بچەنگیت و بەسەریاندا زال بێت، دەسەلاتى بەسەر ھەموو پەگەز و گەل و زمان و نەتەووەکدا پێدرا. 8 ھەموو خەلکى جیهان کەرنۆشى بۆ دەبەن، واتە ھەموو کەسێک کە لە سەرەتای دامەزراندنى جیهانەووە ناویان لە پەرتووکی ژيانى بەرخى قوربانى نەنووسراو. 9 با ھەرکەسێک ببیسیت گوى بگرت: 10 ئەوانەى بۆ دیل کردن بۆ دیلکردن؛ ئەوانەى بۆ مردن بە شمشیر تا مردن بە شمشیر. لەبەر ئەو پیرۆزەکان دەبێت دانبەخۆداگرتن و باوەریان ھەبێت. (ئاشکراکردن 4:13-10)

پەرتووکی پیرۆز ھۆشدارى دەدات لە یەگەرتنەووەى بابیل لە کۆتایى زەماندا:

1 یەکیک لەو ھەوت فریشتەى کە ھەوت جامەکەى پێبوو، ھات بۆ ئەوێ قسەم لەگەڵ بکات و گوێ: "وەرە ئێرە و سزای ئەو لەشفرۆشە گەورەى تان نیشان دەدەم کە لەتەنیش ئاوى زۆرەووە دانیشتوو، 2 ئەوێ ھەموو پاشاکانى سەر زەوى لەشفرۆشیان

له گه لدا کردووه، هه موو دانیشتونوانی جیهان به شهرابی داوینپسی سهرخوش کردووه.³ به رۆحی منی برد بۆ چۆله وانیک، لهوئ ژنیکم بینی سواری درندهیه کی سووری سوور بوو که ههوت سهر و ده شاخی هه بوو و ناوینشانی کفریان له سهر نووسرابوو.⁴ ژنه که جلی ئه رخهوانی و سووری له بهردابوو، به زیر و گه وههر و مرواری بریقه دار بوو، جامیکی ژیری پیبوو که پر بوو له پیسی قیزه وونی له شفرۆشی.⁵ له سهر ناوچهوانی ناویکی نووسرابوو، ناویکی نهینی: «بابلی مه زن، دایکی هه موو له شفرۆشه کان و هه موو نه ریته پیسه کانی سهر زهوی.»⁶ بینیم سهرخوش بوو، سهرخوش بوو به خوینی پیرۆزه کان و خوینی شه هیدانی عیسا. کاتیک بینیم، به ته وای سهرسام بووم. (ئاشکرکردن 1: 17-6)

⁹ "ئه مه پیتیستی به زیره کی هه یه. ههوت سهره که ههوت گردن، که ژنه که له سهری دانیشتووه...¹⁸ ئه و ژنه ی بینیت شاریکی گه وره یه که ده سه لاتی به سهر هه موو فه رمانه واکانی سهر زهویدا هه یه." (ئاشکرکردن 18: 9-17)

¹ پاش ئه مه فریشته یه کی دیکه م بینی له ئاسمانه وه هاته خواره وه و ده سه لاتیکی گه وره ی پیدرابوو. زهوی به شکۆی خۆی دهره وشایه وه.² به دهنگی به رزه وه هاواری کرد: "بابل کهوتوو، بابلی مه زن کهوتوو، بۆته شوینی شهیتان و شوینی نیشه جیبوونی هه موو رۆحیکی پیس و بالنده ی قیزه ون.³ هه موو نه ته وه کان له شهرابی له شفرۆشییه که ی خواردونه ته وه. هه موو پاشاکانی سهر زهوی له شفرۆشی له گه لی کردووه، هه موو بازرگانیکیش به هۆی به دره وشتی ده و له مه ند بووه." ⁴ دهنگیکی دیکه له ئاسمانه وه قسه ی کرد. گویم لیبوو ده بگوت: "ئه ی گه له که م، وه ره دهره وه و لپی دوور بکه ونه وه، تاکو به شداری تاوانه کانی نه که ن، هه روه ها هه مان دهردتان به رگه ی بگریت.⁵ گونا هه کانی گه یشتوونه ته ئاسمان و خودا تاوانه کانی له میشکدایه: وه ک ئه وه ی له گه ل خه لکی دیکه هه لسوکه وتی کرد. ⁶ ده بیته دوو هینده ی ئه و پاره یه ی که داوا یکردبوو بدریت. جامیکی دوو هینده به هیز له تیکه له ی خۆی هه یه. ⁷ هه موو خۆبه زلزان و رابواردنه کانی ده بیته له گه ل ئه شکه نجه و ئازار بگونجیت. من وه ک شارن له سهر تهخت دانراوم، ئه و ده لیت: من بیوه زن نیم و هه رگیز جه رگری نازانم. ⁸ له بهر ئه وه، له یه ک رۆژدا دهره کان به سه ریدا ده که ون: نه خۆشی و شیوه ن و قاتوقری. به ته وای ده سووتینریت. یه زدانی په روه رداگه که حوکی داوه زۆر به هیزه." ⁹ "پاشاکانی سهر زهوی شیوه ن و گریان بۆ ده که ن که له شفرۆشییان له گه لدا کردووه و ئاههنگی رابواردنیا ن له گه لدا کردووه. ئه وان دوکه له که ده بین که ده سووتیت، (ئاشکرکردن 1: 18-9)

له زه که ریادا، په رتووی پیرۆز هۆشدار ی دهدات له هاتی بابل و نیشانی دهدات که یه گرتنیکی گونجاو روو نادات هه تا ده وای گه رانه وای عیسا:

¹⁰ ئاگاداره! ئاگادار به! یه هوه فه رمووی: له خاکی باکوور هه لبین، چونکه من تو م بۆ چوار بای ئاسمان په رته وازه کردووه. ¹¹ ئاگادار به! ئه ی سییۆن، هه لپی، ئیستا له گه ل کچی بابل ده ریت!

¹² چونکه يهوه ساپاوت ده‌لټ، له‌وه‌ته‌ی شکومهندي فرمانی پندراوه

من، سه‌بارت به‌و نه‌توانه‌ی که تالانیا کړدیت، "هه‌رکه‌سپک ده‌ست لټېدات ده‌ست له‌تیوی چاوم ده‌دات." ¹³ ټیستاش ته‌ماشاکه‌ن، ده‌ستم به‌سهریاندا راده‌کیشم و له‌لایه‌ن نه‌وانه‌وه تالان ده‌کرتین که کوبله‌یان کړدووه. "ئیر ده‌زانن که یه‌وه سائوت منی ناردووه! ¹⁴ گورانی بلې و دلخوش به، نه‌ی کچی سییون، چونکه ټیستا دیم بۆ‌ئوه‌ی له‌نیوتاندا نیشته‌جی بم. ¹⁵ له‌و پوژده‌ا گه‌لټی زور ده‌بنه‌ یه‌وه‌وه. به‌لې، ده‌بنه‌ گه‌لی نه‌و و له‌نیوتاندا ده‌ژین. ئیر ده‌زانن که یه‌وه سه‌باووت منی بۆ‌لای ئیوه ناردووه! ¹⁶ یه‌وه ده‌ست به‌سهر یه‌هودا ده‌گرت، به‌شی خوی له‌خاکي پیروز، و جارنکی تر‌ئورشه‌لیم ده‌کاته هه‌لټاردی خوی. (زه‌کهریا 2:10-16، NJB؛ ټیپینی نه‌وه بکه که ټایه‌ته‌کان له‌وه‌گیرانی KJV/NKJV دا تومار کراون وه‌ک زه‌کهریا 12:6-2).

هه‌رچه‌نده‌ هاوکاری له‌هه‌ندیک بابته‌دا ده‌توانرټ باش بټ، به‌لام لایه‌نه‌کانی بزووتنه‌وه‌ی جیهانی و نیو‌ټایینی که نه‌توه‌ه یه‌گرتووه‌کان و فاتیکان و زورنیک له‌ پروتستان و سه‌رکرده‌کانی ئورسودوکسی پوژه‌لات بانگه‌شوی بۆ‌ده‌کهن به‌ناشکرا له‌لایه‌ن پرتووکي پیروزه‌وه مه‌حکوم ده‌کرتین و نابټ هانبدرین. عیسا هوشداری دا له‌و که‌سانه‌ی که بانگه‌شوی نه‌وه ده‌کهن که شوټن نه‌و ده‌کهن که «زور که‌س هه‌لده‌خه‌له‌تین» (مه‌تا 4:24-5). زورنیک له‌جیهانی په‌یوه‌ندی به‌کړدنه‌وه‌ی موری یه‌که‌می بینن 1:6-2 هه‌یه، که به‌«هسپسوارى سپى» ی‌ناشکراکړدن ناسراوه (که عیسا نیه) و له‌شفرؤشی‌ناشکراکړدن ¹⁷.

پؤلسی نټردراو وه‌ک زه‌کهریا، فیری نه‌وه‌ی کړد که یه‌کیه‌تی باوه‌ری راسته‌قینه هه‌تا دواى گه‌رانه‌وه‌ی عیسا پرونادات:

¹³ هه‌تا هه‌موومان ده‌گه‌ینه یه‌گرتنه‌وه له‌باوه‌ر و ناسپنی کوری خودا و مروفقیکي ته‌واو پیک ده‌هټین و به‌ته‌واوی به‌ته‌واوی مه‌سیح پیده‌گه‌ین. (نه‌فه‌سؤس 4:13).

نه‌وانه‌ی باوه‌ریان وایه‌ثم یه‌گرتنه‌ پټش گه‌رانه‌وه‌ی عیسا دټ، له‌هه‌له‌دان. له‌راستیدا، کاتیک عیسا ده‌گه‌رتنه‌وه، ده‌بټ یه‌کټی نه‌توه‌کان ټیک بشکټیت که له‌دژی نه‌و کؤده‌بنه‌وه:

^{11:15} ئینجا فریشته‌ی حه‌وته‌م که‌ره‌ناکه‌ی لټدا و ده‌نگیک له‌ئاسمانه‌وه ده‌بیسټرا که هاواریان ده‌کړد، ده‌یانگوت: "پادشاهی‌تی جیهان بووه به‌شانشیني گه‌وره‌مان و مه‌سیحه‌که‌ی، نه‌و بۆ‌هه‌تا هه‌تا یه‌فهرمانه‌وايه‌تی ده‌کات." ¹⁶ بیست و چوار پیره‌که له‌به‌رده‌م خودا له‌سهر ته‌خت دانیشتبوون، کرنوشیان برد و به‌ناوچه‌وانیان ده‌ستیان له‌زه‌وی دا و کرنوشیان بۆ‌خودا ¹⁷ به‌م وشانه‌گوټیان: "نه‌ی یه‌زدانی په‌روه‌ردگاری سوپاسالار، سوپاست ده‌که‌ین، نه‌وه‌ی که هه‌یه، نه‌وه‌ی بوو، بۆ‌نه‌وه‌ی ده‌سه‌لاته مه‌زنه‌که‌ت وهرگرت و ده‌ستی به‌پاشایه‌تیت کړد. ¹⁸ نه‌توه‌کان ژاوه‌ژاویان هه‌بوو، ئیستا کاتی تۆله‌ی ئیوه هاتووه و مردووان دادگایی بکرتین، هه‌روه‌ها خزمه‌تکاره‌کانت و

پيغمبهران و پيرۆزهكان و ئهوانه‌ی له ناوت دهترسن، بچووك و گهوره وهك يهك، پاداشتيان بدرينهوه. كاتي ئهوه هاتوو ئهوانه‌ی زهوی ويران دهكهن لهناوبهين. (ئاشكراكردن 18-11:15)

19:6 گوتم له دهنگي خهلكتيكي زۆر بوو، وهك دهنگي زهريا يان نه‌ره‌ی هه‌وره‌تريشقه كه وه‌لاميان دايه‌وه: "ئه‌ليلويا! پاشايه‌تي يه‌زداني په‌روه‌ردگاري هه‌ره‌ سوپاسالارمان ده‌ستی پيكرد. 19 ئينجا درنده‌كه‌م بيني له‌گه‌ل هه‌موو پاشاكاني زه‌وی و سوپاكه‌يان، كۆبوونه‌وه بۆ شه‌ركردن له‌ سواره‌كه‌ و سوپاكه‌ی. 20 به‌لام درنده‌كه‌ به‌ ديل گيراء، له‌گه‌ل ئه‌و پيغمبهره‌ درۆزنه‌ی كه‌ له‌ پيناوی درنده‌كه‌ موعجيزه‌ی كردبوو، به‌وانه‌ ئه‌وانه‌ی هه‌لخه‌له‌تاندبوو كه‌ نيشانه‌ی درنده‌كه‌يان پي به‌خشيبوو و ئه‌وانه‌ی كه‌ په‌يكه‌ره‌كه‌يان ده‌په‌رست. ئه‌و دووانه‌ به‌ زيندووي فریدرانه‌ ناو ده‌رياچه‌ی ئاگري گۆگرد سووتاو. 21 هه‌موو ئه‌واني تر به‌ شمشيري سواره‌كه‌ كوژران، كه‌ له‌ ده‌می هاته‌ ده‌ره‌وه، هه‌موو بالنده‌كان به‌ گوشته‌كانيان خويان پر كرد. 20:4 ئينجا ته‌خته‌كانم بيني كه‌ له‌وی دانيشتبوون، ده‌سه‌لاتي دادوه‌ريکردنيان پي درا. رۆجي هه‌موو ئه‌وانه‌م بيني كه‌ سه‌رپرديابوون له‌به‌ر ئه‌وه‌ی شايه‌تيان بۆ عيسا دابوو و وشه‌ی خودا راگه‌ياندوو، هه‌روه‌ها ئه‌وانه‌ی نه‌يانويس‌ت درنده‌كه‌ يان په‌يكه‌ره‌كه‌ی بپه‌رستن و نيشانه‌ی ناوچه‌وان و ده‌ستيان قبول نه‌كرد. زيندوو بوونه‌وه و هه‌زار سال له‌گه‌ل مه‌سيح پاشايه‌تي بوون. (ئاشكراكردن 19:6، 21-19؛ 20:4)

سه‌رنج بده‌ن كه‌ عيسا ده‌بتي سوپاي جيهان له‌ناوببات كه‌ له‌ دزي ئه‌و يه‌كده‌گرن. ئه‌و كاته‌ خۆی و يه‌كه‌م پيرۆزي زيندوويبوونه‌وه‌ فه‌رمانه‌وايه‌تي ده‌كهن. ئه‌و كاته‌ يه‌گرتنيكي گونجاو له‌ باوه‌ردا دي‌ت. به‌داخه‌وه، زۆر كه‌س گوي له‌ خزمه‌تكاره‌ درۆزنه‌كان ده‌گرن كه‌ باش ده‌رده‌كه‌ون، به‌لام باش نين، وه‌ك پۆلسي نيتردراو ئاگاداري كرده‌وه (2 كۆرنسۆس 15-11:14). ئه‌گه‌ر زياتر به‌ راستي له‌ په‌رتووكي پيرۆز و ئينجيلي پادشايه‌تي خودا تيبگه‌ن، خه‌لكتيكي كه‌متر له‌ گه‌رانه‌وه‌ی عيسا ده‌جه‌نگان.

7. بۆچی پادشاهیەتی خودا؟

هەرچه‌نده مروف حەز دەکات وا بیریکاته‌وه که ئیمە زۆر زیرە‌کین، بە‌لام تێگە‌یشتنمان سنووری هەیه، بە‌لام تێگە‌یشتی خودا بێسنووره (زە‌بوور 147:5).

لە‌بەر ئە‌وه دەستی‌وه‌ردانی خودا دە‌وێت بۆ چاک‌کردنە‌وه‌ی ئە‌م هە‌سارە‌یه.

لە‌کاتیکدا زۆر کە‌س با‌وه‌ریان بە‌ خودا هە‌یه، بە‌لام زۆرینه‌ی مروفه‌کان نابانه‌وێت ئە‌و کاره‌ بکه‌ن که ئە‌و دە‌یلێت و بە‌و شی‌وه‌یه‌ بژین که ئە‌و بە‌راستی فەرمانی پێ دە‌کات. سەر‌نجی ئە‌مانه‌ بدە:

⁸ ئە‌ی مروف، ئە‌و نیشانی دا‌یت که چاکه‌ چیه‌. ئە‌ی مروف، بە‌زدان دا‌وی چی لە‌ تو دە‌کات جگه‌ له‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه‌ بیکه‌یت، میهره‌بانی خۆش‌بو‌ی، له‌گە‌ڵ خوداکه‌ت به‌ بی‌فیزی برۆ‌یت؟ (میخا 6:8).

پۆ‌یشتن به‌ بی‌فیزی له‌گە‌ڵ خودا شتی‌ک نییه‌ که مروفایه‌تی به‌راستی ئاره‌زووی ئە‌وه بکات. له‌ سەر‌ده‌ی ئاده‌م و حە‌وا (په‌یدا‌بوون 3:1-6)، مروفه‌کان سەر‌ه‌رای راسپاردە‌کانی خودا پشت به‌ خۆیان و ئە‌وله‌ویه‌ته‌کانی خۆیان ده‌به‌ستن، له‌ سەر‌ووی خودا‌وه‌ند (ده‌رجوون 17-20:3).

په‌رتو‌کی سلیمان فیری ئە‌وه ده‌کات:

⁵ به‌ هه‌موو دڵ‌ته‌وه‌ پشت به‌ مه‌سیحی خا‌وه‌ن شکۆ به‌ستن، و پشت به‌ تێگە‌یشتی خۆتان مه‌به‌ستن. ⁶ له‌ هه‌موو ریگاکانتاندا دانی پێ‌دا بنێن، ئە‌و پێ‌نیشاندە‌رتان ده‌کات. ⁷ له‌به‌ر‌چا‌وی خۆتان دانا مه‌بن، له‌ مه‌سیحی خا‌وه‌ن شکۆ بترسن و له‌ خراپه‌ دوور بکه‌ونه‌وه. (په‌نده‌کانی سلیمان 7-3:5).

له‌گە‌ڵ ئە‌وه‌شدا، زۆریه‌ی خە‌ڵک به‌ هه‌موو دڵ‌انه‌وه‌ پشت به‌ خودا نابە‌ستن و چا‌وه‌ری ئە‌وه ناکه‌ن که هه‌نگ‌وه‌کانیان ئاراسته‌ بکات. زۆر کە‌س ده‌لێن ئە‌وه‌ی خودا ده‌یه‌وێت ده‌یکه‌ن، بە‌لام نایکه‌ن. مروف له‌لایه‌ن شه‌یتان هه‌نخه‌له‌تێنرا‌وه (ئاشکرا‌کردن 12:9) و که‌وت‌وه‌ته‌ دا‌وی ئاره‌زووی جیهان و شانازی ژیان (1 یۆ‌حه‌ننا 2:16).

لە‌بەر ئە‌وه، زۆریه‌یان دا‌بونه‌رتی ئایینی و حکومه‌ته‌ عه‌لمانییه‌کانی خۆیان دارشت‌وه‌ چونکه‌ پێ‌یان وایه‌ باشتەر‌زانن. له‌گە‌ڵ ئە‌وه‌شدا، ئە‌وان تۆبه‌ ناکه‌ن (یه‌رمیا 10:23) و زۆریه‌یان به‌ راستی تۆبه‌ ناکه‌ن.

لە‌بەر ئە‌وه مروفایه‌تی پێ‌ویستی به‌ پادشاهیەتی خودا هە‌یه (مه‌تا 22-24:21).

په‌چا‌وی به‌خته‌وه‌ریه‌کان بکه‌

به‌کیک له‌ به‌نا‌وبانگ‌ترین زنجیره‌ وتاره‌کانی عیسا ئە‌و به‌خته‌وه‌رانه‌ بوو که له‌ وتاره‌که‌یدا له‌سەر کنیوی زه‌یتوون پێ‌شکه‌شی کرد.

سەرنجى ھەندىك لەو قسانە بدەن كە ئەو دەلييت:

³ «خۆزگە دەخوازى بە ھەژارانى رۆح، چونكە پادشاھىتى ئاسمان بۆ ئەوانە. ⁴ خۆزگە دەخوازى بەو كەسانەى كە شيوەنيان دەگيريت، چونكە دلئەواپى دەبن. ⁵ خۆزگە دەخوازى بە دلئەرمەكان، چونكە دەبنە ميرانگىرى زەوى. ⁶ خۆزگە دەخوازى بەو كەسانەى كە برسى و تىنوى راستودروستيان ھەبە، چونكە تير دەبن. ⁷ خۆزگە دەخوازى بە مېھرەبانان، چونكە بەزەبى پيدەبەخشن. ⁸ خۆزگە دەخوازى بە دلى پاك، چونكە خودا دەبين. ⁹ خۆزگە دەخوازى بە ئاشتىخوازن، چونكە بە رۆلەى خودا ناودەبرين. ¹⁰ خۆزگە دەخوازى بەو كەسانەى كە لە پيناوى راستودروستيدا دەچەوسپيرتەنەو، چونكە پادشاھىتى ئاسمان بۆ ئەوانە. (مەتا 5:3-10).

لە پادشاھىتى خودايە (مەرقۇس 4:30-31)، كە زۆرجار مەتا يىي دلئيت شانشىنى ئاسمان (مەتا 13:31)، ئەو شويئە ئەم بەلئەن بەرەكەتدارانە دپنە دى. لە پادشاھىتى خودايە بەلئەن كە دپتە دى بۆ كەسانى دلئەرم بۆ ئەوەى بنە ميرانگىرى زەوى و پاكەكان خودا ببين. چاوەرپى ھەوالى خۆشى بەرەكەتەكانى پادشاھىتى خودا بكەن!

رېگاكاني خودا پاستن

پاستيە كە ئەو ھەبە كە خودا خۆشەويستىيە (1 يۆحەنا 4:8، 16) و خودا خۆبەرست نيبە. ياساكاني خودا خۆشەويستى بۆ خودا و خۆشەويستى بۆ دراوسپكەمان نيشان دەدەن (مەرقۇس 12:29-31؛ ياقوب 2:8-11). رېگاكاني جېهان خۆبەرستانە و بە مردن كۆتاي ديت (رۆما 8:6).

سەرنج بدەن كە پەرتووكى پيرۆز نيشانى دەدات مەسيحييە راستەقىنەكان راسپاردەكان جيبەجى دەكەن:

¹ ھەركەسپك باوەرى بەو ھەبپت كە عيسا مەسيحە، لە خوداوە لەدايك بوو، ھەركەسپك ئەو كەسەى خۆشبوپت كە لەدايك بوو، خۆشى دەوئ. ² بەمە دەزانين كە ئيمە مندا لەكانى خودامان خۆشەوئ، كاتيك خودامان خۆشەوئ و راسپاردەكانى بەجيدەھينين. ³ چونكە ئەمە خۆشەويستى خودايە كە راسپاردەكانى بەجيدەھينين. راسپاردەكانى قورس نين. (1 يۆحەنا 5:1-3).

ھەموو راسپاردەكانى خودا راستودروستين (زەبور 119:172). رېگاكاني ئەو پاكين (تيتۇس 1:15). بەداخەو، زۆر كەس شپوھى جۆراوجۆرى «پى ياساپى» قبول دەكەن و نازانن كە عيسا نەھاتووە تەورات و پيغەمبەرەكان لەناوببات، بەلكو بۆ ھينانەدى (مەتا 5:17)، بە پوونكردنەوھى ماناي راستەقىنەيان و فراوانكرديان لە سەرووى بيرى خەلك (بۆ نموونە مەتا 28:5-21). عيسا فپرى كرد «ھەركەسپك ئەنجامى بدات و فپرى بكات، لە شانشىنى ئاسماندا بە مەزن ناودەبريت» (مەتا 5:19) (دەستەواژەى 'پادشاھىتى خودا' و 'پادشاھىتى ئاسمان' جيگوركپتيان پيدەكرئت).

پەرتووکی پیرۆز فیزی ئەوە دەکات که باوەری بێ کردار مردوو (یاقوب 2:17). زۆر کەس بانگەشە ئەوە دەکەن که دواى عیسا دەکەون، بەلام باوەر بە فێکردنەکانی ناکەن (مەتا 7:23) و لاسایی ئەو ناکەنەو وەک بێبۆیست (1 کۆرنسۆس 11:1). «گونا سەرپێچیکردنە لە شەریعەت» (1 یۆحەننا 3:4، KJV) و هەمووان گونا دەکەن (رۆما 3:23). بەلام پەرتووکی پیرۆز نیشانی دەدات که بەزەبی بەسەر حوکمدا زال دەبێت (یاقوب 2:13) چونکە بەراستی خودا پلانی بۆ هەمووان هەیە (لۆقا 3:6).

چارهسره کانی مروڤ، بښجه له ړنگاکانی خودا، سه کرکه وتوو نابڼ. له پادشاهی تی هزارانده، عیسا به گوچانیکی ثاسنین فرمانه پوهایه تی ده کات (ناشرکاردن 19:15)، و چاکه سرده که وټ کاتیک خه لک به ړنگی خودا ده ځین. هه موو کښه کانی جیهان بوونیان هه یه چونکه کوومه لنگاکی ئه م جیهانه گوټرایه تی خودا و شهریه ته کانی نابڼ. میژوو نیشانی ددات که مروڤایه تی توانای چاره سره کړدنی کښه کانی کوومه لگا نیه:

⁶ چونکه جهسته‌بی مردنه به‌لام رۆچی ژیان و ئاشتییه. ⁷ چونکه میسکی جهسته‌بی دوردژمنایه‌تییه له دژی خودا، چونکه یاسای خودا ناگونجیت و ناتوانی بیت. ⁸ که‌واته ئه‌ه‌وانه‌ی له جهسته‌دان ناتوان خودا رازی بکه‌ن. (رۆما 8:6-8).

مه‌سیحییه‌کان ده‌بیت ته‌رکیز له‌سه‌ر پوچی بکه‌ن، پاش تۆبه‌کردن و له‌ئاو هه‌لکێشان پوچی خودا پێده‌به‌خشرێن بۆ ئه‌وه‌ی لهم سه‌رده‌مه‌دا ئه‌م کاره‌ بکه‌ن (رۆما 8:9)، سه‌ره‌رای لاوازییه‌ که‌سیه‌ کانمان:

26. برائیان، چونکہ ئیوہ بانگہوازی ئیوہ دەبینن، کہ زور دانا بە گوێرە ی جەستە و زور بەهێز و زور بەرێز بانگ ناکرێن. 27. بەلام خودا شتە گەمژەکانی جیہان ھەڵبژاردووہ تاکو دانا شەرمەزار بکات، خودا لاوازەکانی جیہانیشی ھەڵبژاردووہ تاکو مەزنەکان شەرمەزار بکات. 28. شتە نزمەکانی جیہان و ئەو شتانەی کہ خودا ھەڵبژاردووہ و ئەو شتانەی کہ سووکایەتی پیکراون، بۆ ئەوێ ئەو شتانەی کہ ھەن بێبەش بکەن، 29. تاکو ھیچ مەرووفیک لەبەردەم ئەو شکۆمەند نەبێت. 30. بەلام ئیوہ بە یە کبیوون لەگەڵ عیسا ی مەسیحدا بوون، ئەوێ لە خوداوە بۆمان دانای و راستو دروستی و پیرۆزکردن و کڕینەوہ بوو، 31. کہ وەک نووسراوہ: «ئەوێ شکۆمەند بێت، با بە مەسیحی خاوەن شکۆ شکۆ بکات.» (1 کۆرسنۆس 26: 1-31).

مه‌سیحیه‌کان شانازی به پلانی خودا ده‌که‌ن! ئیمه ئیستا به باوه‌ره‌رۆین (2 کۆرنسۆس 5:7)، به باوه‌ره‌وه‌ سه‌ری سه‌روه‌ ده‌که‌ین (کۆلۆسی 3:2). ئیمه به‌ره‌که‌تدار ده‌بین که راسپارده‌کانی خودا به‌جێده‌هێنین (ئاشکرکردن 22:14).

بۆچی ئىنجىلى پادشاھى تى خۇدا؟

پروٽسٽانٽه کان وا هه ست دهه ڪن ڪه ڪاتيڪ عيسايان وه ڪ رزگار ڪه قبول ڪردووه، بهدواي يادشابه تي خودا دهه ڪرتن. ڪاسولبيڪه ڪاني رومان باوهريان وايه نه وانهي له ٿاو هه لکينشرون،

تەننەت لە مندا ئىشدا، ۋەك پادشاھىيەتى چوونە ناو كلىساكەيان. كاسۆلىكى رۆمانى و رۆژھەلاتى ئۆرسۇدۇكىسى ۋا بىردەكەنەۋە كە لە رىگەي نەيتى پىرۇزەۋە بەدۋاى پادشاھىيەتى خودا دەگەرتىن. لە كاتىكىدا مەسىھىيەكان لە ئاۋ ھەلكىشراۋن، يۇنانى-رۆمانى-پروتىستانت دەيانەۋىت بۇ چارەسەركردنى كىشەكانى مرقۇياھەتى سەيرى جىھان بىكەن. ئەۋان گىرنگى بە زەۋى دەدەن (رۆما 8:6).

سەرەتا گەران بەدۋاى پادشاھىيەتى خودا (مەتتا 6:33) ئامانجىكى ھەمىشەي مەسىھىيەكانە. ئامانجىك، نەك بۇ چارەسەر سەيرى جىھان بىكەن، بەلكو بۇ خودا و رىگاكانى. ھەۋالى خۇشى پادشاھىيەتى خودا ژيانمان دەگۆرىت.

پەرتوۋى پىرۇز دەلەت مەسىھىيەكان لە گەل عىسا فەرمانەۋايەتى دەكەن، بەلام ئايا دەزانەت ئەمە ماناى ئەۋەيە مەسىھىيە راستەقىنەكان فەرمانەۋايى شارەكان دەكەن؟ عىسا فېرى كرد:

12 «پياۋنىكى گەۋرە چوۋ بۇ ۋلاتىكى دوور تاكو پاشايەتتەك بۇ خۇى ۋەرىگىرت و بگەرپتەۋە. 13 ئىنجا دە خەزمەتكارى بانگىرد و دە مېناى پىدان و پىي گوتن: "بازرگانى بىكەن ھەتا من دىم. 14 بەلام دانىشتوۋانەكەي رىقان لىيۋەۋە و شاندېكى بەدۋايدا نارد و گوتيان: "ئىمە ناھىلىن ئەم پياۋە فەرمانەۋايەتيمان بىكات."

15 «كاتىك گەرايەۋە، كە پىشۋازى لە

ئىنجا فەرمانى بەۋ خەزمەتكارانە كرد كە زىۋەكەي دابوۋ، بانگ بىكرىن بۇ لاي تاكو بزائىت ھەر پياۋنىك بە بازىرگانىكردن چەندى قازانجى كىردوۋە. 16 ئىنجا يەكەمىيان ھات و گوتى: "گەۋرەم، مېناى تۆ دە مېناى بەدەستەنناۋە. 17 پىي گوت: «ئافەرىن، خەزمەتكارى باش، چونكە تۆ زۆر دىلسۆز بوۋىت، دەسەلاتت بەسەر دە شاردا ھەيە. 18 « دوۋەمىيان ھات و گوتى: "گەۋرەم، مېناكەت پىنج مېناى بەدەستەنناۋە. 19 بە ھەمان شىۋە پىي گوت: "تۆش بەسەر پىنج شاردا بىت. (لۇقا 19:12-19).

بەۋ كەمەي كە ئىستا ھەتەنە دىلسۆز بن. مەسىھىيەكان دەرەھەتى ئەۋەيان دەبىت كە فەرمانەۋايى شارە راستەقىنەكان بىكەن، لە پادشاھىيەتتەكى راستەقىنەدا. عىسا ھەروەھا فەرموۋى: «پاداشتى من لاي مەن، بۇ ئەۋەي بە گوتىرەي كارەكەي بە ھەركەسېك بدەم» (ئاشىراكرىد 22:12). خودا پىلانېكى ھەيە (ئەۋب 14:15) و شوپىنېكى ھەيە بۇ ئەۋانەي كە بەراستى ۋەلەي دەدەنەۋە (يۇحەننا 6:44؛ ئاشىراكرىد 17:14). پادشاھىيەتى خودا راستەقىنەيە و ئىۋە دەتۋانن بەشىك بن لى!

لە سەرەتاي سالى 2016، گۇڧارى زانست ۋتارىنكى ھەبۋو بە ناۋنىشانى "ھىزى جەماۋەر" كە ئامازەي بەۋەدا كە زىرەكى دەستىرد و كۆكردنەۋەي خەلك دەتۋانن "كىشە خراپەكان" چارەسەر بىكەن كە روۋبەرۋى مرقۇياھەتى دەبنەۋە. لە گەل ئەۋەشدا، ۋتارەكە نەيتۋانى تىبىكات كە خراپە جىبىە، بەتەننا چۆن چارەسەرى بىكات. دەرەكەۋتى دۋاترى پىرۇگرامەكانى زىرەكى دەستىرد بە دىنىيايەۋە كىشەكانى جىھان چارەسەر نەكردوۋە.

هاریکاری، بېجگه له شونځه وټې رېڼگا راسټه قینه کانی خودا، له سه دهی بیست و په کدا مه حکومت به شکست وهک دواى لافاوڼیکي گه وره کاتیک مروفایه تی هاوکاری کرد بؤ بنیادنانی بورجی بابل که شکستی هیڼا (په یدابوون 9-11:1) .

کیشه کانی جیهان، له شونځیکي وهک روزه لاتی ناوه راسټ (سهره رای ده ستکه وته کاتییه چاوه روانکراوه کان، بؤ نمونه دانیا ل 9:27a؛ 1 سالونیکي 5:3)، مروف چاره سهری ناکات — ئیمه پتویستمان به ناشی پادشایه تی خودا هیه (روما 14:17) .

کیشه کانی تبروری نیوده ولته تی، سهره رای ده ستکه وته چاوه روانکراوه کان، چاره سهر ناکرتن (حزقیال 21:12) له لایه نه ه لځه له تیراوه کانی نه ته وه یه کگرتووه کان (یسین 12:9) — ئیمه پتویستمان به خوشی و ئاسوود پي پادشایه تی خودا هیه .

کیشه کانی ژینگه به هاوکاری نیوده ولته تی چاره سهر ناکرتن، چونکه گهلانی جیهان یارمه تی له ناویردنی زهوی ددهن (ئاشکراکردن 11:18)، به لام به پادشایه تی خودا چاره سهر ده کرتن .

کیشه کانی به دره وشتی سیکی، له باربردن و فروشتی نه ندامه کانی جهسته ی مروف له لایه نه مریکوه چاره سهر ناکرت (ئاشکراکردن 18:13)، به لکو به پادشایه تی خودا چاره سهر ده کرت .

قهرزه گه وره که ی ئه مریکا و بهریتانیا و زور ولاتی دیکه له رېڼگه ی نیونه ته وه ییه وه چاره سهر ناکرتن، به لکو له کوتاییدا (پاش له ناوچوون به گویره ی حبه فوق 8-2:6) له لایه نه پادشایه تی خودا .

نه زانی و به روه رده ی هه له له لایه نه ته وه یه کگرتووه کانه وه چاره سهر ناکرتن، ئیمه پتویستمان به پادشایه تی خودا هیه . ناکوکی ئایینی به هیچ بزووتنه وه یه کی جیهانی و نیو ئایینی که پازی بیت به پرگاری بېجگه له عیسای راسټه قینه ی پرتووکي پیروز چاره سهر ناکرت . گونا ه کیشه ی جیهانه و بؤ نه وه ش پتویستمان به قوربانی عیسا و گه رانه وه ی له پادشایه تی خودا هیه . زانستی پزیشکی هاوچه رخ هه موو وه لامه کانی ته ندروستی مروفی له به رده ستدا نییه، ئیمه پتویستمان به پادشایه تی خودا هیه .

کیشه ی برسی تی به زبنده وه ری ده ستکاریکراوی بؤ ماوه یی چاره سهر ناکرت که به شیک له جیهان ده خاته مه ترسی برسی تی به هو ی نه گه ری شکستی به روبوومی زوره وه — ئیمه پتویستمان به پادشایه تی خودا هیه .

هه ژاری گه وره له به شیک له نه فریقا و ئاسیا و شونځه کانی تر، له کاتیکدا بؤ ماوه یه ک سوود له بابل وهره گرت (ئاشکراکردن 19-18:1)، کیشه ی هه ژاری چاره سهر ناکات، ئیمه پتویستمان به پادشایه تی خودا هیه . ئه و بیروکه یه ی که بېجگه له عیسا، مروفایه تی ده توانیت یوتوپیا به نیت له م سهرده می خرابه ی ئیستادا، ئینجیلیکی هه له یه (گهلانییه کان 10-1:3) . ئیمه پتویستمان به پادشایه تی خودا هیه .

قوناغی هزارهی پادشاهی تی خودا پادشاهی تییه کی راسته قینهیه که له سهر زهوی جیگیر ده بیت. له سهر بنه مای یاساگانی خو شه ویستی خودا و خودایه کی خو شه ویست وهک رابه ر. پیروژه کان هزار سال له گهل مه سیح فه رمانزه وایه تی ده که ن (ئاشکراکردن 5:10؛ 4:20-6). ئەم پادشاهی تییه ئەوانه ده گرتیه وه که به راستی له کلئسای خودان، به لام هیچ نووسراویکی پیروز نائیت که پادشاهی تی خودا له راستیدا کلئسایه (کاسولیکی رۆمانی یان ههر شتیکی دیکه). کلئسای رۆما دژایه تی فیگرکردنی هزارهی کردوو، و دواتر کاتیک نزیک ده بیینه وه له کوتای، به هیزتر دژایه تی په یامی ئینجیلی پرتووکی پیروز ده کات. ئەمه له وانه یه رووما ئینکی گرنگی میدیای به ده دست به ئینیت که له وانه یه یارمه تیدهر بیت بۆ به دیه ئانی مه تا 24:14.

له قوناغی کو تاید، پادشاهی تی خودا «ئورشه لیم نو»، که له ئاسمانه وه له خودا وه دتیه خواره وه» ده گرتیه وه (ئاشکراکردن 21:2) و زیاده وونه که ی کوتای نابیت. ئیتر خراپه و خه م و مردنی نامینیت.

مرگینیدان و تیگه یشتن له ئینجیلی پادشاهی تی خودا بابه تیکی گرنگی پرتووکی پیروژه. نووسه رانی په یمانی کۆن فیزیان کردوو. عیسا و پۆلس و یۆحه ننا فیزیان کرد. کۆنترین وتاری مه سیحی که له دهره وه ی په یمانی نو مابوو وه فیزی کرد. سه رکرده کانی سه ره تای سه ده ی دووه می مه سیحی وهک پۆلبیکارپ و ملبیتۆ فیزیان کرد. ئیمه له کلئسای به رده وای خودا ئەمرۆ فیزی ده که بن. بیرتان بیت که پادشاهی تی خودا یه که م بابه ته که پرتووکی پیروز نیشانی ده دات عیسا مرگینی داوه (مرقس 15:1-14). ههروه ها دوا ی هه ستانه وه ی مرگینی دا (کردار 1:3) و پنیوسته مه سیحیه کان سه ره تا به دوا ی ئەوه دا بگه رتن (مه تا 6:33).

ئینجیله که ته نها دهراره ی ژیان و مردنی عیسا نییه. جهخت له سهر ئەو ئینجیله ی که عیسا و شوئیکه وتووای فیزیان کرد، هانی پادشاهی تی خودا بوو. ئینجیلی پادشاهی تی رزگاری له ینگه ی مه سیحه وه له خو ده گرت، به لام ههروه ها فیکردنی کوتای حوکمرانی مروف له خو ده گرت (ئاشکراکردن 11:15).

له بیرتان بیت، عیسا فیزی کرد که کوتای نایه ته تا ئینجیلی پادشاهی تی به جیهان پانه گه یه نریت وهک شایه تی بۆ هه مو نه ته وه کان (مه تا 24:14). ئیستاش ئەو مرگینیدهر رووده دات. حز ده که یته به شیک بیت له پالپشتیکردنی ئەو کاره ی کوتای کات؟

هه وای خو ش ئەوه یه که پادشاهی تی خودا چاره سه ری ئەو کیشانه یه که رووبه رووی مروفایه تی ده بنه وه. له گهل ئەوه شدا، زۆربه یان نایانه ویت پشتگیری بکه ن، نه گو تیان لئبیت، نه نایانه ویت باوه ر به راستیه که ی بکه ن. پادشاهی تی خودا هه تا هه تای (مه تا 6:13)، له کاتیکدا «ئهم جیهانه له ناو ده چیت» (1 کۆرنسۆس 7:31).

راگه یاندنی ئینجیلی راسته قینه ی پادشاهی تی خودا شتیکه که ئیمه له کلئسای به رده وای خودا جدیدین له سه ری. ئیمه هه ول ده ده ین هه مو ئەو شتانه فی بکه ین که پرتووکی پیروز فیزی ده کات (مه تا 20-28:19)، به پادشاهی تی خودایشه وه (مه تا 24:14). له کاتیکدا چاوه رپی

پادشایه تییه که ده کهین، پئویسته فیږین و پهیرهوی ریځگانی خودا بکهین و دننه وایی ئه و که سانه بکهین که ده یانه ویت باوهر به راستی بکهین.

ئایا نابیت پشتگیری له راځه یاندنی ئینجیلی پادشایه تی خودا بکهیت؟ ئایا باوهر به ئینجیلی پادشایه تی خودا ده کهین؟

به‌رده‌وامی کلیسای خودا (Continuing Church of God)

The USA mailing address of the *Continuing Church of God* is P.O. Box 109, Grover Beach, California, 93483 USA; website www.cdog.org.

مالپه‌ره‌کانی کلیسای به‌رده‌وامی خودا (CCOG)

CCOG.ASIA ئەم مالپه‌ره تیشک ده‌خاته سهر ئاسیا.
CCOG.IN ئەم مالپه‌ره ئامانجی ئەوانه‌یه که به‌ره‌چه‌لەک هیندیان هه‌یه.
CCOG.EU ئەم مالپه‌ره ئامانجی ئەوروپیه.
CCOG.NZ ئەم مالپه‌ره تایبه‌ته به‌ نیوزله‌ندا و ئەوانی تر که به‌ره‌چه‌لەک به‌ریتانی بوون.
CCOG.ORG ئەمه مالپه‌ری سهره‌کی کلیسای به‌رده‌وامی خودایه. خزمه‌ت به‌خه‌لک ده‌کات له هه‌موو کیشوهره‌کان. وتار، به‌سته‌ر و فیدیۆ له‌خۆ ده‌گرێت. CCOGCANADA.CA
CCOGAfrica.ORG ئەم مالپه‌ره تایبه‌ته به‌ ئەوانه‌ی له‌که‌نده‌دا.
CDLIDD.ES ئەمه مالپه‌ری زمانی ئیسپانییه‌ بوۆ کلیسای به‌رده‌وامی خودا.
[PNIND. PH](http://PNIND.PH) Patuloy na Iglesia ng Diyos. ئەمه مالپه‌ری فلیپینی کلیسای به‌رده‌وامی خودایه. زانیاری به‌ زمانی ئینگلیزی و تاگالوگی تێدا یه.

مالپه‌ره‌کانی هه‌وال و میژوو

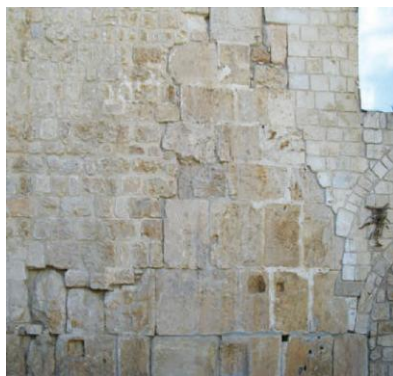
COGWRITER.COM ئەم مالپه‌ره ئامرازێکی سهره‌کی راگه‌یاندنه و هه‌وال، بیروباوه‌ر، وتاری میژووی، فیدیۆ و نوێکردنه‌وه‌ی په‌یامبه‌ری تێدا یه.
CHURCHHISTORYBOOK.COM ئەمه مالپه‌ری ئاسانه‌ بوۆ بیره‌ینانه‌وه‌ی وتار و زانیاری له‌سه‌ر میژووی کلیسا.
BIBLENEWSPROPHECY.NET ئەمه مالپه‌ری رادیۆیه به‌ زمانی ئینگلیزی که هه‌وال و بابته‌کانی ئینجیل له‌خۆ ده‌گرێت. BNPI.NET چه‌ند زمانیکی هه‌یه.

یوتیوب و که‌ناڵه‌کانی فیدیۆی بیتجوت بوۆ وتاره‌کان و وتاره‌کان

که‌ناڵی BibleNewsProphecy. فیدیۆی وتاری CCOG.
که‌ناڵی CCOGAfrica. په‌یامه‌کانی CCOG به‌ زمانه‌ ئه‌فریقییه‌کان.

که نائی CCOG Animations بۆ فیکردنی لایه نه کانی بیروباوه یری مه سیجی.
که نائی CDLIDD Sermones په یامی به زمانی ئیسا پانی هه یه.
Continuing COG. وتاری فیدیوی CCOG.

وینه که له خوار مه هه ندیک له خسته که مه کانی بینایه که له نۆر شلمیم نیشان ده دات که هه ندیک جار به سیناکل
ناسراوه، به لام باشتی و سف ده کرت به کلئیسای خودا له گردی رۆژ ناوای نۆر شلمیم (نئستا پیی دهوتریت چپای
سییون):

بروا وایه که نه مه شوینی کۆنترین بینای کلئیسای مه سیجی راسته قینه بوو بیت. بینایه که 'ئینجیلی پادشایه تی خودا'
ی عیسا تئیدا مزگینی ده دا. نه مه بینایه که بوو له نۆر شلمیم که ئینجیلی پادشایه تی خودا فیر ده کرد.

**له بهر نه مه هویه ئیمه بی وه ستان سوپاسی خودا ده که بێن، چونکه ... ئیوه،
برایان، بوونه شوینکه وتوو کلئیساکانی خودا که له یه هودا له که ل
عیسای مه سیجن. (1 سالۆنیک 13:2-14).**

**به په رۆشه وه ململانی بکه ن بۆ نه و باوه رهی که بۆ هه میشه به بیروژه کان
راکه یه نرا. (یه هوزا 3)**

**عیسا پیی گوتن: «ده بی پادشایه تی خودا بۆ شاره کانی دیکه ش
راکه یه نم، چونکه بۆ نه م مه به سته زیر دراوم.» (لوقا 4:43).**

**به لام داوای پادشایه تی خودا بکه ن، هه موو نه مانه بۆ ئیوه زیاد ده ب.
مه تر سن، میگه لی بچوو، چونکه باوکتان خوشحاله که پادشایه تان پی
به خستیت. (لوقا 12:31-32).**

ئىنجىلى پادشايە تى لە ھەموو جىھاندا ۋەك شايە تىك بۇ ھەموو
نەتە ۋەكان رادەگە يە نریت، ئىنجا كۆتايى دىت. (مەتا 24:14).